

Resultaten van een inwonersraadpleging over duurzame energie

Een onderzoek voor de gemeente Amersfoort

3 maart 2026



POPULYTICS

What would you do?

Colofon

Deze raadpleging is uitgevoerd door Populytics in opdracht van gemeente Amersfoort.

Auteurs

Rosa Vroom (rosa@populytics.nl)
Michiel Tilstra
Martijn de Vries
Shannon Spruit

Datum

3 maart 2026

Versie

Eindrapport

Contact

Populytics b.v.
Strawinskylaan 239
1077 XX Amsterdam
info@populytics.nl
www.populytics.nl



Samenvatting

Aanleiding, onderzoeksvragen, opzet, respons, waardering en representativiteit

- *Aanleiding.* Gemeente Amersfoort ontwikkelt in de komende maanden een Omgevingsprogramma Energie en wil hierbij haar inwoners betrekken. Naast het Omgevingsprogramma Energietransitie is zij ook bezig met het Omgevingsprogramma Warmte. Omdat er overlap zit in het thema van deze omgevingsprogramma's wil zij de participatie zoveel mogelijk combineren. Daarom gaat de raadpleging over zowel de energietransitie als de warmtetransitie.
- *Onderzoeksvragen.* De raadpleging adresseert 3 onderzoeksvragen:
 1. Wat hebben inwoners nodig om een volgende stap te zetten in de warmte- en energietransitie en wat verwachten ze van de gemeente?
 2. Welke waarden vinden inwoners belangrijk rond de programma's? En hoe moet de gemeente deze meewegen in hun beleid?
 3. Een eerlijke energietransitie is een belangrijk principe voor de gemeente, maar wat verstaan inwoners hieronder?
- *Onderzoekopzet.* Deze raadpleging past een wetenschappelijke methode toe: de Participatieve Waarde Evaluatie (PWE). Voor meer uitleg over de methode, zie de kaders op [pagina 14](#). Bij het ontwerpproces zijn veel verschillende belanghebbenden betrokken geweest.
- *Twee versies.* De raadpleging kende twee versies om de representativiteit te borgen en de inclusiviteit te maximaliseren. Voor de gesloten raadpleging heeft een willekeurige steekproef van 10.000 huishoudens een uitnodiging ontvangen per brief. Deelnemers konden meedoen met een unieke code. Voor de open raadpleging konden inwoners van 16 jaar of ouder deelnemen. Deze versie is via diverse kanalen onder de aandacht gebracht.
- *Respons.* In totaal hebben 1.055 inwoners meegedaan aan de raadpleging.
- *Waardering.* Deelnemers uit de gesloten raadpleging gaven de raadpleging gemiddeld het rapportcijfer 7,2.
- *Representativiteit.* De deelnemers aan de gesloten raadpleging zijn wat betreft hun kenmerken niet representatief voor alle inwoners van Amersfoort. Jongeren tot 35 jaar, vrouwen en inwoners met een basisonderwijs en onderbouw voortgezet onderwijs opleiding zijn ondervertegenwoordigd. Om ervoor te zorgen dat we op basis van de raadpleging representatieve uitspraken kunnen doen, hebben we de data gewogen. We hebben bijvoorbeeld meer waarde toegekend aan de antwoorden van de groepen die ondervertegenwoordigd waren. Zo kunnen we op basis van deze raadpleging **representatieve uitspraken doen over alle inwoners van de gemeente Amersfoort** op de kenmerken leeftijd, gender en opleidingstype.

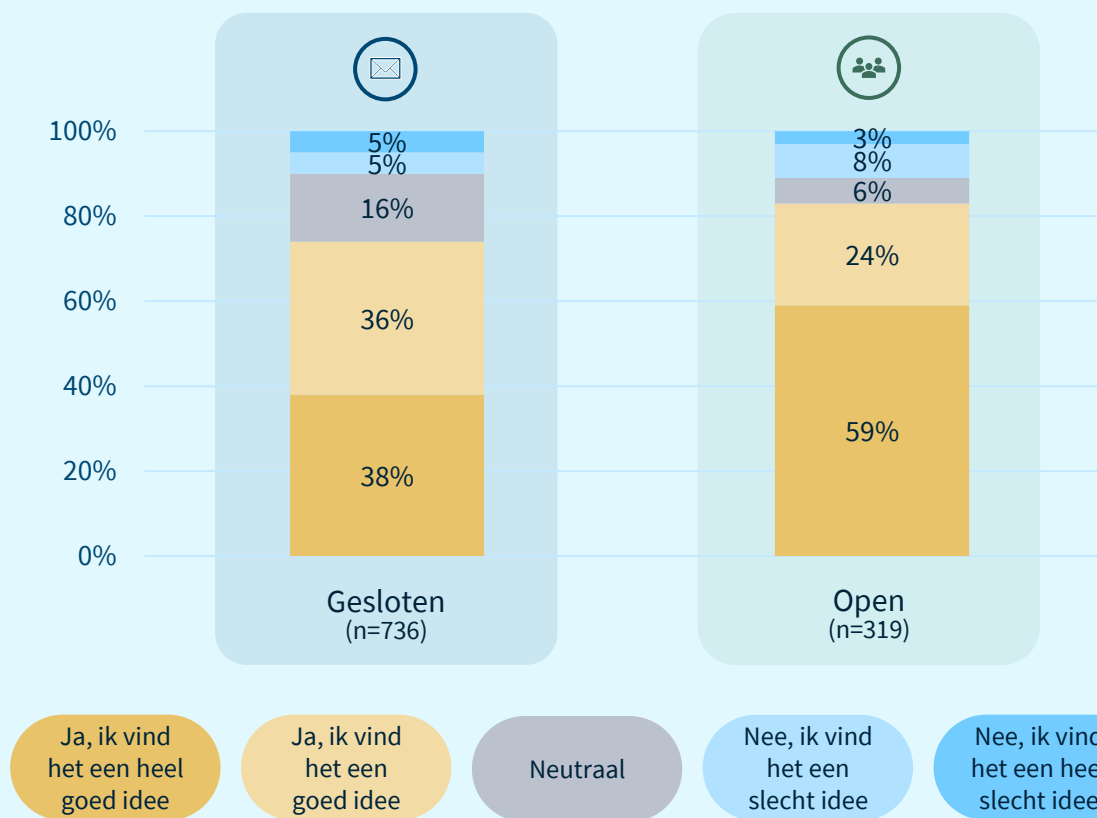
Een ruime meerderheid van de inwoners is voorstander van overstappen op duurzame energie

- De meerderheid van de inwoners (74%) vindt het een (heel) goed idee als alle energie die in Amersfoort wordt gebruikt duurzaam is in 2050. Dit is meer dan we bij eerdere, vergelijkbare onderzoeken hebben gezien (ongeveer 60% op landelijk niveau*).
- Veel mensen geven aan dat ze duurzaamheid belangrijk vinden omdat ze zich zorgen maken om klimaatverandering en milieu-impact van het energieverbruik. Sommigen geven ook aan dat ze het goed zouden vinden om onafhankelijker te worden van gas (uit andere landen).
- Tegelijkertijd maken veel deelnemers zich zorgen om de kosten van duurzame energie, ongeacht of ze overstappen op duurzame energie een goed idee vinden. Deelnemers die overstappen op duurzame energie een (heel) slecht idee vinden hebben met name zorgen en twijfels over de infrastructuur en beschikbaarheid van elektriciteit. Deelnemers die het een heel slecht idee vinden om over te stappen op duurzame energie twijfelen ook in grote mate aan de noodzaak of de duurzaamheid van andere energievormen ten opzichte van gas.

Figuur 0.1. Houding tegenover duurzame energie – Gemiddeld gemeente

Alle deelnemers

“De gemeente Amersfoort wil dat in 2050 alle energie die in de gemeente wordt gebruikt duurzaam is. vindt je dit een goed idee?”

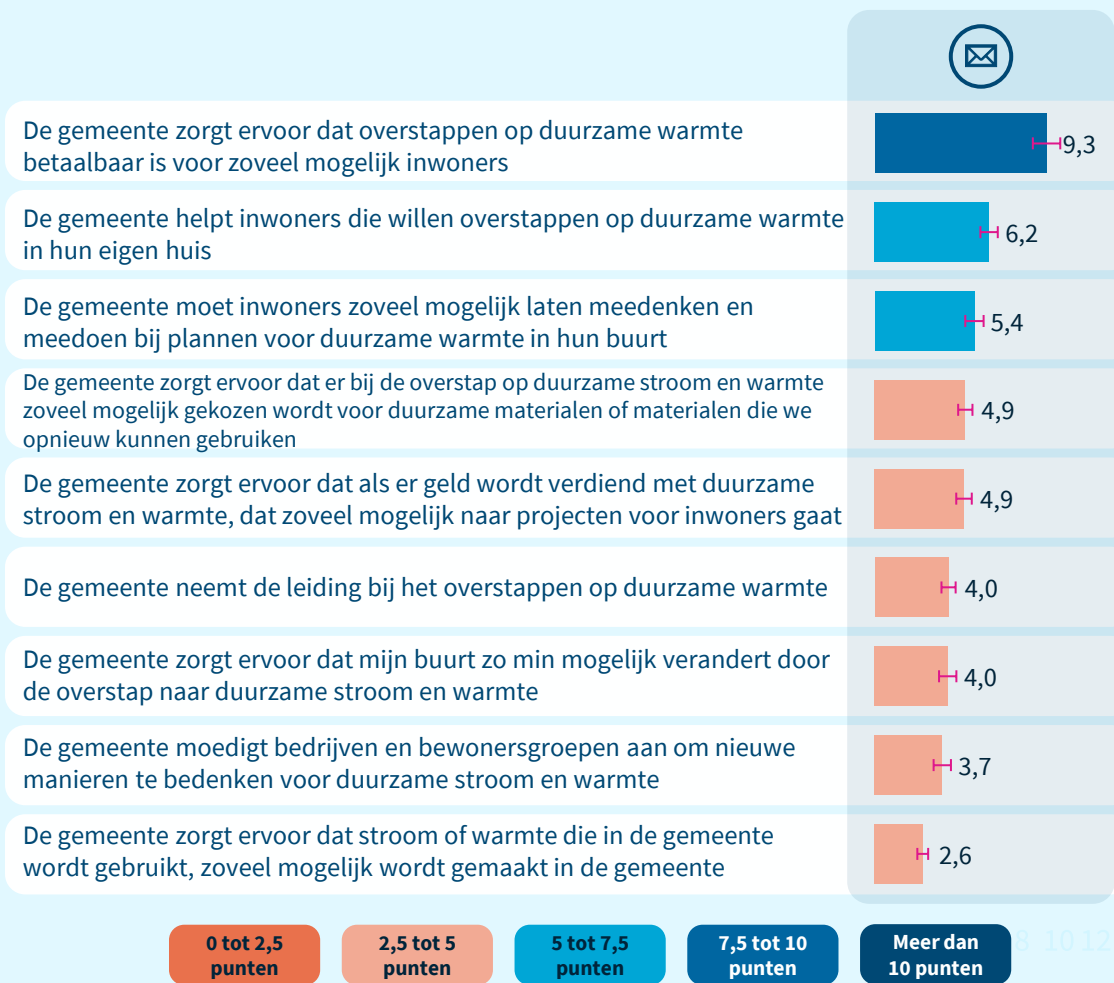


Betaalbaarheid van duurzame warmte krijgt de meeste prioriteit van inwoners

- Deelnemers kregen de vraag ‘De gemeente Amersfoort maakt een plan om over te stappen op duurzame stroom en warmte. Wat vindt jij belangrijk?’ en konden 45 punten verdelen over negen doelen. Figuur 0.2 laat zien hoe de gemiddelde Amersfoorter de doelen prioriteert.
- Meeste prioriteit.** Inwoners vinden betaalbaarheid van duurzame warmte gemiddeld genomen het belangrijkste. Dit geldt niet alleen voor de gemiddelde inwoner, maar ook voor verschillende groepen. De meeste deelnemers schrijven dat ze betaalbaarheid zien als een randvoorwaarde van de energietransitie. Ook groepen die het doel van overstappen op duurzame energie een (heel) slecht idee vinden, schrijven dit.
- Ook veel prioriteit.** Naast betaalbare warmte vinden inwoners het ook belangrijk dat ze ondersteuning krijgen bij de overstap naar duurzame warmte en inspraak krijgen bij plannen over duurzame warmte.
 - De gemeente helpt inwoners:* Inwoners vinden het met name belangrijk dat iedereen kan meekomen in de warmtetransitie, ook mensen met lage inkomens of huurders. Een groep die het een (heel) slecht idee vindt om over te stappen op duurzame energie vindt het vooral belangrijk dat de gemeente een faciliterende rol speelt en dat keuzevrijheid van inwoners gewaarborgd wordt.
 - De gemeente moet inwoners laten meedenken en meedoen:* Inwoners vinden het belangrijk dat er draagvlak is voor de warmtetransitie. Ook denken inwoners dat voldoende draagvlak de transitie zou kunnen versnellen en dat lokale kennis goed benut kan worden bij het maken van plannen voor duurzame warmte.
- Minste prioriteit.** Het lokaal opwekken van de stroom of warmte die in de gemeente gebruikt wordt krijgt het minste prioriteit van inwoners. Veel deelnemers schrijven dat ze de locatie waarop energie wordt opgewekt niet belangrijk vinden en vinden efficiëntie van energie-opwek belangrijker. Sommige deelnemers schrijven dat ze niet willen dat er windmolens en/of zonnepanelen worden geplaatst in de gemeente.

Figuur 0.2. Prioritering doelen – Gemiddeld

Gesloten versie (representatief)



Betrouwbaarheidsintervallen: als iedereen in Amersfoort mee zou doen, dan bevinden de uitkomsten zich met 95% zekerheid in het bereik van de roze hekjes. We kunnen dus met 95% zekerheid zeggen dat inwoners de bovenste twee doelen meer prioriteit geven dan alle andere doelen. En de onderste minder prioriteit. We kunnen echter niet met dezelfde zekerheid iets zeggen over de volgorde van prioriteit van doelen 3 t/m 5 en 6 t/m 8.



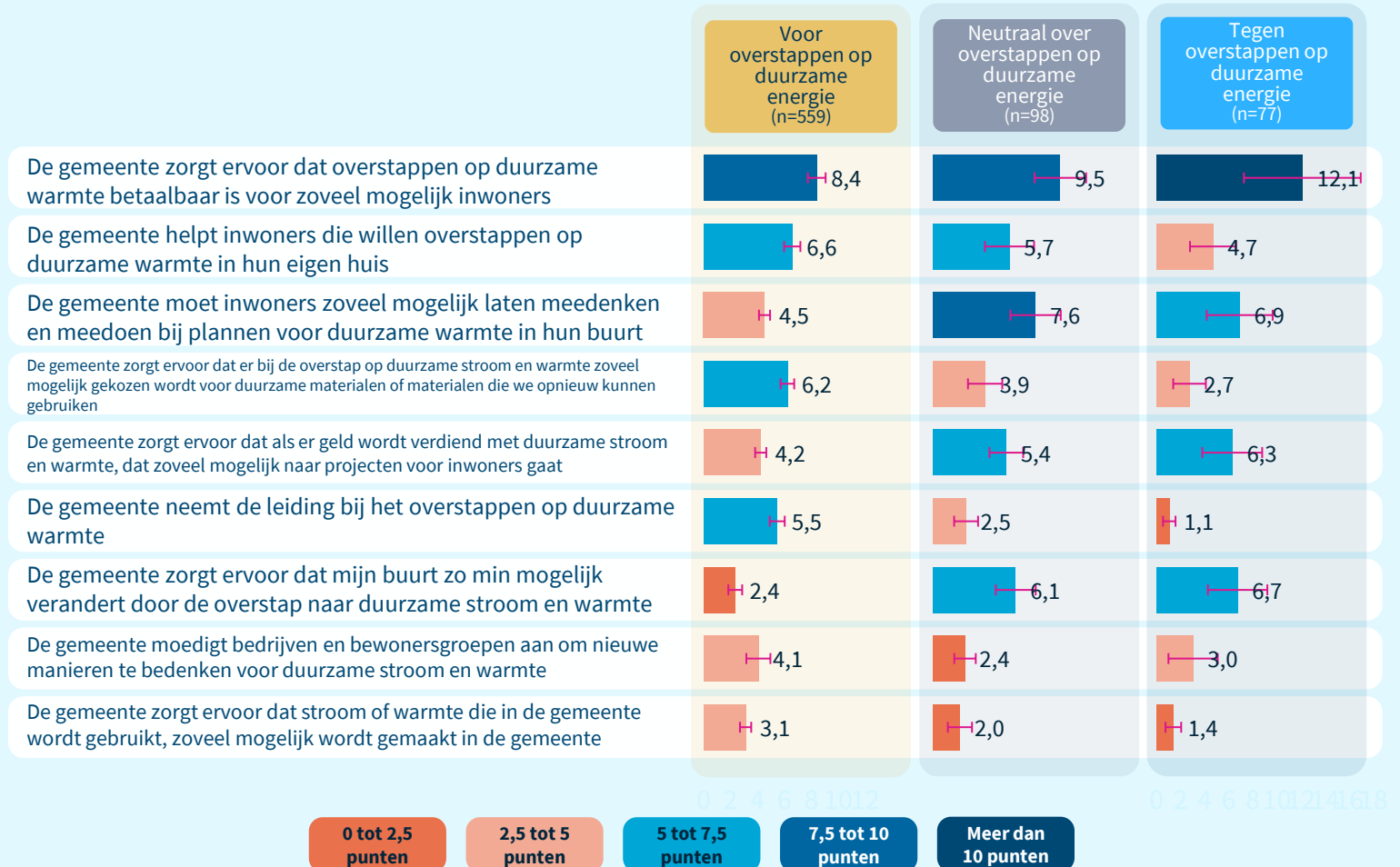


Wat inwoners belangrijk vinden hangt grotendeels samen met wat zij vinden van overstappen op duurzame energie

- Inwoners met verschillende houdingen ten opzichte van overstappen op duurzame energie prioriteren 'De gemeente zorgt ervoor dat overstappen op duurzame warmte betaalbaar is voor zoveel mogelijk inwoners' hoog, zie de figuur hiernaast. Inwoners die neutraal over of tegen de overstap zijn geven meer prioriteit aan inspraak bij plannen en het niet veranderen van de buurt voor duurzame energie. Inwoners die voorstander zijn van overstappen op duurzame energie geven meer prioriteit dan de andere groepen aan dat de gemeente de leiding neemt in de overstap.
- We zien weinig significante, substantiële verschillen tussen inwoners met verschillende kenmerken, zoals het stadsdeel waarin inwoners wonen (Noord, Midden of Zuid) en de woning waarin inwoners wonen (huurwoning of koopwoning).

Figuur 0.3. Prioritering doelen – Naar houding t.o.v. overstappen op duurzame energie

Alle deelnemers

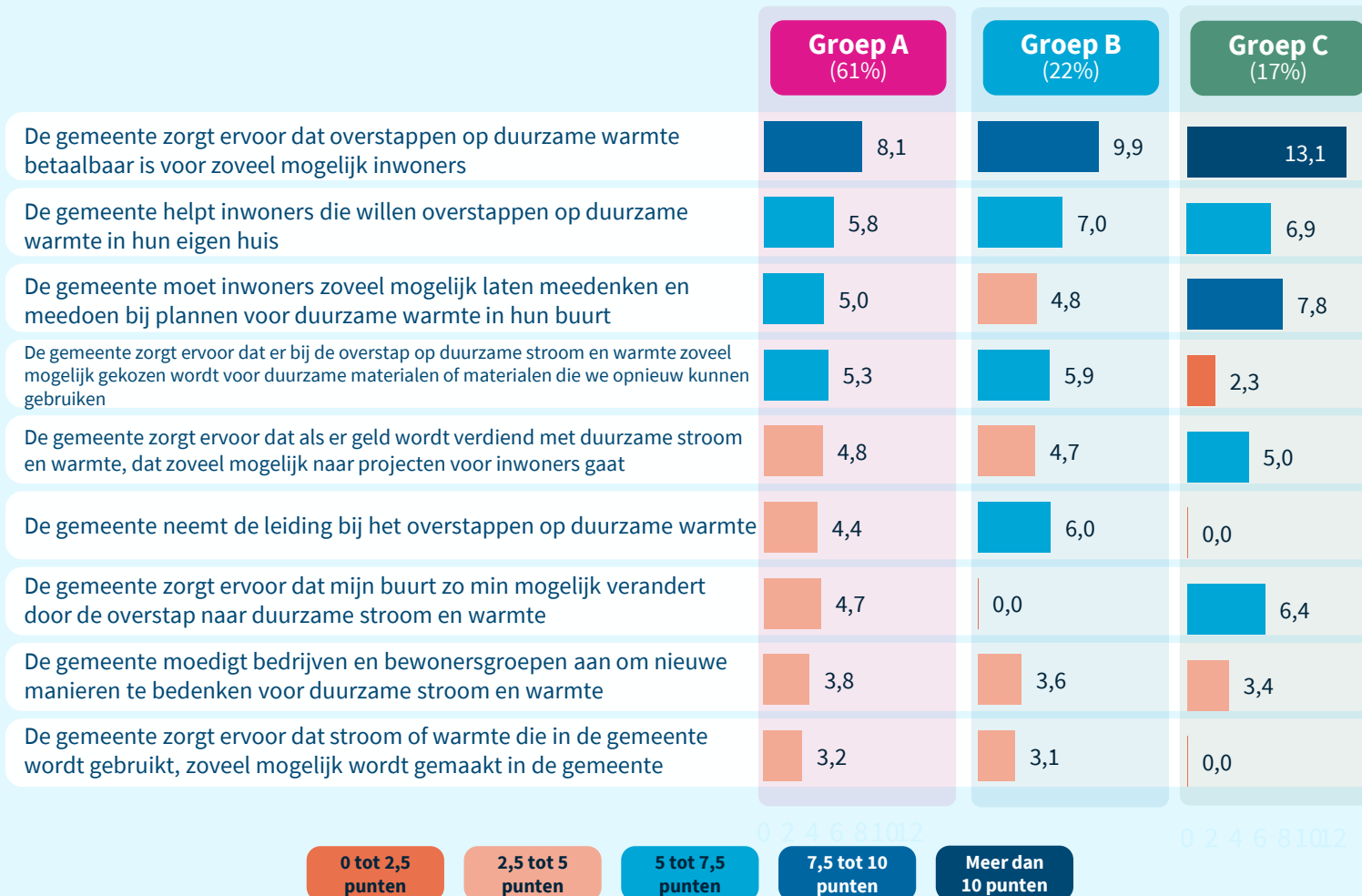


Er zijn drie verschillende perspectieven op de overstap naar duurzame energie te onderscheiden

- Verdiepende analyse geeft aan dat deelnemers in drie groepen kunnen worden opgedeeld wat betreft hoe zij de doelen ten aanzien van de overstap op duurzame energie waarderen.
- *Breed draagvlak.* Betaalbare duurzame warmte en dat de gemeente inwoners helpt bij de overstap naar duurzame warmte wordt relatief hoog geprioriteerd door alle drie de groepen inwoners.
- *Verskillende prioriteiten.* Bij het doel ‘De gemeente neemt de leiding bij het overstappen op duurzame warmte’ is er een groep van 17% die hier geen prioriteit aan geeft. Zij schrijven dat ze weinig vertrouwen in de gemeente of overheid hebben en benadrukken het belang van autonomie van inwoners. Andere groepen, die meer prioriteit aan dit doel gaven, schrijven dat het goed zou zijn als de gemeente een regierol inneemt in de energietransitie, en vraagt om duidelijke communicatie en participatie over het proces.
Bij het doel ‘De gemeente zorgt ervoor dat mijn buurt zo min mogelijk verandert door de overstap naar duurzame warmte’ is er een groep van 22% die hier geen prioriteit aan geeft. Zij schrijven dat ze denken dat een verandering in de buurt onvermijdelijk en noodzakelijk is, en dat de energietransitie zo belangrijk is dat ze een verandering in de buurt geen probleem vinden. Een groep van 17% geeft daarentegen meer prioriteit aan dit doel en schrijft dat het tegengaan van overlast in de buurt belangrijk is voor het draagvlak van de energietransitie.

Figuur 0.4. Prioritering doelen – Drie groepen met een eigen perspectief

Gesloten versie (representatief)





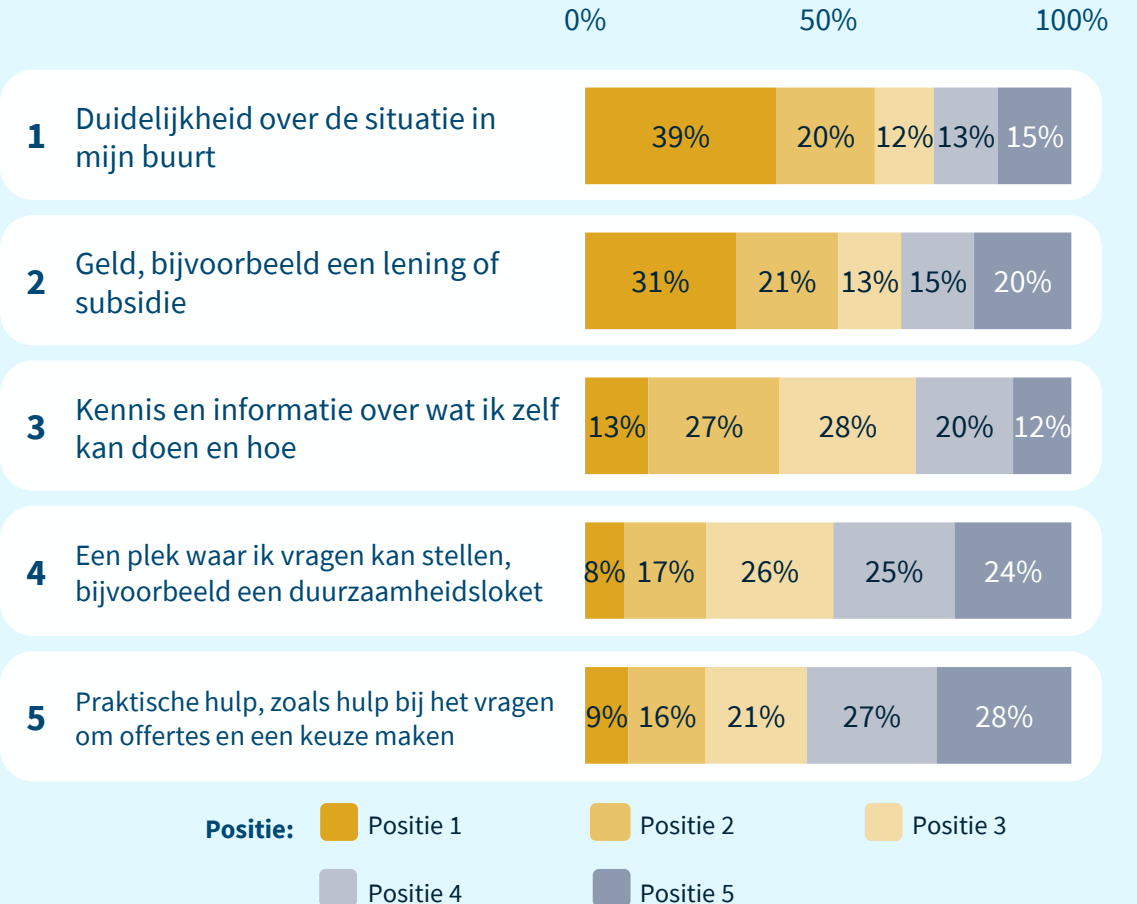
Woningeigenaren die nog niet van het gas af zijn, hebben met name behoefte aan duidelijkheid over de situatie in hun wijk en geld

- Een meerderheid van de woningeigenaren is van plan hun huis aardgasvrij te maken, of hun huis is al van het gas af. De inwoners die nog niet van het gas af zijn met hun koopwoning, hebben hier met name financiële redenen voor. Maar ook een relatief groot deel, met name inwoners die al bezig zijn met van het gas af gaan, wacht op nieuwe manieren (zoals nieuwe technologieën) om volledig van het gas af te kunnen gaan.
- Van de gemeente hebben zij vooral duidelijkheid nodig. Daarbij geven veel inwoners aan graag financiële middelen te willen van de gemeente, zie figuur 0.3 hiernaast.
- Inwoners zouden het liefst zien dat mensen met lage inkomens en mensen die het meest kunnen verbeteren in hun huis geld krijgen van de gemeente. Beide groepen worden door meer dan de helft van de inwoners het belangrijkste of een-na-belangrijkst gevonden om geld te ontvangen van de gemeente om te helpen bij de warmtetransitie.
- Inwoners willen graag verschillende soorten informatie ontvangen, met name via een brief en/of mail van de gemeente. Daarnaast wil de grootste groep af en toe meedenken, met name als er een concreet plan ligt.
- Inwoners uit groep C (zie [vorige pagina](#)) willen wat vaker dan de gemiddelde inwoner regelmatig meedenken over een plan om over te stappen op duurzame warmte in hun wijk. Zij willen ook meer dan de gemiddelde Amersfoorter meedenken bij het opstellen en uitwerken van het plan en vaker via een meedenkgroep.

Figuur 0.5. Prioritering volgens deelnemers over hoe de gemeente hen het beste kan helpen om te stoppen met aardgas

Woningeigenaren die nog niet van het gas af zijn (n=425)

“Hoe kan de gemeente jou het beste helpen om te stoppen met aardgas in jouw huis? Zet op volgorde van meest belangrijk naar minst belangrijk”



Conclusies en handelingsperspectief

Over het doel om over te stappen op duurzame energie

De meerderheid staat positief het overstappen op duurzame energie

- Een meerderheid van de deelnemers vindt het een (heel) goed idee over te stappen op duurzame energie. Tegelijkertijd maken veel deelnemers zich zorgen om de kosten van duurzame energie, ongeacht of ze dit een goed idee vinden. Deelnemers die overstappen op duurzame energie een (heel) slecht idee vinden, hebben met name zorgen en twijfels over de infrastructuur en beschikbaarheid van elektriciteit. Deelnemers die het een heel slecht idee vinden om over te stappen, twijfelen ook in relatief grote mate aan de noodzaak of de duurzaamheid van andere energievormen ten opzichte van gas.
- *Mogelijk handelingsperspectief:* zoek naar mogelijkheden om de kosten van duurzame energie voor inwoners te beperken. Zoek daarnaast naar manieren om de beschikbaarheid van energie te waarborgen, bijvoorbeeld door problemen op het stroomnet op te lossen en te kijken naar mogelijkheden om voldoende elektriciteit buiten piekmomenten beschikbaar te hebben. Communiceer ook met inwoners in hoeverre de elektriciteitsinfrastructuur de energietransitie aankan.

Over de negen doelen waar de gemeente rekening mee kan houden bij de overstap naar duurzame stroom en warmte

Grote en brede steun voor het zorgen voor betaalbaarheid van duurzame warmte

- Er is grote en brede steun voor het zorgen dat duurzame warmte betaalbaar is voor zoveel mogelijk inwoners. Verschillende groepen prioriteren dit als het belangrijkste of één van de belangrijkste doelen. Veel deelnemers schrijven dat ze betaalbare warmte zien als een randvoorwaarde voor de energietransitie.
- *Mogelijk handelingsperspectief:* zorg ervoor dat duurzame vormen van warmte betaalbaar zijn voor inwoners. Neem in overweging dat de warmtetransitie weinig draagvlak heeft als dit punt niet goed gewaarborgd is.

Het helpen en laten meedenken en –doen van inwoners krijgt ook prioriteit

- Inwoners met verschillende perspectieven vinden het met name belangrijk dat iedereen kan meekomen in de warmtetransitie, ook mensen met lage inkomens of huurders. De gemeente zou daarom, volgens hen, inwoners moeten helpen bij het overstappen op duurzame warmte.
- Inwoners vinden het ook belangrijk om inspraak te hebben bij plannen voor duurzame warmte in hun buurt. Inwoners denken dat dit belangrijk is voor het draagvlak van de warmtetransitie. Dit doel krijgt met name hoge prioriteit van de groep die kritischer staat tegenover de energietransitie.
- *Mogelijk handelingsperspectief:* help inwoners, vooral mensen met lage inkomens of huurders, bij de overstap naar duurzame warmte, met name (ook) financieel. Houd hierbij wel in overweging dat kritische inwoners keuzevrijheid willen behouden, ook als zij worden geholpen door de gemeente. Geef inwoners daarnaast inspraak bij plannen voor de energietransitie. Dit vergroot het draagvlak met name onder inwoners die kritisch zijn en kan plannen beter maken door lokale kennis.

Het opwekken van energie in de gemeente krijgt de minste prioriteit van inwoners

- Het lokaal opwekken van de stroom of warmte die in de gemeente gebruikt wordt krijgt het minste prioriteit van inwoners. Veel deelnemers schrijven dat ze de locatie waarop energie wordt opgewekt niet belangrijk vinden en vinden efficiëntie van energie-opwek belangrijker. Sommige deelnemers schrijven dat ze niet willen dat er windmolens en/of zonnepanelen worden geplaatst in de gemeente.
- *Mogelijk handelingsperspectief:* laat eventuele projecten voor de opwek van energie in de gemeente afhangen van of het efficiënt is om daar energie op te wekken, boven het doel om alle energie lokaal op te wekken.

Conclusies en handelingsperspectief

Aandachtspunten verschillende perspectieven op de overstap naar duurzame energie inwoners

Een groep inwoners is positief over de energietransitie en wil dat de gemeente daar de leiding in neemt

- Een groep van 22% van de inwoners vindt het meer dan de andere groepen belangrijk dat materialen duurzaam en/of circulair zijn en dat de gemeente de leiding neemt. Andere doelen, bijvoorbeeld het creëren van draagvlak door inspraak zien zij vooral als een middel voor de energietransitie dan een doel. Daarnaast vinden zij het geen probleem als er aanpassingen in hun buurt worden gedaan.
- *Mogelijk handelingsperspectief:* deze groep inwoners vindt de energietransitie dusdanig belangrijk dat zij vinden dat andere doelen ten dienste staan van die transitie. Daarom zouden zij het waarschijnlijk niet erg vinden als de gemeente afwijkt van de doelen die voor hen belangrijk zijn om de transitie te kunnen waarborgen.

Een andere groep inwoners is kritischer en wil met name inspraak, keuzevrijheid en dat er weinig verandert

- We zien ook een groep van 17% van de inwoners die kritischer is op de energietransitie. Zij prioriteren nog meer dan de andere groepen betaalbaarheid van duurzame warmte. Daarnaast willen zij niet dat de gemeente de leiding neemt, omdat zij bang zijn dat er plannen die zij niet willen worden 'doorgedrukt'. Zij prioriteren ook dat inwoners mogen meedenken en –doen bij plannen voor duurzame energie en dat hun buurt zo min mogelijk verandert.
- *Mogelijk handelingsperspectief:* zorg dat inwoners voldoende zelfbeschikking houden over hun directe leefomgeving (hun huis én hun buurt). Deze groep staat wantrouwend tegenover de gemeente. Als je deze groep wilt meenemen in de energietransitie, kan je daarom overwegen deze groep zwaarder te laten meewegen bij het opstellen van beleid om vertrouwen op te bouwen.

Over het ondersteunen, informeren en laten meedenken van inwoners

Woningeigenaren die nog niet van het gas af zijn hebben met name behoefte aan duidelijkheid en financiële middelen

- Een meerderheid van de woningeigenaren, is van plan hun huis aardgasvrij te maken, of is al van het gas af. De inwoners die nog niet van het gas af zijn met hun koopwoning, hebben hier met name financiële redenen voor. Van de gemeente hebben zij vooral duidelijkheid nodig, maar ook financiële middelen. Inwoners zien daarnaast dat mensen met lage inkomens en mensen die in huizen wonen waar het meest kan worden verbeterd met name geld krijgen van de gemeente.
- *Mogelijk handelingsperspectief:* zorg dat inwoners duidelijkheid krijgen over hun situatie en help met name inwoners met een lager inkomen of in een huis waar veel verbeterd kan worden met geld.

Een groot deel van de inwoners wil geïnformeerd en betrokken worden

- Inwoners willen graag verschillende soorten informatie ontvangen, met name via een brief en/of mail van de gemeente. Daarnaast wil de grootste groep af en toe meedenken. Inwoners die kritischer zijn op de energietransitie willen wat vaker, eerder en liever via een meedenkgroep meedenken over plannen voor duurzame warmte in hun wijk.
- *Mogelijk handelingsperspectief:* zorg dat mensen voldoende informatie krijgen en inwoners voldoende worden betrokken om mee te denken. Inwoners die kritisch tegenover de energietransitie staan waarderen het als ze in een vroeg stadium betrokken worden.

Inhoudsopgave

1

Aanleiding, opzet en respons

Wat was de aanleiding voor deze raadpleging? Hoe zag de raadpleging er globaal uit? Wie hebben er meegedaan?

2

Algemene houding tegenover het doel van duurzame energie

Wat vinden inwoners van het doel van de gemeente dat alle energie die in de gemeente wordt gebruikt duurzaam is in 2050? Wat zijn redenen van inwoners om het wel of niet eens te zijn met het doel?

3

Doelen bij het overstappen op duurzame energie

Welke doelen vinden inwoners belangrijk als de gemeente overstapt op duurzame energie? Welke verschillende perspectieven zijn er te onderscheiden en waarom vinden inwoners doelen meer of minder belangrijk?

4

Extra vragen over overstappen op duurzame energie

Waar lopen inwoners tegenaan bij het overstappen op duurzame energie? Hoe moet de gemeente geld en inzet verdelen over verschillende inwoners en organisaties? Hoe willen inwoners betrokken worden bij plannen van de gemeente?

5

Over de raadpleging

Hoe hebben deelnemers de raadpleging ervaren?



1

Aanleiding, opzet en respons

- Wat was de aanleiding voor deze raadpleging?
- Hoe zag de raadpleging er globaal uit?
- Wie hebben er meegedaan aan de raadpleging?

De gemeente Amersfoort wil onderzoeken welke waarden belangrijk zijn voor inwoners in de overstap op duurzame energie

- *Aanleiding.* Gemeente Amersfoort ontwikkelt in de komende maanden een Omgevingsprogramma Energie en wil hierbij haar inwoners betrekken. Naast het Omgevingsprogramma Energietransitie is zij ook bezig met het Omgevings-programma Warmte. Omdat er overlap zit in het thema van deze omgevingsprogramma's wil zij de participatie zoveel mogelijk combineren. Daarom gaat de raadpleging over zowel de energietransitie als de warmtetransitie.
- *Onderzoeksvragen.* De raadpleging adresseert 3 onderzoeksvragen:
 - *Wat hebben inwoners nodig om een volgende stap te zetten in de warmte- en energietransitie en wat verwachten ze van de gemeente?*
 - *Welke waarden vinden inwoners belangrijk rond de programma's? En hoe moet de gemeente deze meewegen in hun beleid?*
 - *Een eerlijke energietransitie is een belangrijk principe voor de gemeente, maar wat verstaan inwoners hieronder?*
- *Buiten scope.* Deze raadpleging gaat nadrukkelijk over waarden die voor inwoners belangrijk zijn voor de energietransitie, buiten eventuele voorkeuren voor bepaalde energietechnieken. De gemeente zou de keuze voor bepaalde energietechnieken namelijk willen laten volgen uit de waarden die inwoners belangrijk vinden, in plaats van andersom. Welke vormen van duurzame elektriciteit of warmte (bijvoorbeeld warmtepompen of -netten) inwoners zouden willen, is daarom bewust buiten deze raadpleging gelaten.
- *Looptijd.* Deelnemen aan de raadpleging kon van 8 december 2025 tot en met 12 januari 2026.

Figuur 1.1. Over de methode PWE

- *Wetenschappelijk gevalideerd:* De Participatieve Waarde Evaluatie (PWE) is een participatiemethode die Populytics vaak inzet om mensen te betrekken bij beslissingen die hen gaan raken. De methode is ontwikkeld en gevalideerd door wetenschappers, onder andere van de TU Delft.
- *Op de stoel van:* De essentie van een PWE-onderzoek is om deelnemers in een online omgeving 20 minuten op de stoel van een beleidsmaker of politicus te zetten. Deelnemers krijgen een zogeheten keuzetaak te zien. Deze keuzetaak modelleert de situatie van beleidsmakers die bezig zijn met het vormen en uitvoeren van beleid. Deelnemers zien realistische beleidsopties die de beleidsmakers overwegen en ze zien dat er beperkingen zijn. Zij ervaren zodoende dezelfde keuze. Wat adviseren ze vervolgens als zij in de schoenen van een beleidsmaker staan? Deelnemers kunnen hun advies motiveren.
- *Begrip voor complexiteit:* Door mee te doen aan een PWE-onderzoek begrijpen deelnemers beter de complexiteit van de beleidskeuze. En de resultaten stellen beleidsmakers in staat om hun keuzes beter aan te laten sluiten op voorkeuren, waarden en zorgen van deelnemers.



Er waren twee versies van de raadpleging om de representativiteit te borgen en de inclusiviteit te maximaliseren



Resultaten zijn altijd representatieve uitkomsten uit de gesloten versie, tenzij expliciet aangegeven dat dit de open raadpleging betreft. Citaten van deelnemers kunnen uit zowel de gesloten versie als de open raadpleging komen.



Gesloten raadpleging

Brief-versie

Totaal: 736 deelnemers



Open raadpleging

Totaal: 319 deelnemers

Aanleiding en doel

- Als inwoners zelf het initiatief nemen om deel te nemen aan een raadpleging kan selectiebias optreden: een oververtegenwoordiging van inwoners met een uitgesproken mening over het onderwerp en/of een ondervertegenwoordiging van deelnemers met een minder uitgesproken mening.
- Het doel van een gesloten raadpleging is om een gebalanceerde steekproef te trekken door proactief een willekeurig geselecteerde groep inwoners te benaderen. Op basis van deze steekproef kunnen onder voorwaarden **representatieve** uitspraken worden gedaan.

- Door het proactief benaderen van een beperkte groep is een gesloten raadpleging per definitie exclusief. Het doel van de open raadpleging is daarom om de **inclusiviteit** te verhogen door alle inwoners de gelegenheid te geven mee te doen.
- Naast de verhoogde inclusiviteit is een belangrijke positieve bijdrage van de open raadpleging dat deelnemers vaak veel uitgebreidere onderbouwingen bij hun keuzes geven. Dit geeft meer inzicht in de waarden die achter voorkeuren liggen.

Wijze van benaderen

- Een willekeurige steekproef van 10.000 huishoudens heeft een uitnodiging ontvangen per brief. Op iedere brief stond een unieke code. Maximaal één persoon uit het huishouden kon deelnemen.

- Alle inwoners van 16 jaar of ouder konden deelnemen aan de open raadpleging. Deze versie is via diverse kanalen onder de aandacht gebracht.



In totaal hebben 1.055 inwoners deelgenomen. De uitkomsten van de gesloten raadpleging zijn representatief op de kenmerken gender en leeftijd voor de hele gemeente

- *Werving via brieven.* 10.000 huishoudens van gemeente Amersfoort hadden een brief gekregen met een unieke code. Elke code mocht maximaal 1 keer gebruikt worden. In totaal hebben 736 mensen die een brief hebben gekregen meegedaan aan de gesloten versie van de raadpleging.
- *Werving via communicatie campagne.* Alle inwoners van 16 jaar of ouder konden deelnemen aan de open versie van de raadpleging. Deze versie is via diverse kanalen onder de aandacht gebracht door de gemeente zelf. In totaal zijn op deze manier 319 deelnemers geworven.
- *Representativiteit en herwegen.* De deelnemers aan de gesloten raadpleging zijn wat betreft hun kenmerken niet representatief voor alle inwoners van de gemeente Amersfoort. Jongeren tot 35 jaar, vrouwen en inwoners met een basisonderwijs en onderbouw voortgezet onderwijs opleiding zijn ondervertegenwoordigd. Omdat er genoeg deelnemers hebben meegedaan van de ondervertegenwoordigde groepen kunnen we hierop herwegen om representatieve uitspraken te doen. We hebben bijvoorbeeld meer waarde toegekend aan de antwoorden van de groepen die ondervertegenwoordigd waren. Zo kunnen we op basis van deze raadpleging **representatieve uitspraken doen over alle inwoners van de gemeente Amersfoort op de kenmerken leeftijd, gender en opleidingstype.**

Figuur 1.2. Samenstelling van de deelnemers

	Aandeel gemeente Amersfoort*	Deelnemers gesloten versie** (n=736)	Deelnemers open versie ** (n=319)
Gender			
Vrouw	50,5%	30,7%	38,4%
Man	49,5%	67,6%	59,1%
Leeftijd			
16 tot 35 jaar	27,9%	11,7%	8,8%
35 tot 65 jaar	51,9%	57,4%	59,9%
65 jaar en ouder	20,1%	30,5%	30,4%
Opleiding			
bo, vmbo, havo-, vwo- onderbouw of mbo1	21,9%	4,1%	0,7%
havo, vwo, mbo2-4	35,6%	16,5%	8,5%
hbo, wo	42,5%	77,8%	87,6%
Gebied			
Noord	49,6%	50,2%	45,4%
Midden	36,0%	28,3%	35,0%
Zuid	14,4%	21,5%	19,6%
Woonsituatie			
Koopwoning	58%	82,4%	89,3%
Huurwoning***	42%	16,7%	9,4%

* Bron: CBS

** Aantallen tellen niet altijd op tot 100%. Het resterende deel betreft 'zeg ik liever niet', 'anders' (in het geval van gender en woonsituatie), of 'Ik woon bij iemand in huis' (in het geval van woonsituatie)

*** Bestaat uit huurwoningen van een woningcorporatie of een particuliere verhuurder





2

**Algemene houding tegenover het
doel van duurzame energie**

- Wat vinden inwoners van het doel van de gemeente dat alle energie die in de gemeente wordt gebruikt duurzaam is in 2050?
- Wat vinden inwoners uit verschillende gebieden en met verschillende woonsituaties van het doel van de gemeente?
- Wat zijn redenen van inwoners om het wel of niet eens te zijn met het doel van de gemeente?

Introductie: Algemene houding tegenover het doel van duurzame energie

- *Hoofdvraag:* De gemeente Amersfoort wil dat in 2050 alle energie die in de gemeente wordt gebruikt duurzaam is. vindt je dit een goed idee?
- *Extra informatie:* Deelnemers kregen van tevoren informatie over wat duurzame energie is en wat het betekent om over te stappen op duurzame energie. Via uitklapvensters konden zij meer informatie lezen.
- *Wel deelnemen?* Als deelnemers hadden aangegeven dat ze het een (heel) slecht idee vonden, dan kregen zij eronder een extra stuk tekst te zien. Hierin stond uitgelegd dat de rest van de raadpleging gaat over de overstap naar duurzame energie en dat het misschien niet prettig is om daarover mee te denken. Deelnemers lazen dat de gemeente geïnteresseerd is in de mening van alle mensen en er werd hen gevraagd om toch hun mening te geven. Zij konden er ook voor kiezen om het inhoudelijke gedeelte van de raadpleging over te slaan en door te gaan naar het einde van de raadpleging. Deelnemers die daarvoor kozen kregen de mogelijkheid om toe te lichten waarom zij niet hun mening wilden geven over keuzes bij het overstappen op duurzame energie. De meeste deden dit niet; 4 deelnemers uit de gesloten versie en 3 deelnemers uit de open versie deden dit wel.

Enkele vragen uit dit deel van de raadpleging

Duurzame energie

Waar gaat deze vragenlijst over?

Deze vragenlijst gaat over duurzame energie. Duurzame energie is warmte en stroom uit bronnen die nooit opgaan, bijvoorbeeld zon, wind of water. Je krijgt deze energie bijvoorbeeld door windmolens, zonnepanelen, een > [warmtepomp](#) of een > [warmtenet](#). En op deze manier komt er geen of weinig vervuiling in de lucht, zoals CO2. Daarom is duurzame energie beter voor het milieu dan bijvoorbeeld steenkool, gas of olie.

Het is ook belangrijk dat we stroom en warmte in ons huis duurzaam gebruiken. Je kunt bijvoorbeeld je > [huis goed isoleren](#). Of > [koken met stroom](#) in plaats van met gas.

De gemeente Amersfoort wil dat in 2050 alle energie die in de gemeente wordt gebruikt duurzaam is. Vind je dit een goed idee? * (1/2)

- ☐ Ja, ik vind het een heel goed idee
- ☐ Ja, ik vind het een goed idee
- ☐ Neutraal
- ☐ Nee, ik vind het een slecht idee
- ☐ Nee, ik vind het een heel slecht idee
- ☐ Weet ik niet / Zeg ik liever niet

Als je wilt, kun je hieronder je antwoord uitleggen (2/2)



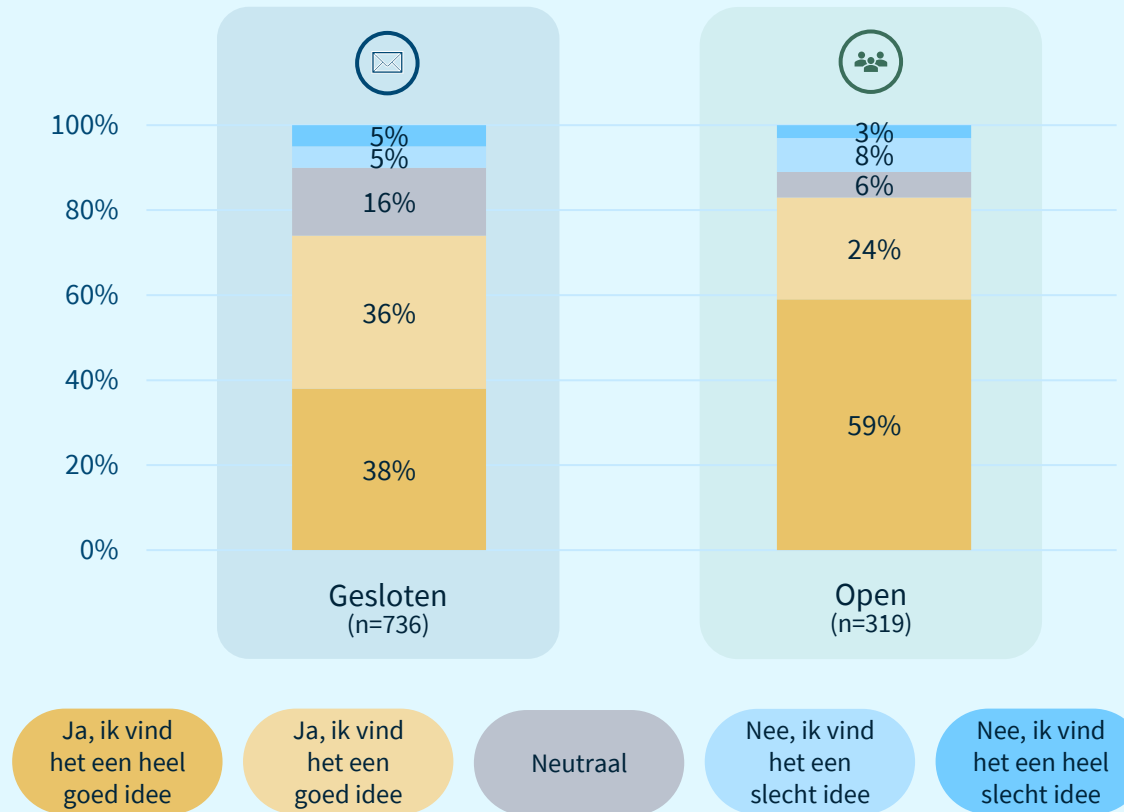
De meerderheid van de inwoners vindt het een (heel) goed idee als alle energie die in Amersfoort wordt gebruikt duurzaam is in 2050

- *Houding.* We hebben deelnemers de vraag gesteld: “De gemeente Amersfoort wil dat in 2050 alle energie die in de gemeente wordt gebruikt duurzaam is. vindt je dit een goed idee?”.
- Een meerderheid van de inwoners (74%) vindt het een (heel) goed idee als alle energie die in gemeente Amersfoort wordt gebruikt duurzaam is in 2050. Onder deelnemers van de open versie van de raadpleging is deze groep 83%. Vergeleken met andere, soortgelijke onderzoeken is deze groep relatief groot; in eerder onderzoek op landelijk niveau was deze groep ongeveer 60%*.
- Eén op de tien inwoners (10%) vindt het een (heel) slecht idee als alle energie die in de gemeente wordt gebruikt duurzaam is in 2050. Onder deelnemers van de open versie is deze groep 11%. Vergeleken met andere, soortgelijke onderzoeken is deze groep relatief klein; in eerder onderzoek op landelijk niveau was deze groep ongeveer 20%.
- 16% van de inwoners staat neutraal tegenover het idee dat alle energie die in de gemeente wordt gebruikt duurzaam is in 2050. Onder deelnemers van de open versie is deze groep 6%. Vergeleken met andere, soortgelijke onderzoeken is deze groep relatief klein; in eerder onderzoek op landelijk niveau was deze groep ongeveer 20%.
- Op de volgende twee pagina's is weergegeven wat deelnemers schrijven ter onderbouwing van wat ze van het doel van de gemeente vinden. Dit was niet verplicht en een deel van de deelnemers heeft dit ingevuld. Daarom zijn de analyses op de volgende pagina's niet representatief voor alle inwoners, maar zij geven wel een beeld van waarom deelnemers het doel een (heel) goed idee vinden of waarom niet. De meeste deelnemers schrijven over hun zorgen en twijfels, ook als zij wel achter het doel van de gemeente staan. Alleen deelnemers die voorstander van duurzame energie zijn schrijven over waarom zij dit een goed idee vinden, daarom zijn alleen van die groep de redenen om voor duurzame energie te zijn geanalyseerd.

Figuur 2.1. Houding tegenover duurzame energie – Gemiddeld gemeente

Alle deelnemers

“De gemeente Amersfoort wil dat in 2050 alle energie die in de gemeente wordt gebruikt duurzaam is. Vindt je dit een goed idee?”



Figuur 2.2. Meest genoemde redenen om over te stappen op duurzame energie – Naar houding



Gesloten
Representatief

“De gemeente Amersfoort wil dat in 2050 alle energie die in de gemeente wordt gebruikt duurzaam is. vindt je dit een goed idee?”

Onderwerp	Illustratieve citaten	Een heel goed idee	Een goed idee	Neutraal
Het is duurzamer en beter voor het milieu	<i>"Het stoppen met gebruiken van fossiele brandstoffen is essentieel om klimaatverandering tegen te gaan, daarvoor moeten dus ook onze huizen werken op duurzame energie."</i> <i>"Belang van mens en dier, behoud natuur en zo veilig en gezond mogelijk milieu zijn van vitaal belang voor ons allemaal."</i> <i>"Ik vind dat een goed idee om zo mileubewust mogelijk te kunnen leven. De druk die we nu met z'n allen leggen op het milieu is veel te groot."</i>	★★★★ ★★	★★★	★★
We moeten met name onafhankelijker zijn van gas (uit andere landen)	<i>"Bronnen raken op en maken ons ook afhankelijk van bv Rusland."</i> <i>"Duurzaam en goed voor energie onafhankelijkheid"</i>	★★	★	

★ (1% tot 5%) ★★ (5% tot 10%) ★★★ (10% tot 20%) ★★★★ (20% tot 30%) ★★★★★ (30% of meer) – Percentages betreft aandeel binnen de groep die een motivatie heeft geschreven/vraag heeft beantwoord.



Figuur 2.3. Meest genoemde zorgen en twijfels omtrent overstappen op duurzame energie – Naar houding



Gesloten
Representatief

“De gemeente Amersfoort wil dat in 2050 alle energie die in de gemeente wordt gebruikt duurzaam is. vindt je dit een goed idee?”

Zorgen of twijfels	Illustratieve citaten	Een heel goed idee	Een goed idee	Neutraal	Een slecht idee	Een heel slecht idee
Zorgen over de kosten van duurzame energie	<i>"Prima maar zorg ook voor minder energie gebruik en zorg ervoor dat het voor iedereen betaalbaar blijft"</i> <i>"Het is onmogelijk dit te doen zonder dat het heel veel kost voor de inwoners."</i> <i>"denk niet dat dat realistisch is of moeilijk of te duur om te realiseren"</i>	★★	★★	★★★ ★★	★★	★★
Zorgen en twijfels over infrastructuur en de beschikbaarheid van elektriciteit	<i>"Er zijn nu al problemen met stroomnet."</i> <i>"Als de stroom uitvalt heb je geen alternatief zoals koken en verwarmen op gas"</i> <i>"Wind en zon is er niet altijd, aardgas en kernenergie blijven daarom nodig."</i>	★		★★	★★★ ★★	★★★ ★★
Zorgen over de snelheid en doordachtheid van de transitie	<i>"Goed idee, maar heb twijfels of dit wel haalbaar/realistisch is"</i> <i>"Te snel en teveel maatregelen in een te korte tijd, terwijl landen om ons heen veel minder streng zijn."</i> <i>"Heel ambitieus."</i>	★★	★★	★★	★★	★★
Twijfel over de noodzaak en/of duurzaamheid van andere energievormen ten opzichte van gas	<i>"Duurzame energie is niet duurzaam maar juist slechter op elk gebied zo ook voor de natuur en de mens."</i> <i>"De beleidskeuze om o.a. verwarmen en koken op gas uit te bannen stoelt op een volkomen foute aanname dat CO2 gereduceerd moet worden. Dat is onzin."</i> <i>"Aardgas is een van de schoonste energiebronnen. En we hebben meer dan genoeg voorraad voor de komende 200 jaar. Wind en zonneenergie is niet 'schoon'."</i>		★	★	★★	★★ ★★
Zorgen over de technisch haalbaarheid van duurzame energie (voor sommige huizen)	<i>"Duurzame energie is uiteraard een goed streven. Maar in deze buurt staan oude huizen van rond en voor 1900 en die zijn niet of lastig te isoleren, met name omdat wij geen spouwmuur hebben (dubbelsteens). Een warmtepomp is daardoor geen efficiënte optie. Stadsverwarming is denk ik een mogelijkheid, maar het hangt ook van de kosten en voorwaarden af."</i>	★	★	★★	★	★
Zorgen over gebrek aan eigen invloed	<i>"Je moet als eigenaar van een woning hierin een eigen keuze kunnen maken. De overheid moet zich hier niet mee bemoeien."</i>			★	★★	★★





3

Doelen bij het overstappen op duurzame energie

3A

Algemene uitkomsten

3B

Profielen van 3 groepen

3C

Uitwerking van negen doelen

Introductie: Doelen bij het overstappen op duurzame stroom en warmte

- **Hoofdvraag:** De gemeente Amersfoort maakt een plan om over te stappen op duurzame stroom en warmte. Wat vindt jij belangrijk?
- **Vraagstelling:** Deelnemers verdeelden 45 punten over negen beleidsdoelen waar de gemeente meer of minder prioriteit aan kan geven. Elke deelnemer kreeg deze in willekeurige volgorde te zien (Figuur 3.1, van links naar rechts, boven naar beneden):
 - *De gemeente zorgt ervoor dat als er geld wordt verdiend met duurzame stroom en warmte, dat zoveel mogelijk naar projecten voor inwoners gaat*
 - *De gemeente zorgt ervoor dat stroom of warmte die in de gemeente wordt gebruikt, zoveel mogelijk wordt gemaakt in de gemeente*
 - *De gemeente moet inwoners zoveel mogelijk laten meedenken en meedoen bij plannen voor duurzame warmte in hun buurt*
 - *De gemeente neemt de leiding bij het overstappen op duurzame warmte*
 - *De gemeente moedigt bedrijven en bewonersgroepen aan om nieuwe manieren te bedenken voor duurzame stroom en warmte*
 - *De gemeente helpt inwoners die willen overstappen op duurzame warmte in hun eigen huis*
 - *De gemeente zorgt ervoor dat overstappen op duurzame warmte betaalbaar is voor zoveel mogelijk inwoners*
 - *De gemeente zorgt ervoor dat er bij de overstap op duurzame stroom en warmte zoveel mogelijk gekozen wordt voor duurzame materialen of materialen die we opnieuw kunnen gebruiken*
 - *De gemeente zorgt ervoor dat mijn buurt zo min mogelijk verandert door de overstap naar duurzame stroom en warmte*
- **Extra informatie:** Onder de roze informatieknoppen konden deelnemers aanvullende informatie lezen over ieder doel.

Figuur 3.1. De PWE-keuzekaart over mogelijke doelen bij het overstappen op duurzame stroom en warmte

De gemeente Amersfoort maakt een plan om over te stappen op duurzame stroom en warmte. Wat vindt jij belangrijk?

Gebruik de + en - knoppen om punten aan opties te geven. Klik op de i-knop voor meer informatie.

0/45

De gemeente zorgt ervoor dat als er geld wordt verdiend met duurzame stroom en warmte, dat zoveel mogelijk naar projecten voor inwoners gaat - 0 +	De gemeente zorgt ervoor dat stroom of warmte die in de gemeente wordt gebruikt, zoveel mogelijk wordt gemaakt in de gemeente - 0 +	De gemeente moet inwoners zoveel mogelijk laten meedenken en meedoen bij plannen voor duurzame warmte in hun buurt - 0 +
De gemeente neemt de leiding bij het overstappen op duurzame warmte - 0 +	De gemeente moedigt bedrijven en bewonersgroepen aan om nieuwe manieren te bedenken voor duurzame stroom en warmte - 0 +	De gemeente helpt inwoners die willen overstappen op duurzame warmte in hun eigen huis - 0 +
De gemeente zorgt ervoor dat overstappen op duurzame warmte betaalbaar is voor zoveel mogelijk inwoners - 0 +	De gemeente zorgt ervoor dat er bij de overstap op duurzame stroom en warmte zoveel mogelijk gekozen wordt voor duurzame materialen of materialen die we opnieuw kunnen gebruiken - 0 +	De gemeente zorgt ervoor dat mijn buurt zo min mogelijk verandert door de overstap naar duurzame stroom en warmte - 0 +

Volgende →



Vooraf: Hoe bespreken we de uitkomsten?

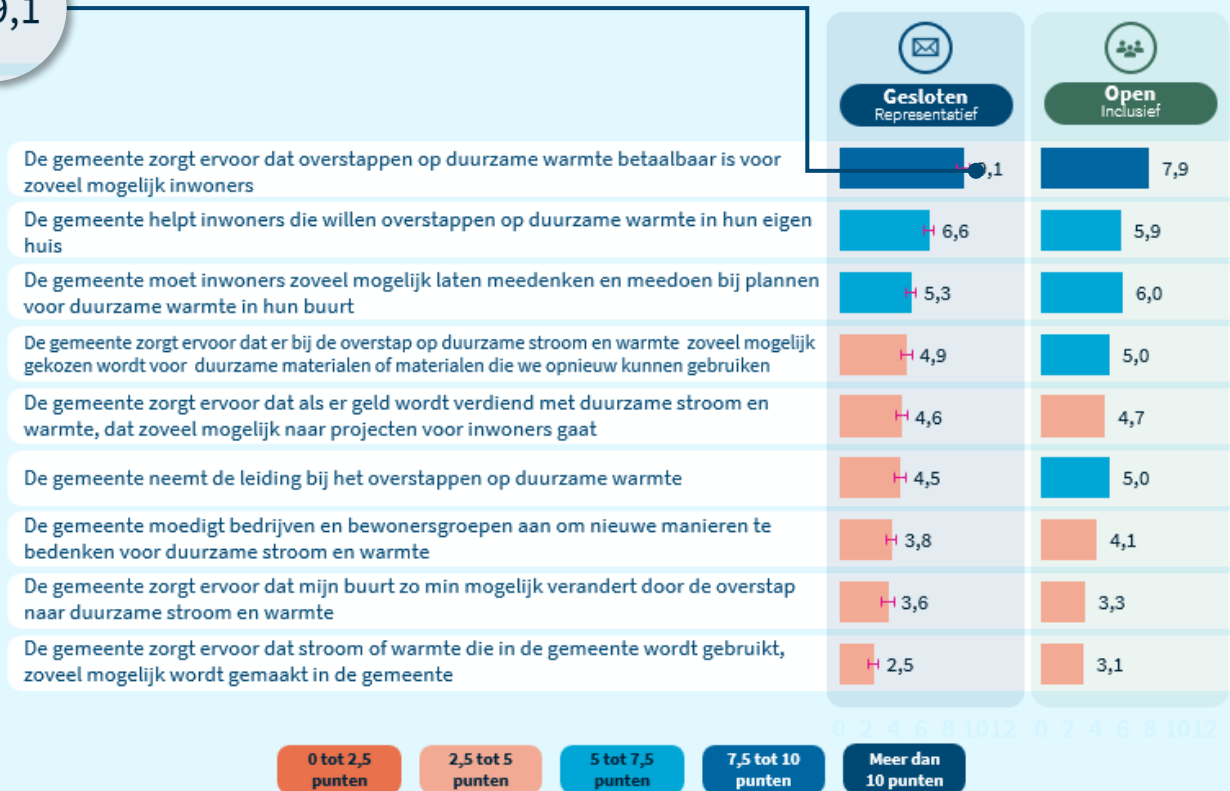
Betrouwbaarheidsinterval (roze hekjes)

- Elke steekproef heeft een bepaalde mate van onzekerheid. De roze hekjes geven deze onzekerheid aan: tussen welke waarden zou de gemiddelde puntenverdeling liggen, als alle inwoners van de gemeente (van 16 jaar of ouder) zouden meedoen? We kunnen dit met 95% zekerheid zeggen. Dit noemen we het betrouwbaarheidsinterval. Bijvoorbeeld: de gemiddelde inwoner zou tussen de 8,6 en 9,6 punten geven aan 'De gemeente zorgt ervoor dat overstappen op duurzame warmte betaalbaar is voor zoveel mogelijk inwoners'.
- Als er geen overlap zit in het interval van twee doelen, dan is het verschil tussen deze doelen *significant*. Bijvoorbeeld, de hekjes overlappen van de doelen 'De gemeente moet inwoner zoveel mogelijk laten meedenken en meedoen bij plannen voor duurzame warmte in hun buurt' en 'De gemeente zorgt ervoor dat er bij de overstap op duurzame stroom en warmte zoveel mogelijk gekozen wordt voor duurzame materialen of materialen die we opnieuw kunnen gebruiken'. We weten dus niet welke van deze twee doelen meer punten zou krijgen als alle inwoners (16+) zouden meedoen. Maar we weten wel voor 95% zeker dat deze twee minder punten zouden krijgen dan de doelen 'De gemeente zorgt ervoor dat overstappen op duurzame warmte betaalbaar is voor zoveel mogelijk inwoners' en 'De gemeente helpt inwoners die willen overstappen op duurzame warmte in hun eigen huis', want de hekjes met de andere doelen overlappen niet. En, de hekjes van het onderste doel overlappen niet met die van de andere doelen. We weten daarom 95% zeker dat alle inwoners gemiddeld dit het minst belangrijke doel vinden.

Legenda: hoge en lage prioriteit

- Als deelnemers aan alle doelen evenveel punten toekennen (alles evenveel prioriteit geven), dan zou elk doel vijf punten krijgen (45 gedeeld door 9).
- Als een doel meer dan vijf punten krijgt, dan krijgt dat doel *prioriteit* van (een groep) deelnemers. Als een doel meer dan 7,5 punten krijgt, dan heeft het *hoge prioriteit*. Minder dan 2,5 punten is *lage prioriteit*.
- Meer dan 10 punten wijst op een principekwestie of een hoge urgentie.

9,1





3A

Algemene uitkomsten

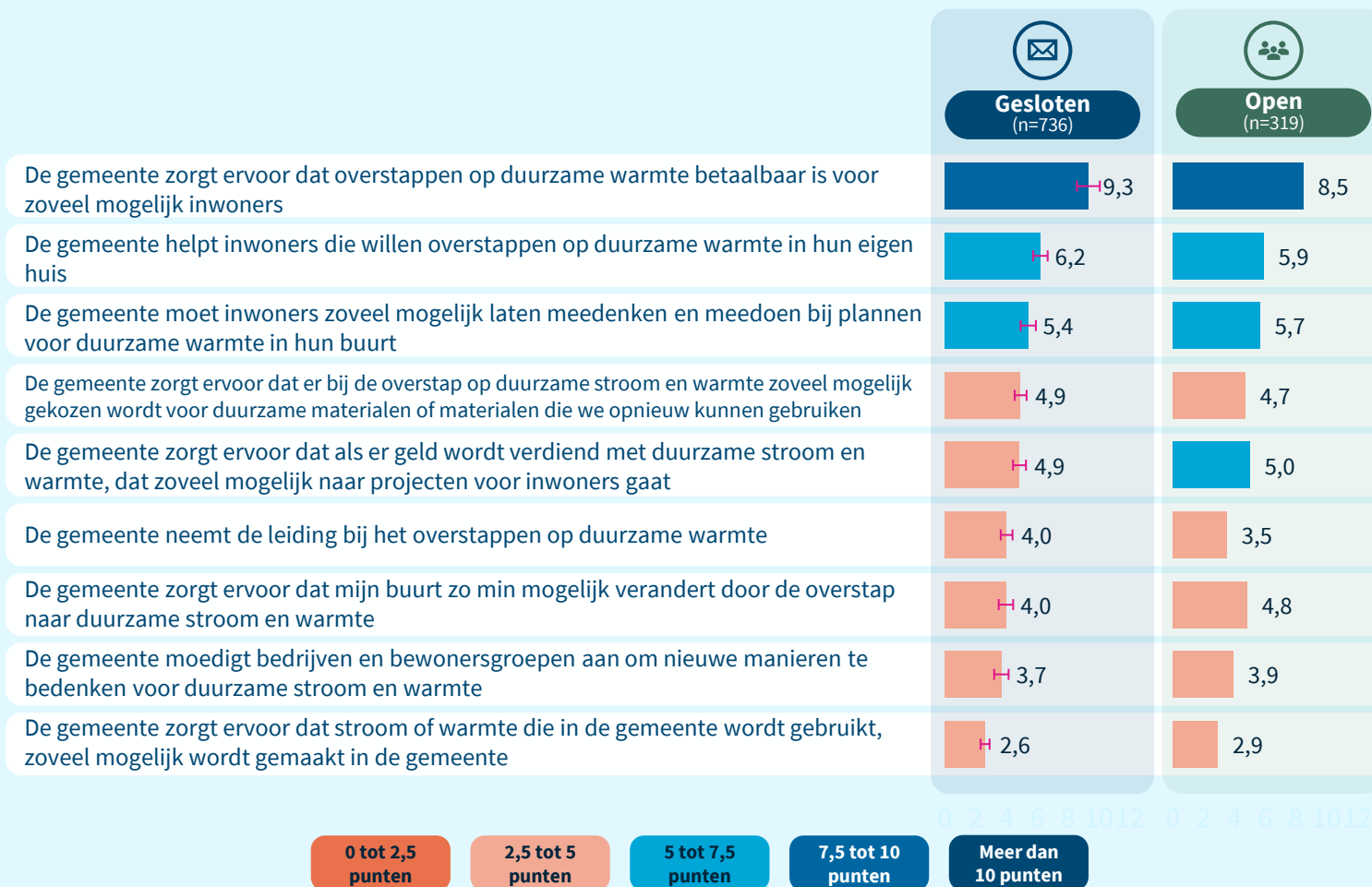
- Prioriteiten van de ‘gemiddelde’ inwoner van Amersfoort
- Verschillen en overeenkomsten in prioriteiten tussen de representatieve groep (gesloten raadpleging) en open raadpleging
- Verschillen en overeenkomsten in prioriteiten tussen verschillende groepen

Betaalbaarheid van duurzame warmte en dat de gemeente inwoners helpt met overstappen krijgen de meeste prioriteit van inwoners

- Figuur 3.2 laat het onderscheid zien in prioritering tussen deelnemers die op verschillende manieren hebben deelgenomen. We hanteren de volgorde van de gesloten raadpleging. Als deelnemers aan alle doelen evenveel punten toekennen, dan zou elk doel vijf punten krijgen ($45:9=5$). Als een doel meer dan vijf punten krijgt, dan krijgt dat doel prioriteit van de gemiddelde deelnemer.
- Gemiddeld genomen wordt de meeste prioriteit gegeven aan het doel “De gemeente zorgt ervoor dat overstappen op duurzame warmte betaalbaar is voor zoveel mogelijk inwoners” (9,3 punten).
- Er wordt ook relatief veel prioriteit gegeven aan het doel “De gemeente helpt inwoners die willen overstappen op duurzame warmte in hun eigen huis” (6,2 punten).
- Minste prioriteit. Gemiddeld genomen wordt het minst prioriteit gegeven aan het doel “De gemeente zorgt ervoor dat stroom of warmte die in de gemeente wordt gebruikt, zoveel mogelijk wordt gemaakt in de gemeente” (2,6 punten).
- Open raadpleging. De open raadpleging laat op hoofdlijnen hetzelfde beeld zien: de volgorde is nagenoeg gelijk. Anders dan wat we vaak zien, is de puntenverdeling iets minder uitgesproken dan bij de groep met uitgenodigde deelnemers; de hoogste en laagste scores zijn minder hoog en laag.

Figuur 3.2. Prioritering doelen – Gemiddeld

Alle deelnemers



Betrouwbaarheidsintervallen: als iedereen in Amersfoort mee zou doen, dan bevinden de uitkomsten zich met 95% zekerheid in het bereik van de roze hekjes. We kunnen dus met 95% zekerheid zeggen dat inwoners de bovenste twee doelen meer prioriteit geven dan alle andere doelen. En de onderste minder prioriteit. We kunnen echter niet met dezelfde zekerheid iets zeggen over de volgorde van prioriteit van doelen 3 t/m 5 en 6 t/m 8.



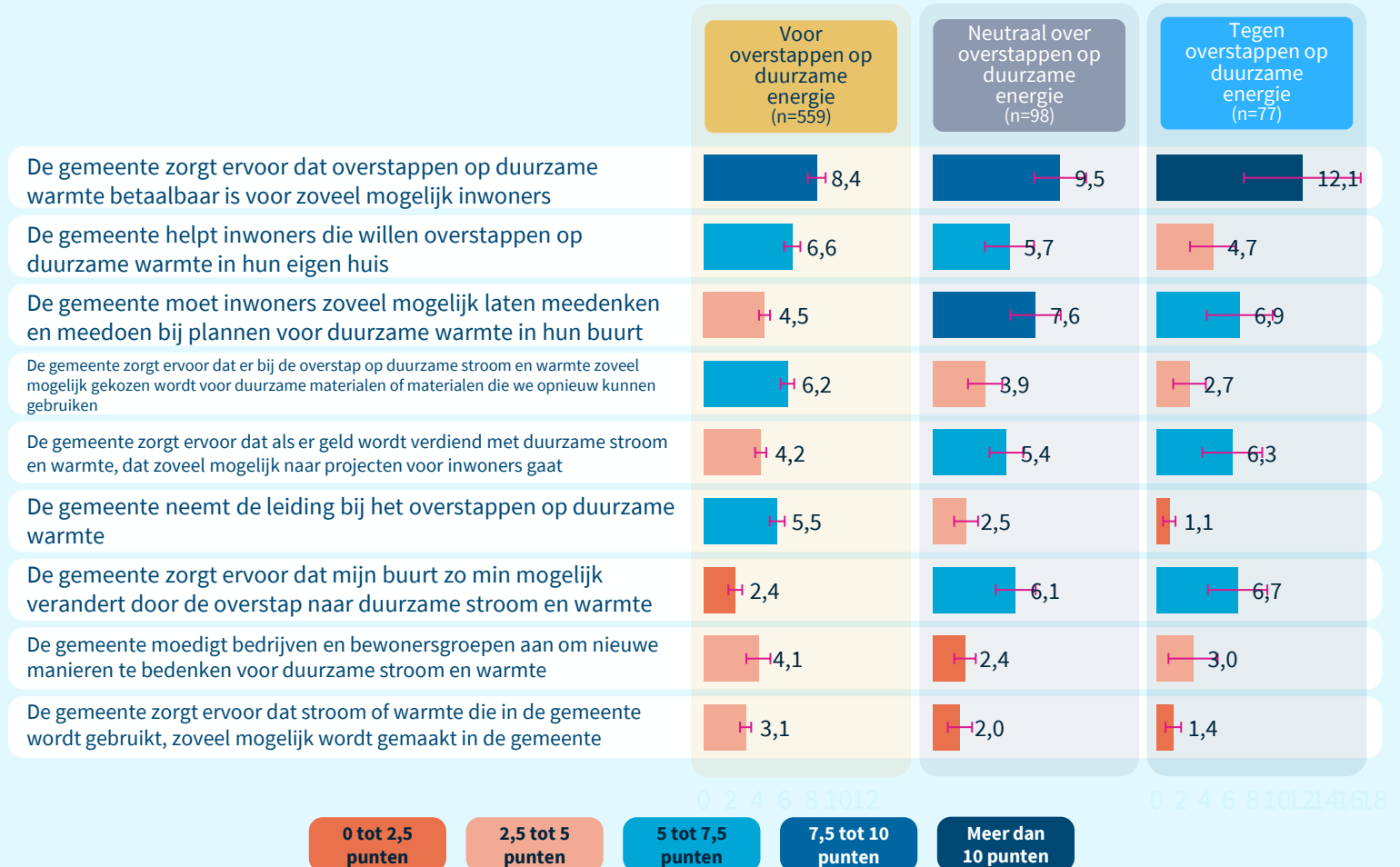


Inwoners met verschillende houdingen t.o.v. overstappen op duurzame energie prioriteren betaalbaarheid hoog

- Figuur 3.3 laat het onderscheid zien in prioritering tussen inwoners die voor, neutraal over of tegen overstappen op duurzame energie staan. We hanteren de volgorde van de gesloten raadpleging.
- Overeenkomsten.** Inwoners met verschillende houdingen ten opzichte van overstappen op duurzame energie prioriteren *‘De gemeente zorgt ervoor dat overstappen op duurzame warmte betaalbaar is voor zoveel mogelijk inwoners’* hoog. Van inwoners die voor de overstap op duurzame energie zijn kunnen we met 95% zekerheid stellen dat die dit doel het allerhoogst prioriteren, bij de andere groepen kunnen we met 95% zekerheid stellen dat dit doel in de top 2 of top 3 valt qua prioriteit.
- Significante verschillen.** Er zijn meerdere substantiële significante verschillen in de prioritering van inwoners met verschillende houdingen. De houding van inwoners lijkt een bepalende factor te zijn in de prioritering van doelen.
 - Inwoners die neutraal of tegen de overstap zijn geven de doelen *‘De gemeente moet inwoners zoveel mogelijk laten meedenken en meedoen bij plannen voor duurzame warmte in hun buurt’* & *‘De gemeente zorgt ervoor dat mijn buurt zo min mogelijk verandert door de overstap naar duurzame stroom en warmte’* meer prioriteit dan inwoners die voor de overstap zijn.
 - Inwoners die voor de overstap zijn geven het doel *‘De gemeente neemt de leiding bij het overstappen op duurzame warmte’* meer prioriteit dan inwoners met een andere houding.

Figuur 3.3. Prioritering doelen – Naar houding t.o.v. overstappen op duurzame energie

Alle deelnemers



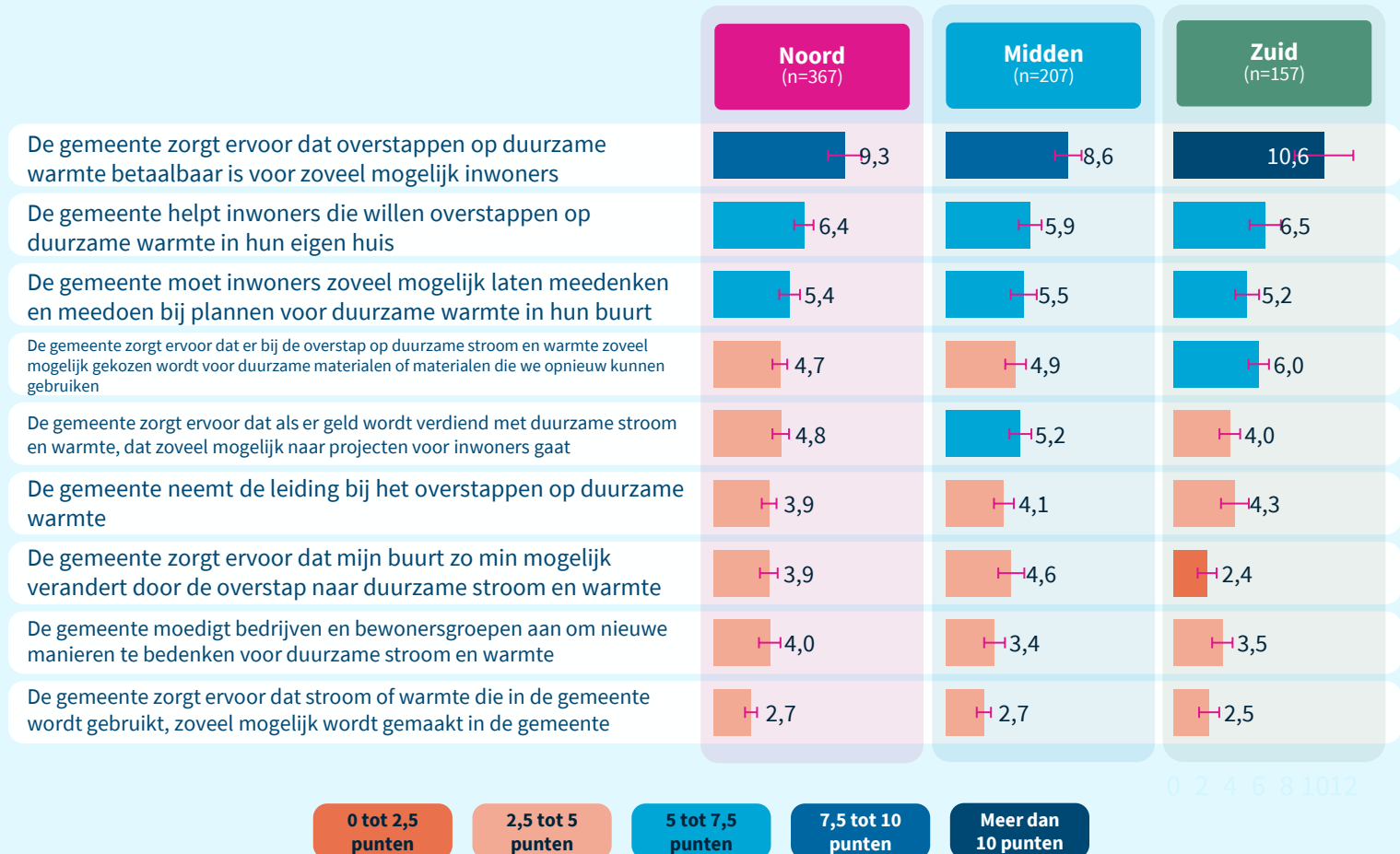


Inwoners uit alle drie de gebieden prioriteren betaalbaarheid het hoogst

- Figuur 3.4 laat het onderscheid zien in prioritering tussen inwoners die voor, neutraal over of tegen overstappen op duurzame energie staan. We hanteren de volgorde van de gesloten raadpleging.
- Overeenkomsten.* Inwoners uit de verschillende gebieden prioriteren hetzelfde doel het hoogst: *‘De gemeente zorgt ervoor dat overstappen op duurzame warmte betaalbaar is voor zoveel mogelijk inwoners’*.
- Significante verschillen.* Er zijn twee substantiële significante verschillen in de prioritering van inwoners uit de verschillende gebieden van Amersfoort. De rest van de prioritering is in grote mate gelijk tussen gebieden
 - Inwoners uit Midden-Amersfoort prioriteren het doel *‘De gemeente zorgt ervoor dat mijn buurt zo min mogelijk verandert door de overstap naar duurzame stroom en warmte’* hoger dan inwoners uit andere gebieden.

Figuur 3.4. Prioritering doelen – Naar gebied

Alle deelnemers



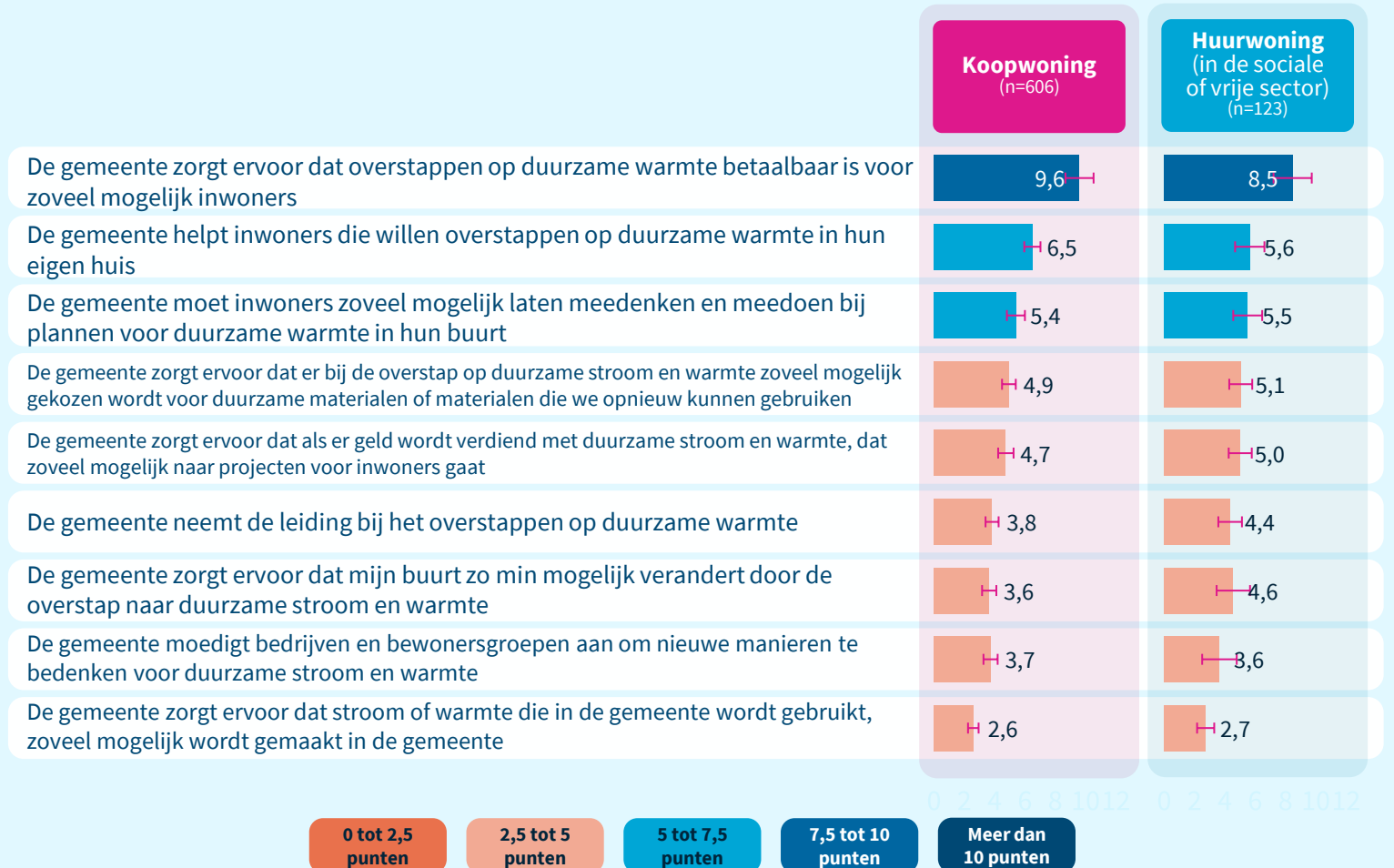


Inwoners in verschillende woonsituaties prioriteren betaalbaarheid het hoogst

- Figuur 3.6 laat het onderscheid zien in prioritering tussen inwoners die in een koop- of een huurwoning wonen. We hanteren de volgorde van de gesloten raadpleging.
- *Overeenkomsten.* Inwoners in verschillende woonsituaties prioriteren hetzelfde doel het hoogst: 'De gemeente zorgt ervoor dat overstappen op duurzame warmte betaalbaar is voor zoveel mogelijk inwoners'.
- *Significante verschillen.* Er zijn geen significante verschillen in de prioritering van inwoners in verschillende woonsituaties.
- Gezien de weinige verschillen tussen inwoners met koopwoningen en huurwoningen zien we geen reden om aan te nemen dat bijvoorbeeld huurders uit Noord-Amersfoort de doelen anders zouden prioriteren dan huurders uit Zuid-Amersfoort.

Figuur 3.5. Prioritering doelen – Naar woonsituatie

Alle deelnemers





3B

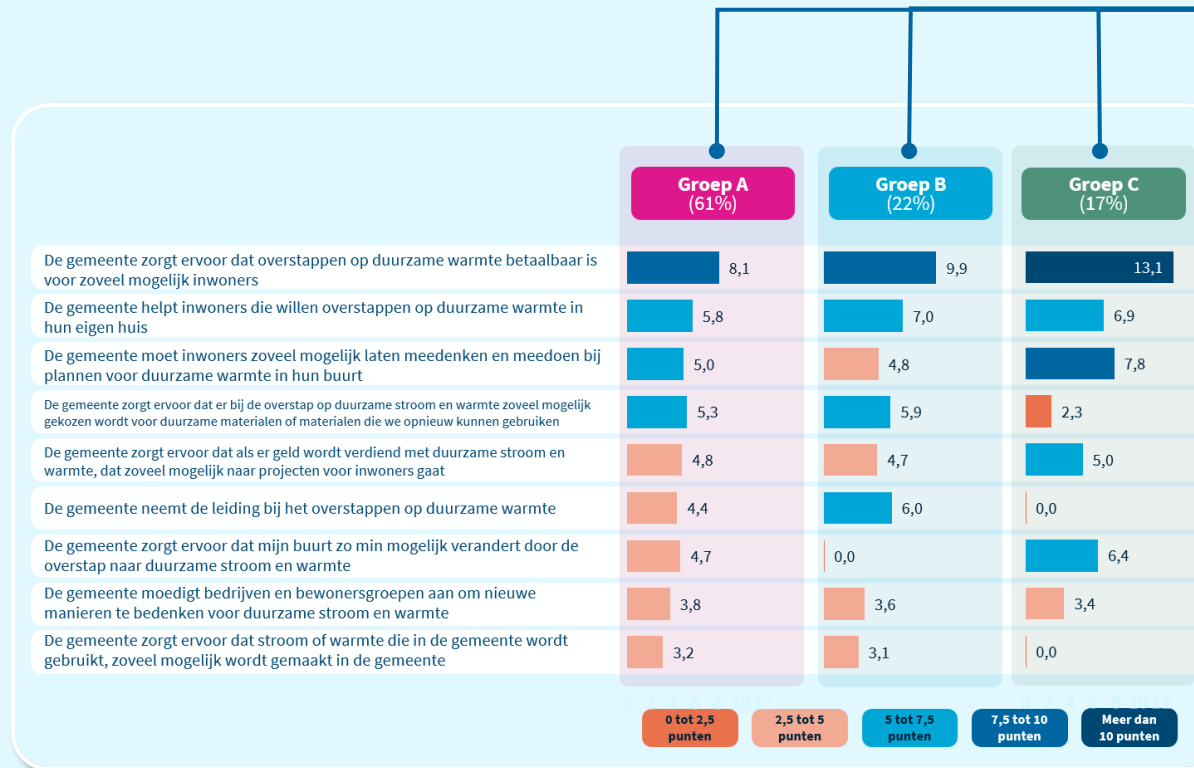
Profielen van 3 groepen

- We werken profielen uit van de verschillende perspectieven op het overstappen op duurzame stroom en warmte

Vooraf: Hoe werkt de LKCA-analyse?

De LKCA-analyse

- Met de statistische techniek Latente Klasse Clusteranalyse (LKCA) onderzoeken we samenhang in de antwoorden van deelnemers van de gesloten raadpleging, die representatief zijn voor inwoners van de hele gemeente.
- De methode kijkt naar de manier waarop deelnemers punten toekennen in de PWE-keuzetaak.
- De LKCA-methode identificeert verschillende groepen en zoekt daarvoor naar groepen deelnemers die heel vergelijkbare voorkeuren hebben en die juist zo veel mogelijk verschillen van andere groepen. De methode zoekt zelf naar de meest passende manier om deze groepen in te delen, vermoedens spelen geen rol.
- En iedere groep verschilt van andere groepen; deelnemers binnen de ene groep stellen andere prioriteiten dan deelnemers binnen een andere groep.



Drie groepen

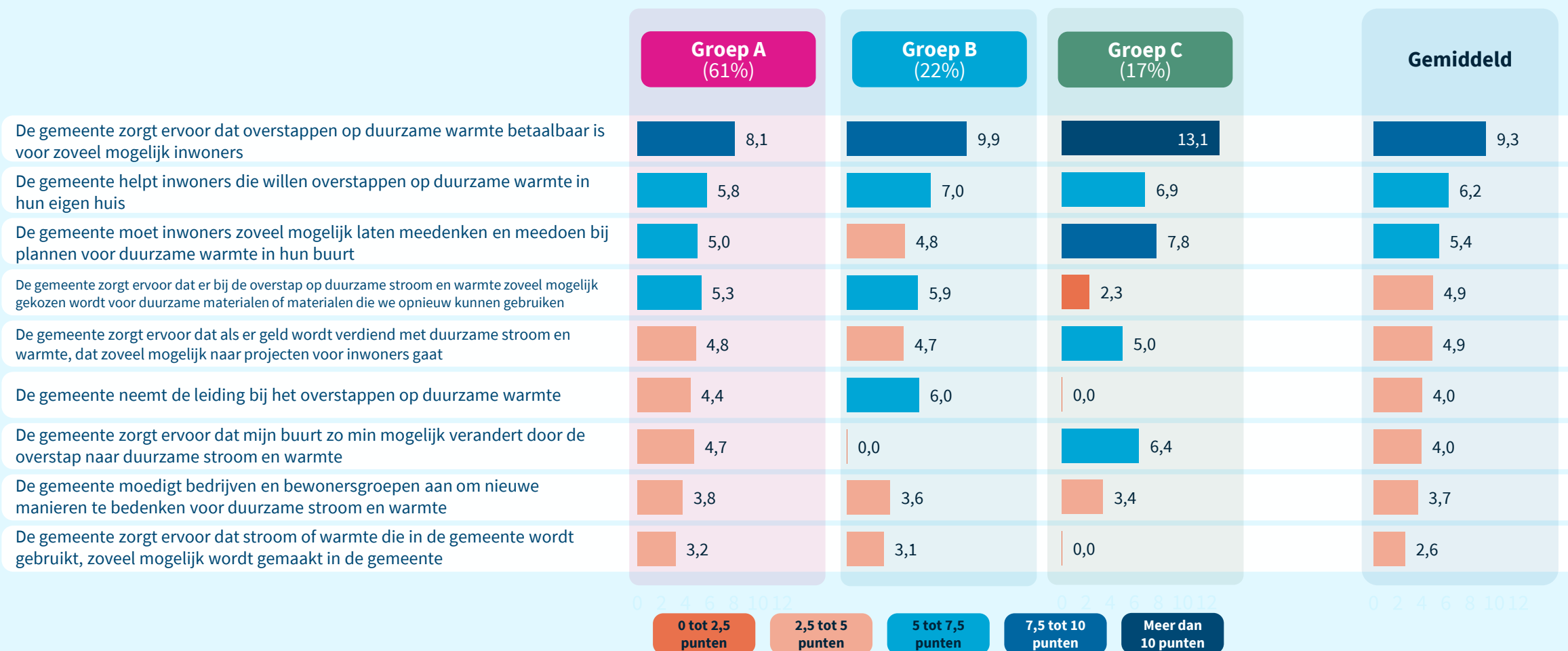
- De LKCA geeft aan dat deelnemers van de raadpleging in drie groepen kunnen worden opgedeeld wat betreft hoe zij de doelen ten aanzien van de overstap op duurzame energie waarderen.
- Vier kenmerken zijn gebruikt om de groepen te onderscheiden: leeftijd, gender, opleidingstype en houding ten opzichte van het doel om aardgasvrij te worden. De kenmerken of iemand al van het gas af is en in wat voor woning iemand woont zijn ook getoetst, maar bleken niet significant voor het onderscheiden van de drie groepen.



Figuur 3.7. Prioritering doelen – Per LKCA-cluster
n=736



Gesloten
Representatief

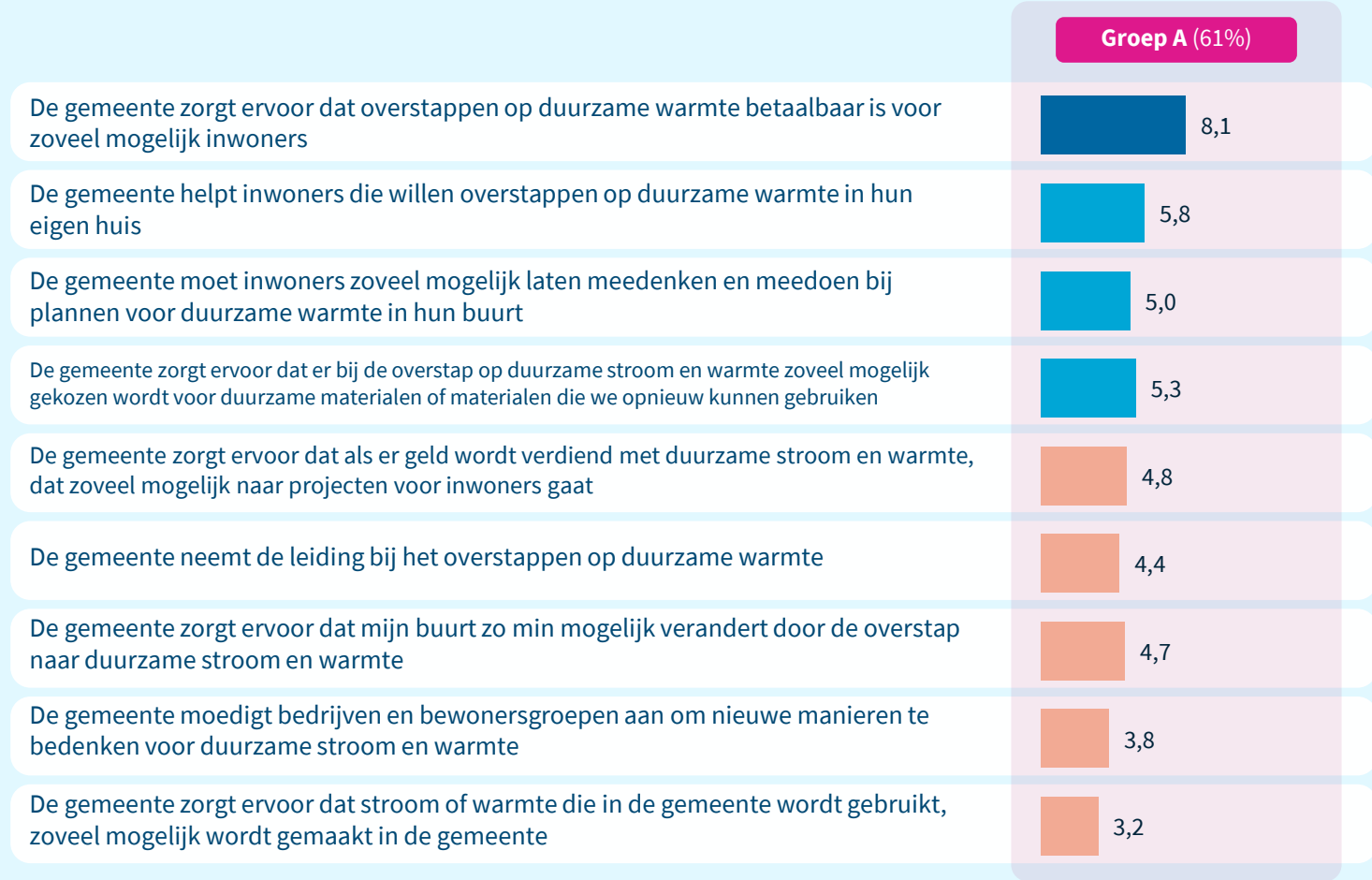




Groep A vindt betaalbaarheid van warmte belangrijk en maakt verder weinig uitgesproken keuzes

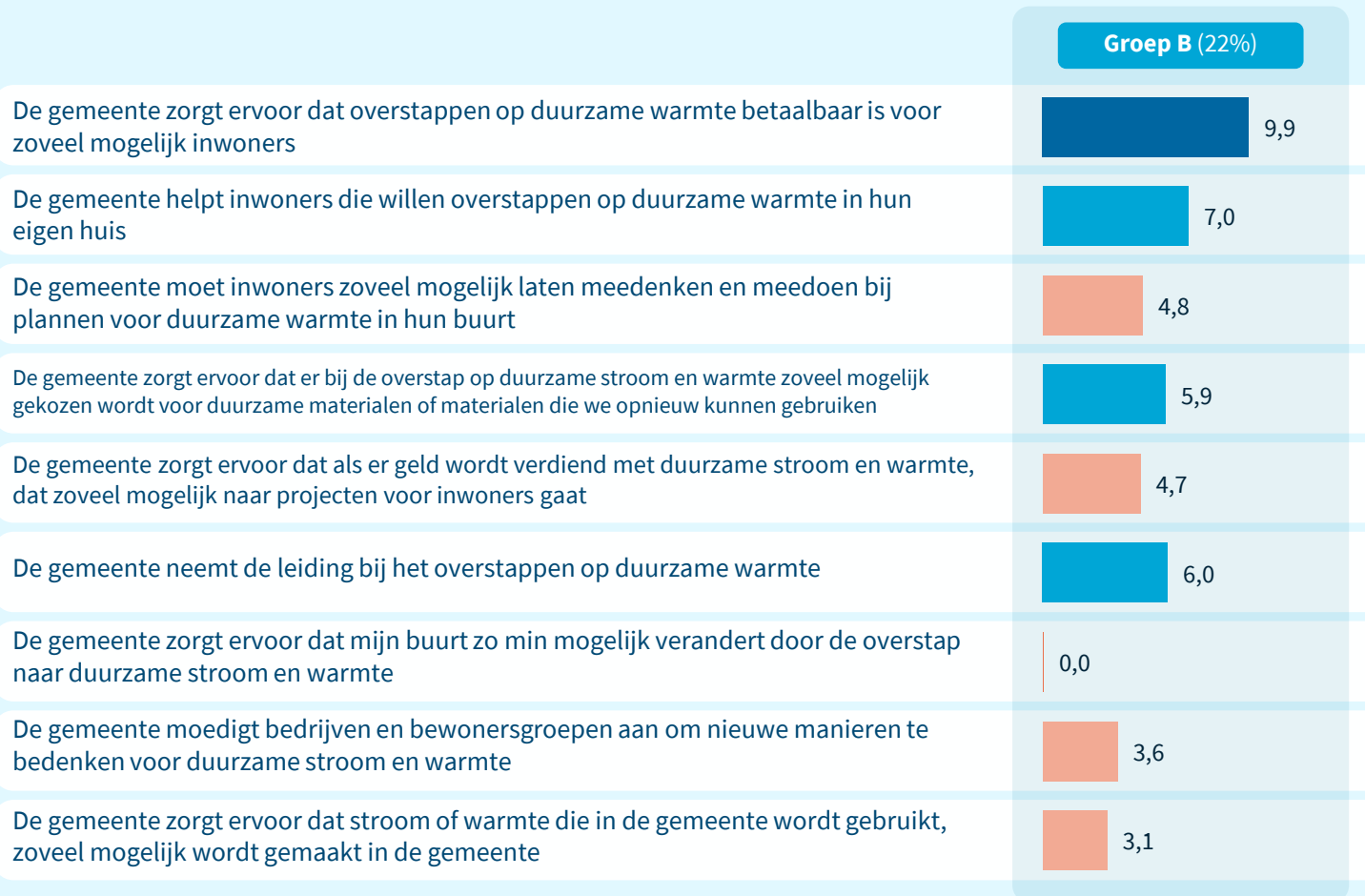
- Inwoners in groep A geven de meeste prioriteit aan het doel dat gemiddeld genomen ook het meest wordt geprioriteerd: *‘De gemeente zorgt ervoor dat overstappen op duurzame warmte betaalbaar is voor zoveel mogelijk inwoners’*. De andere groepen geven dit doel nog meer punten.
- De prioriteiten van groep A zitten dicht bij de prioriteiten van de ‘gemiddelde Amersfoorter’. Groep A is iets minder uitgesproken; de hoogste en laagste aantallen punten zijn minder hoog en laag.
- Als we kijken naar de kenmerken van de inwoners in deze groep, dan zien we ook dat zij lijken op de ‘gemiddelde Amersfoorter’.
- De kenmerken of iemand al van het gas af is en in wat voor woning iemand woont zijn ook getoetst, maar bleken niet significant voor het onderscheiden van de drie groepen.

Figuur 3.8. Prioriteiten van groep A





Figuur 3.9. Prioriteiten van groep B



Groep B maakt uitgesproken keuzes en geeft geen prioriteit aan 'zo min mogelijk verandering in de buurt'

- Inwoners in groep B geven de meeste prioriteit aan het doel dat gemiddeld genomen ook het meest wordt geprioriteerd: *De gemeente zorgt ervoor dat overstappen op duurzame warmte betaalbaar is voor zoveel mogelijk inwoners*. Ook geeft deze groep het meeste punten van alle groepen aan het doel *'De gemeente neemt de leiding bij het overstappen op duurzame warmte'*.
- Groep B onderscheidt zich duidelijk van de andere groepen door geen punten toe te kennen aan het doel *'De gemeente zorgt ervoor dat mijn buurt zo min mogelijk verandert door de overstap naar duurzame stroom en warmte'*.
- Als we kijken naar de kenmerken van de inwoners in deze groep, dan zien we:
 - Iets meer vrouwen dan andere groepen;
 - Meer mensen onder de 35 jaar dan andere groepen, en minder boven 65 jaar;
 - Veel meer mensen met een hbo, wo opleiding dan andere groepen;
 - De kenmerken of iemand al van het gas af is en in wat voor woning iemand woont zijn ook getoetst, maar bleken niet significant voor het onderscheiden van de drie groepen.

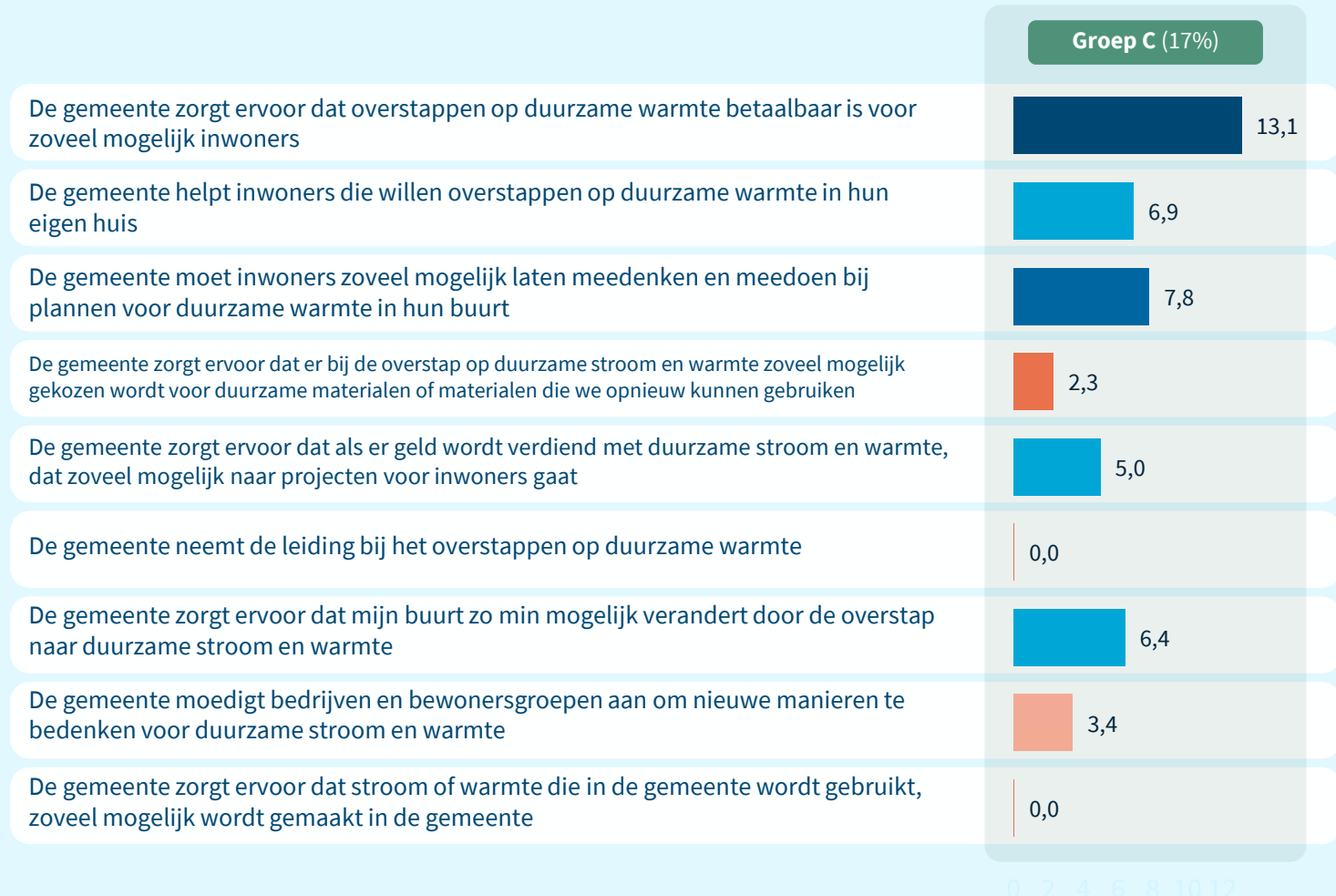




Groep C maakt de meeste uitgesproken keuzes en zit in op zo min mogelijk verandering en zo veel mogelijk inspraak

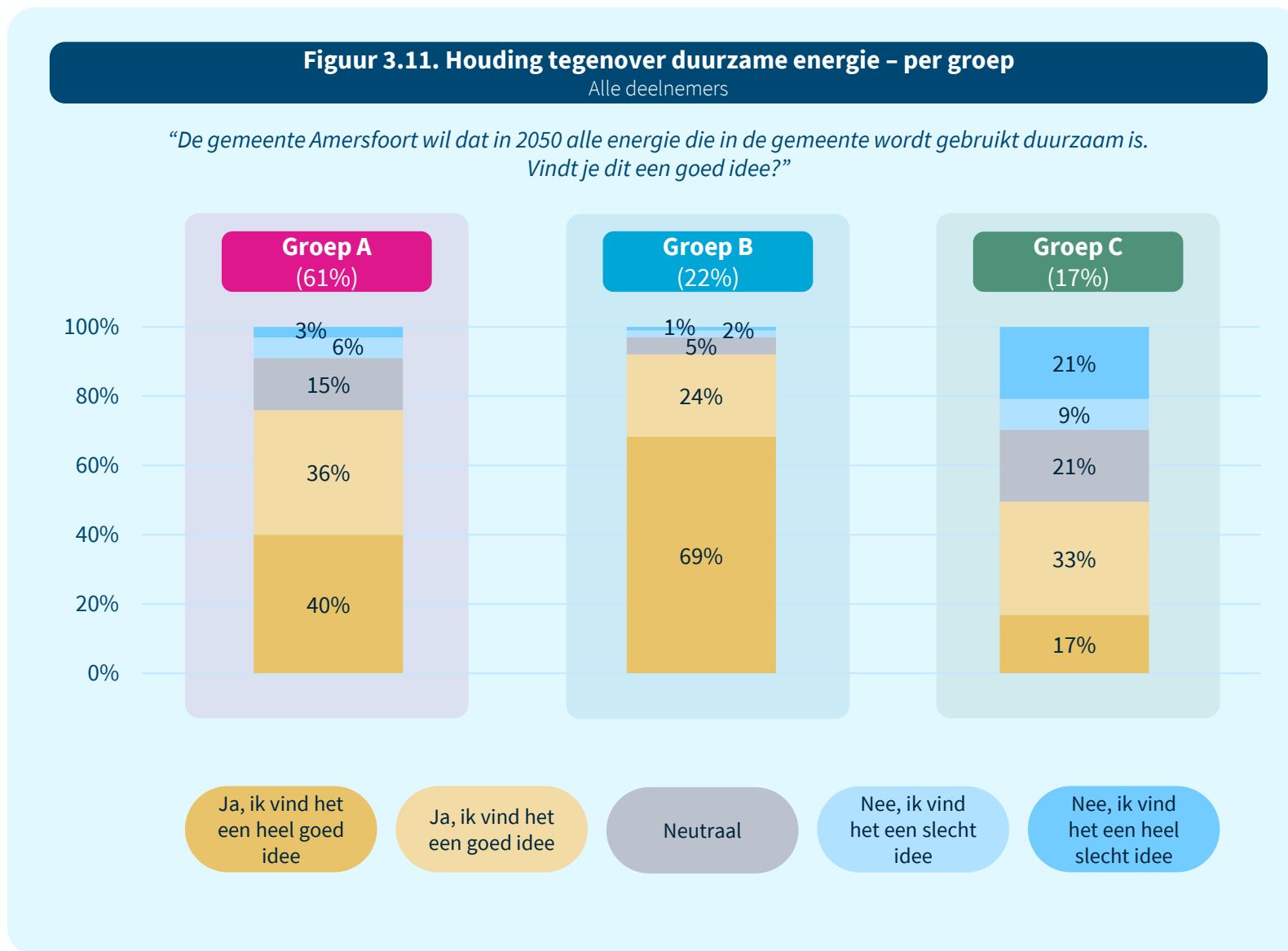
- Inwoners in groep C geven de meeste prioriteit aan het doel dat gemiddeld genomen ook het meest wordt geprioriteerd: *'De gemeente zorgt ervoor dat overstappen op duurzame warmte betaalbaar is voor zoveel mogelijk inwoners'*. In vergelijking met andere groepen krijgt dit doel van groep C de meeste punten.
- Ook geeft deze groep het meeste punten van alle groepen aan de doelen *'De gemeente moet inwoners zoveel mogelijk laten meedenken en meedoen bij plannen voor duurzame warmte in hun buurt'* & *'De gemeente zorgt ervoor dat mijn buurt zo min mogelijk verandert door de overstap naar duurzame stroom en warmte'*.
- Groep C onderscheidt zich ook duidelijk van de andere groepen door geen punten toe te kennen aan de doelen *'De gemeente neemt de leiding bij het overstappen op duurzame warmte'* & *'De gemeente zorgt ervoor dat stroom of warmte die in de gemeente wordt gebruikt, zoveel mogelijk wordt gemaakt in de gemeente'*.
- Als we kijken naar de kenmerken van de inwoners in deze groep, dan zien we:
 - Meer mannen dan andere groepen;
 - Iets meer mensen met een havo, vwo of mbo2-4 opleiding dan andere groepen;
 - De kenmerken of iemand al van het gas af is en in wat voor woning iemand woont zijn ook getoetst, maar bleken niet significant voor het onderscheiden van de drie groepen.

Figuur 3.10. Prioriteiten van groep C



Groep C is het vaker oneens met het doel om over te stappen op duurzame energie, maar in elke groep zit een groot deel dat het eens is met het doel

- *Houding van de drie groepen.* In de figuur hiernaast is weergegeven wat de verdeling van de verschillende houdingen ten opzichte van het doel is binnen elke groep.
- Groep A vindt het in merendeel (76%) een (heel) goed idee om over te stappen op duurzame energie. 9% van groep A vindt dit een (heel) slecht idee. Groep A lijkt hierin sterk op de hele groep Amersfoorters.
- Groep B is meer dan ‘gemiddeld’ Amersfoort voorstander van overstappen op duurzame energie; 93% vindt dit een (heel) goed idee. 3% van groep B vindt overstappen op duurzame energie een (heel) slecht idee.
- Binnen groep C zitten de meeste inwoners die het een (heel) slecht idee vinden om over te stappen op duurzame energie: 30%. Ongeveer de helft van alle inwoners die het een (heel) slecht idee vindt om over te stappen, zit in groep C. Ook bijna de helft zit in groep A en een klein percentage inwoners die in groep B zit vindt het een (heel) goed idee. Daarnaast zit er in groep C ook een deel van 40% dat het een (heel) goed idee vindt om over te stappen op duurzame energie.





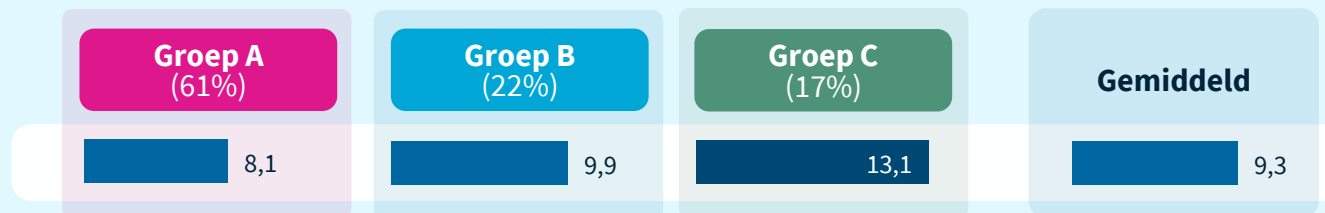
3C

Uitwerking van negen doelen

- We werken uit hoe de verschillende groepen hun adviezen onderbouwen

De gemeente zorgt ervoor dat overstappen op duurzame warmte betaalbaar is voor zoveel mogelijk inwoners

- Dit doel krijgt gemiddeld 9,3 punten en daarmee de hoogste prioriteit. Inwoners in alle drie de groepen delen het belang van betaalbare duurzame warmte.
- Inwoners uit **Groep A** (gem. 8,1 punten) zien betaalbare warmte als een randvoorwaarde van de energietransitie. Daarnaast benadrukken zij dat mensen met lage inkomens goed meegenomen moeten worden bij de transitie, zodat zij mee kunnen komen, ook financieel. Sommige deelnemers zien collectieve warmteoplossingen (zoals warmtenetten of energiecoöperaties) als manier om duurzame warmte betaalbaar te maken. Ook vinden sommigen betaalbaarheid belangrijk voor het draagvlak van de transitie.
- Inwoners uit **Groep B** (gem. 9,9 punten) zien betaalbare warmte ook als een randvoorwaarde, met name omdat dat, in hun ogen, cruciaal is voor een rechtvaardige transitie die kan rekenen op breed draagvlak. Zij wijzen er ook op dat bepaalde groepen, zoals mensen met lagere inkomens, huurders of mensen met een oude woning, ook moeten kunnen meekomen. Sommigen denken dat het hiervoor zou helpen als de overstap kostenneutraal zou zijn. Verder noemen zij ook subsidies, renteloze leningen en collectieve inkoop als manieren om duurzame warmte betaalbaarder te maken.
- Inwoners uit **Groep C** (gem. 13,1 punten) zien betaalbare warmte ook als een essentieel aspect van een rechtvaardige transitie. Ook zij maken zich zorgen over mensen met lage inkomens of huurders. Groep C vindt ook dat duurzame warmte even duur zou moeten zijn als gas, en sommigen vinden dat de overheid bij zou moeten springen in de vorm van subsidie, compensatie of leningen met lage rentes. Zij zien warmtenetten nadrukkelijk niet als een manier om warmte betaalbaarder te maken, maar denken juist dat warmtenetten tot hoge (vaste) kosten leiden en een monopoliepositie voor de energieleverancier.



"Ja, als het niet betaalbaar is gebeurt er natuurlijk niets, dus een essentieel punt"

"Betaalbaarheid vindt ik heel belangrijk om de energietransitie ook een sociale transitie te maken waarbij iedereen mee kan komen"

"Randvoorwaarde om te zorgen dat het lukt"

"anders is overstap gedoemd te mislukken."

"Ook bewoners met een krappe beurs moeten kunnen meedoen."

"Zorg er nou eens voor dat iets goekoper wordt in plaats van altijd duurder."

"Als er stadsverwarming komt, dan is dat waarschijnlijk voordeliger dan warmte op gas op dit moment. Ik ga er vanuit dat de gemeente zorgt voor een betaalbare oplossing."

"Iedereen moet die beweging kunnen maken toch? Anders vallen er mensen buiten de boot."



De gemeente helpt inwoners die willen overstappen op duurzame warmte in hun eigen huis

- Dit doel krijgt gemiddeld 6,2 punten. Alle drie de groepen geven prioriteit aan dit doel.
- Inwoners uit **Groep A** (gem. 5,8 punten) benadrukken dat hulp nodig is voor inwoners om te kunnen overstappen op duurzame warmte. Met name financiële hulp (subsidies of leningen), maar ook ‘ontzorging’ in de vorm van praktische hulp, collectieve organisatie, advies en informatie. Dit zou er, in hun ogen, ook voor zorgen dat iedereen goed kan meekomen, ook mensen die huren of een laag inkomen hebben.
- Inwoners uit **Groep B** (gem. 7,0 punten) vinden dat financiële hulp bij de overstap naar duurzame warmte belangrijk is. Daarnaast wil deze groep dat de gemeente de regie neemt in de warmtetransitie en inwoners helpt door een faciliterende en ontzorgende rol te nemen, bijvoorbeeld door informatie en advies te verstrekken aan inwoners. Deze groep denk ook dat dit ervoor zal zorgen dat de warmtetransitie toegankelijk is voor alle inwoners, ook voor hen voor wie de overstap moeilijk of ingewikkeld zou kunnen zijn.
- Inwoners uit **Groep C** (gem. 6,9 punten) vinden ook dat de gemeente financieel zou moeten bijspringen om inwoners te helpen bij het overstappen op duurzame warmte, bijvoorbeeld via subsidies. Zij vinden dat de gemeente een faciliterende rol moet spelen, waarbij keuzevrijheid en vrijwilligheid voorop staan. Zij staan wantrouwend tegenover de gemeente en zijn bang dat die de warmtetransitie, met name warmtenetten waarbij een warmteleverancier een monopoliepositie zou krijgen, ‘erdoorheen drukt’.



"Je moet de weg maar weten. Dus wijs ons de weg en help ook financieel."

"Dit gaat geld kosten! Ook voor minder draagkrachtige moet dit mogelijk zijn."

"Subsidie op materialen en installaties. Inclusief bijkomende kosten."

"hulp zou ten minste moeten bestaan uit informatievoorziening. Mogelijk is voor veel mensen een vorm van coaching nodig om tot goede beslissingen te komen. En voor de lage inkomens is een financiële tegemoetkoming waarschijnlijk nodig."

"Laat niet iedereen zelf het wiel uitvinden"

"Hulp als ze dat willen, geen gedwongen overstap."

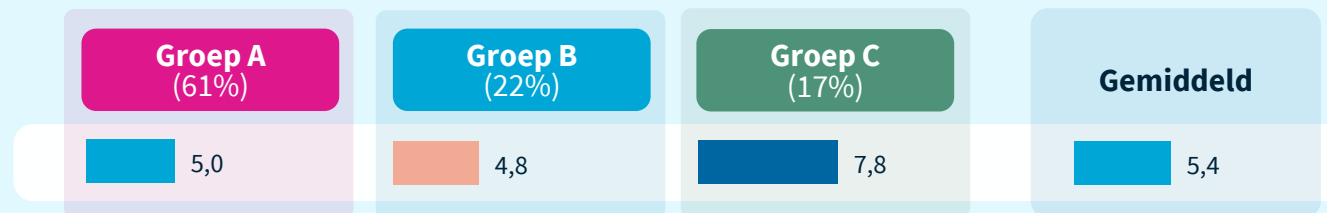
"Informereren, helpen en subsidiëren lijkt me de effectiefste manier om woningen snel te verduurzamen in de gemeente. Daarmee neem je de drempels voor inwoners weg."

"Fijn om hier ondersteuning bij te krijgen"



De gemeente moet inwoners zoveel mogelijk laten meedenken en meedoen bij plannen voor duurzame warmte in hun buurt

- Dit doel krijgt gemiddeld 5,4 punten. Er is een substantieel verschil tussen de verschillende groepen inwoners, met name tussen groep C en de andere twee groepen.
- Inwoners uit **Groep A** (gem. 5,0 punten) vinden het belangrijk dat er voldoende draagvlak en acceptatie is voor de warmtetransitie. Zij denken dat inwoners belangrijke lokale kennis en goede ideeën kunnen aandragen voor de transitie. Wel wijzen sommigen op het risico op vertraging en inefficiëntie bij het maken van plannen samen met inwoners.
- Inwoners uit **Groep B** (gem. 4,8 punten) vinden ook dat goede participatie voor de warmtetransitie erg belangrijk is voor het draagvlak en acceptatie van de transitie, en dat lokale kennis benut zou moeten worden. Wel wijzen zij ook op het risico van vertraging en zien graag dat de gemeente regie houdt om de snelheid en daadkracht te waarborgen.
- Inwoners uit **Groep C** (gem. 7,8 punten) vinden ook dat draagvlak voor de warmtetransitie erg belangrijk is. Goede participatie zou, in hun ogen, weerstand kunnen verminderen. Daarnaast zijn deze inwoners ook wantrouwend richting de gemeente wat betreft inwonersparticipatie; zij hebben op eerdere dossiers schijnparticipatie ervaren (met name het parkeerreferendum wordt genoemd). Deze inwoners geven het ook aan belangrijk te vinden om zeggenschap te hebben over hun situatie en mee te mogen beslissen, met behoud van complete keuzevrijheid.



"Zonder draagvlak niets haalbaar"

"Meedenken kost alleen maar extra tijd zonder werkelijke oplossingen. De gemiddelde persoon is hier te conservatief en NIMBY (Not in my backyard) voor"

"Daadwerkelijk iets doen met wat inwoners willen. Geen inspraak voor de vorm zoals gebeurde bij het parkeerbeleid en de plaatsing van ondergrondse containers. Of zoals bij gescheiden inzameling van afval terwijl allang duidelijk was dat scheiding na inzameling veel efficiënter is."

"Vaak worden er onzinnige dingen verzonnen terwijl burgers soms hele slimme ideeën hebben. Maak daar eens gebruik van, maar ook om plannen te bespreken of iets slim is. Niet alles van achter een bureau verzonnen is in de praktijk ook werkbaar"

"Gebruik kennis en ideeën van bewoners en zorg ook voor draagvlak"

"Nogmaals het is de keuze van de gemeente maar inwoners moeten dit issue blijkbaar oplossen, dus inspraak lijkt mij op zijn plek"

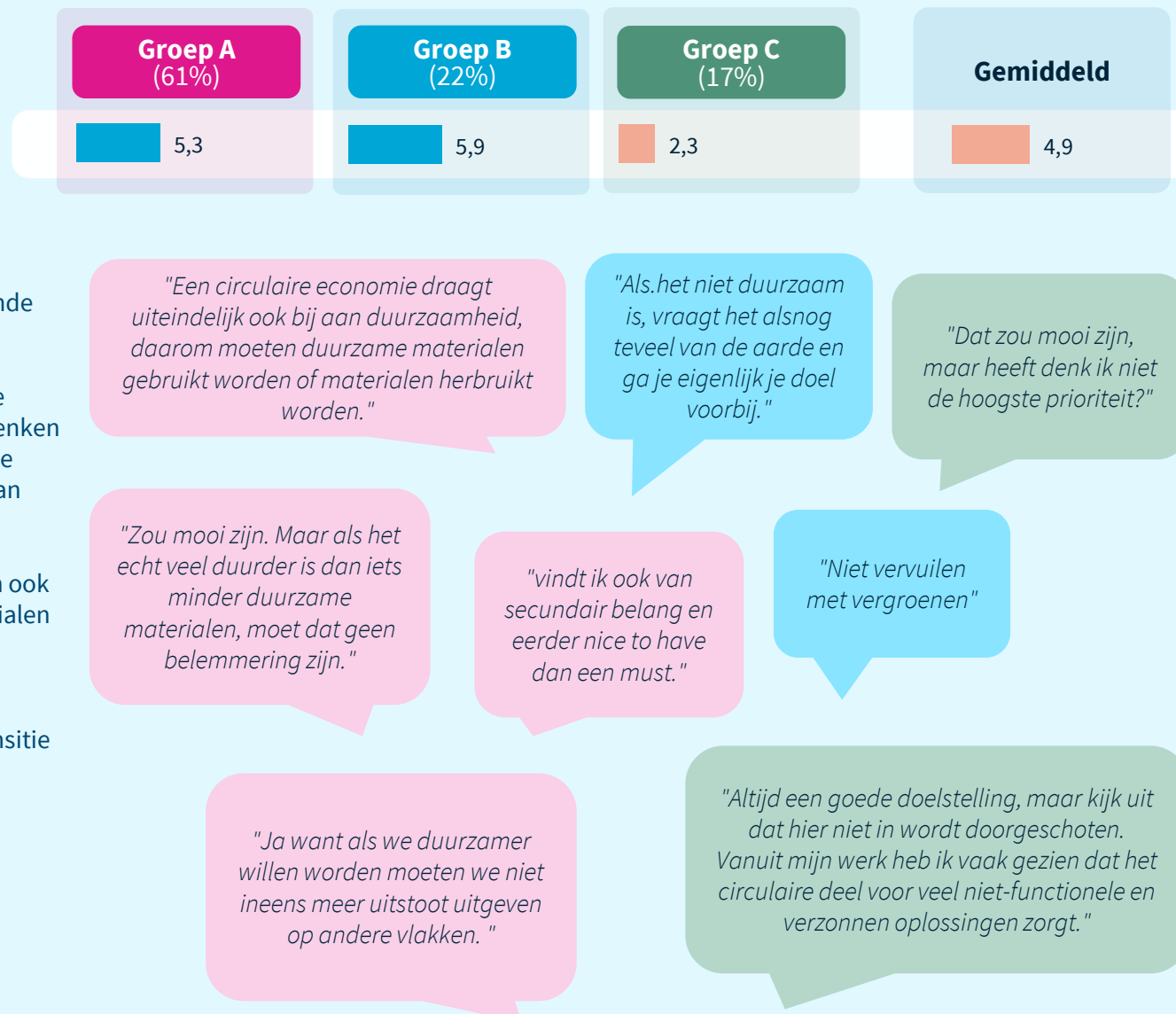
"Betrokken bewoners zullen veel meer gemotiveerd zijn om mee te doen!"

"Wel binnen duidelijke politieke keuzes, anders wordt het te stroperig"



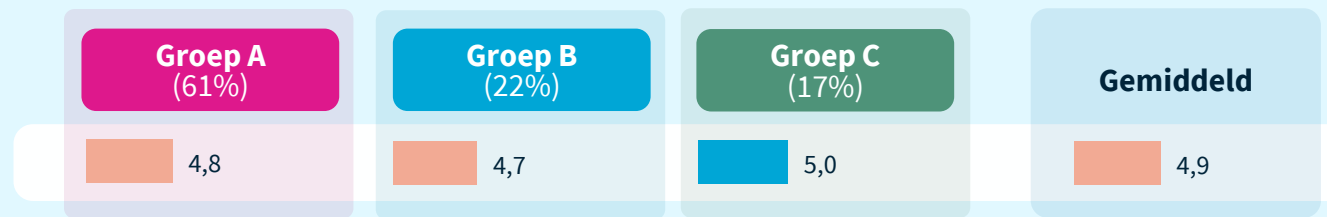
De gemeente zorgt ervoor dat er bij de overstap op duurzame stroom en warmte zoveel mogelijk gekozen wordt voor duurzame materialen of materialen die we opnieuw kunnen gebruiken

- Dit doel krijgt gemiddeld 4,9. Er is een substantieel verschil tussen de verschillende groepen inwoners, met name tussen groep C en de andere twee groepen.
- Inwoners uit **Groep A** (gem. 5,3 punten) vinden het belangrijk dat materialen die gebruikt worden voor de energietransitie circulair en her te gebruiken zijn. Zij denken daarentegen wel dat dit op gespannen voet zou staan met betaalbaarheid van de transitie, en velen vinden dat materiaalkeuzes dan ondergeschikt moeten zijn aan betaalbaarheid.
- Inwoners uit **Groep B** (gem. 5,9 punten) vinden het belangrijk en in veel gevallen ook vanzelfsprekend of zelfs een randvoorwaarde om ervoor te zorgen dat de materialen voor de energietransitie herbruikbaar of circulair zijn.
- Inwoners uit **Groep C** (gem. 2,3 punten) vinden het gebruik van herbruikbare of circulaire materialen bij de energietransitie logisch, maar ziet ook dat dit de transitie duurder of lastiger zou kunnen maken. Sommigen schrijven bang te zijn dat de gemeente doorslaat in haar duurzaamheidsambities.



De gemeente zorgt ervoor dat als er geld wordt verdiend met duurzame stroom en warmte, dat zoveel mogelijk naar projecten voor inwoners gaat

- Dit doel krijgt gemiddeld 4,9 punten. Alle drie de groepen geven dit doel prioriteit.
- Inwoners uit **Groep A** (gem. 4,8 punten) vinden het belangrijk dat de baten van duurzame energie bij inwoners belanden. Zij zien dit zowel als een manier om draagvlak voor de energietransitie te vergroten als een manier die de transitie betaalbaarder kan maken voor inwoners. Sommigen vinden dat energie een nutsvoorziening is en dat er daarom geen (grote) winst op gemaakt zou moeten worden. Anderen zouden het een goed idee vinden om met geld dat verdiend zou worden aan duurzame energie nieuwe verduurzamingsprojecten te financieren.
- Inwoners uit **Groep B** (gem. 4,7 punten) denken dat als inwoners meedelen in de baten van duurzame energie, dit het draagvlak van de energietransitie vergroot en motiverend werkt voor inwoners. Daarnaast zouden veel van deze inwoners het ook goed vinden als dit geld gebruikt wordt om terug geïnvesteerd te worden in verduurzamingsprojecten om de transitie te versnellen. Sommigen schrijven daarentegen juist dat ze het goed zouden vinden als dit geld gebruikt zou worden om de energietransitie betaalbaarder te maken, met name voor groepen voor wie dat moeilijker is (met lage inkomens).
- Inwoners uit **Groep C** (gem. 5,0 punten) willen met name dat inkomsten uit duurzame energieprojecten direct terugvloeien naar inwoners, in de vorm van bijvoorbeeld lagere energietarieven. Daarnaast schrijven ook veel deelnemers dat ze vinden dat duurzame energie geen verdienmodel zou moeten zijn waarin grote winsten worden gemaakt, maar een nutsfunctie zou moeten zijn. Ten slotte schrijven sommige deelnemers ook dat zij het goed zouden vinden als geld dat verdient zou worden met duurzame energie terug wordt geïnvesteerd in duurzame projecten.



“Terug investeringen werkt motiverend voor bewoners en meer draagvlak geloof ik in Mogelijk betaalbaar houden”

“Lijkt me handig voor het draagvlak onder bewoners.”

“Ik heb liever dat het terug gaat naar de inwoners van Amersfoort, dus minder betalen en dan kan iedere bewoners zelf bepalen waar zijn geld naar toe gaat”

“Energie hoeft niet gratis te zijn, maar wanneer je in een land als Nederland woont is warmte noodzakelijk. Dan past het niet om winsten uit te keren aan aandeelhouders.”

“Investeert maar in meer duurzame maatregelen”

“Dit om de mensen die het moeilijk kunnen betalen een extra steuntje te geven. Daarnaast hoeven bedrijven over de rug van de inwoners niet nog meer winst te maken”

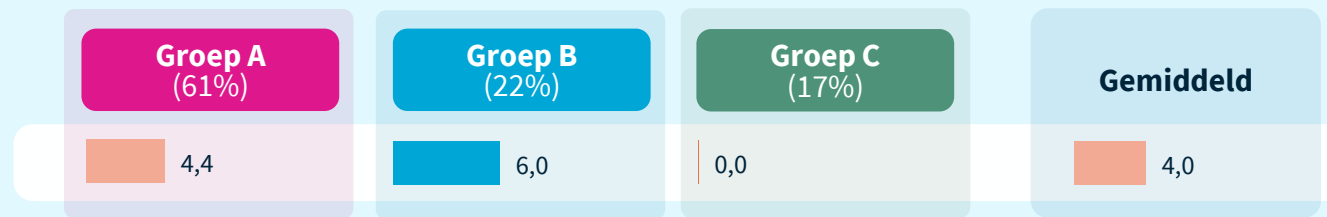
“Als mijn energie rekening hier door omlaag kan... graag!”

“Zo krijg je inwoners het snelste mee”



De gemeente neemt de leiding bij het overstappen op duurzame warmte

- Dit doel krijgt gemiddeld 4,0 punten. Er is een substantieel verschil tussen de verschillende groepen inwoners, met name tussen groep B en groep C.
- Inwoners uit **Groep A** (gem. 4,4 punten) vinden dat de gemeente een regie- en coördinerende rol zou moeten spelen. Maar sommigen zijn ook bang voor gebrek aan eigen inspraak en keuzevrijheid. Sommigen staan ook wantrouwend tegenover de gemeente of denken dat de gemeente niet competent genoeg is om de energietransitie te leiden.
- Inwoners uit **Groep B** (gem. 6,0 punten) zouden graag een duidelijke regierol van de gemeente zien in de energietransitie. Zij denken dat duidelijke kaders, sturing en collectiviteit vanuit de gemeente nodig zijn om de transitie goed en snel te laten verlopen en betaalbaar te houden. Daarnaast wijzen zij erop dat dit bij uitstek een rol van de overheid is.
- Inwoners uit **Groep C** (gem. 0,0 punten) zijn tegen een leidende rol van de gemeente in de overstap op duurzame warmte. Zij vinden keuzevrijheid en het vermijden van dwang erg belangrijk. Zij wantrouwen de gemeente, denken dat de gemeente niet competent genoeg is om een leidende rol te spelen in de warmtetransitie, of denken dat andere partijen zoals het rijk, experts of de markt de transitie beter zouden kunnen leiden. Sommige deelnemers uiten specifiek dat zij bang zijn voor warmtenetten en een monopoliepositie van warmteleveranciers.



"Het zou een optie moeten zijn.
Geen verplichting."

"Zonder regie gebeurt
er weinig"

"Ik wil niet gedwongen
worden om
aanpassingen in mijn
huis te doen"

"Iemand moet de leiding nemen.
Het is van belang dat iemand de
eerste stap zet. We blijven maar
naar elkaar kijken voor
verandering"

"Er is een initiator nodig
om de zaken te
realiseren. Dat kan ook
aantrekkelijke
voorstellen zijn vanuit de
gemeente"

"Geen vertrouwen in
de politiek. Wil niet dat
de gemeente bepaalt
wat voor mij de beste
keuze is en wanneer
dat wordt uitgevoerd."

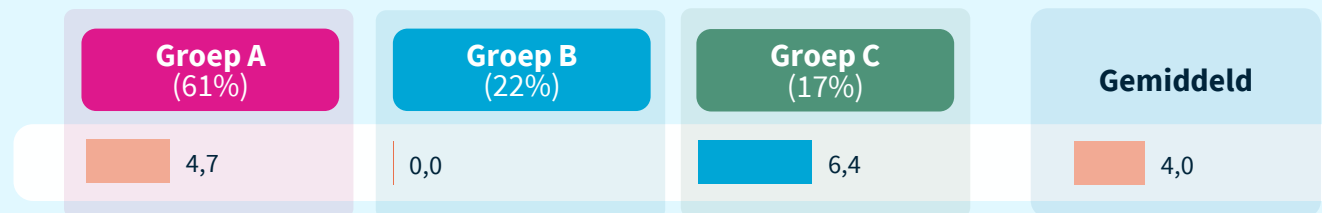
"Is een veel te grote broek voor
de gemeente. Zou regionaal
en centraal moeten worden
geregeld."

"Regie als in opleggen
nee, gidsen is beter"



De gemeente zorgt ervoor dat mijn buurt zo min mogelijk verandert door de overstap naar duurzame stroom en warmte

- Dit doel krijgt gemiddeld 4,0 punten. Er zit een substantieel verschil tussen de drie groepen.
- Inwoners uit **Groep A** (gem. 4,7 punten) vinden het weinig bezwaarlijk als de buurt verandert door de energietransitie, maar zouden wel graag zien dat leefbaarheid en wooncomfort gewaarborgd blijft. Dit zou, in hun ogen, kunnen door bijvoorbeeld veranderingen goed in te passen en te zorgen voor goede communicatie en participatie rondom veranderingen in de buurt. Daarnaast zien zij ook dat veranderingen in de buurt soms onvermijdelijk of ondergeschikt zijn aan andere zaken rondom de energietransitie.
- Inwoners uit **Groep B** (gem. 0,0 punten) denken dat verandering in de buurt onvermijdelijk is als er wordt overgestapt op duurzame stroom en warmte en vinden dat behoud van straatbeeld de energietransitie niet in de weg mag liggen. Zij pleiten wel voor goede communicatie over eventuele veranderingen in de buurt.
- Inwoners uit **Groep C** (gem. 6,4 punten) hebben uiteenlopende meningen over veranderingen in de buurt. Sommigen spreken zich uit tegen grote veranderingen in de buurt, zoals windmolens die goed zichtbaar zijn of grote aanpassingen in het straatbeeld. Ook zijn sommigen bang voor grote mate van overlast of vermindering van leefbaarheid. Sommigen denken daarentegen ook dat veranderingen in de buurt onvermijdelijk zouden zijn en juist bij vooruitgang horen.



"Minder belangrijk. We zullen offers moeten brengen"

"Noodzakelijke veranderingen moeten altijd doorgang vinden."

"Geen mega grote windmolens in de omgeving van woningen!"

"De wereld verandert elke dag. Ik zou wel graag zien dat de wijk een prettige woonplek blijft"

"Energietransitie mag ten koste gaan van veel. Als er dure WKO-systemen moeten worden aangelegd in de openbare ruimte, dan is dat maar zo."

"Hoezo stil staan. De toekomst is zowiezo anders"

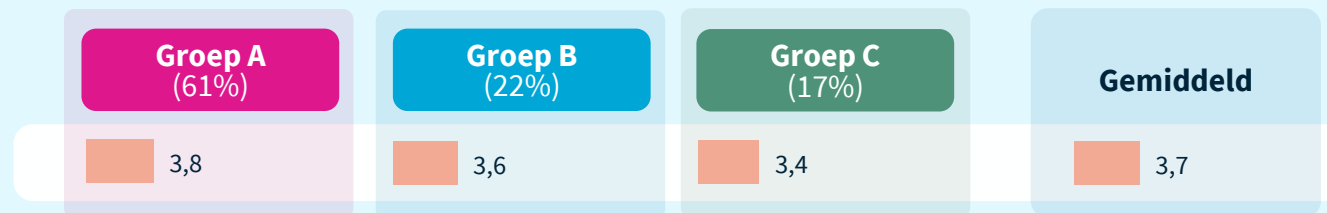
"Dit is ook een belangrijk punt. Ik kan mij voorstellen dat er misschien wel nieuwe voorzieningen geplaatst moeten worden om iets te realiseren. Doe dat dan in goed overleg met de inwoners."

"Verandering is onvermijdbaar. Als het maar met zorg gebeurt is het prima."



De gemeente moedigt bedrijven en bewonersgroepen aan om nieuwe manieren te bedenken voor duurzame stroom en warmte

- Dit doel krijgt gemiddeld 3,7 punten. Er is weinig verschil tussen de drie groepen.
- Inwoners uit **Groep A** (gem. 3,8 punten) denken dat het goed zou zijn als de gemeente innovatie zou stimuleren, met name door te zoeken naar manieren om draagvlak en participatie beter te organiseren. Daarnaast denken zij dat het goed zou zijn als de gemeente experimenteert met het schrappen van regels en kosten die volgens hen de energietransitie in de weg liggen. Maar sommige deelnemers schrijven ook dat zij vinden dat innovatie geen taak van de gemeente is.
- Inwoners uit **Groep B** (gem. 3,6 punten) denken dat het goed zou zijn als de gemeente zoekt naar nieuwe manieren van participatie die draagvlak voor de energietransitie zouden kunnen vergroten. Wel waarschuwt een deel van deze groep ervoor dat dit de transitie zou kunnen vertragen.
- Inwoners uit **Groep C** (gem. 3,4 punten) denken dat innovatieve manieren van meedenken goed zouden kunnen zijn voor het draagvlak. Daarnaast schrijven deelnemers dat ze vinden dat de manier waarop de gemeente nu participatie rondom de energietransitie organiseert niet werkt zoals zij dat graag zouden zien.



"Innovatie is het belangrijkste. Ontwikkel bv. waterstoftoepassingen etc."

"Volgens mij zijn bedrijven vaak goed op weg, maar zijn de administratieve formulieren en juridische procedures soms een probleem"

"Aanboren van creatieve ideeën en visies die aansluiten bij het dagelijkse leven
Je maakt zo meer mensen betrokken."

"No brainer, maar eigenlijk voornamelijk met het bedrijfsleven"

"Ik ben praatgroepen helemaal zat. Er moet minder gepraat worden in nederland en meer gedaan worden"

"Goed voorbeeld doet goed volgen, als er goede oplossingen zijn en mensen zien dat gaan ze misschien meedoen."

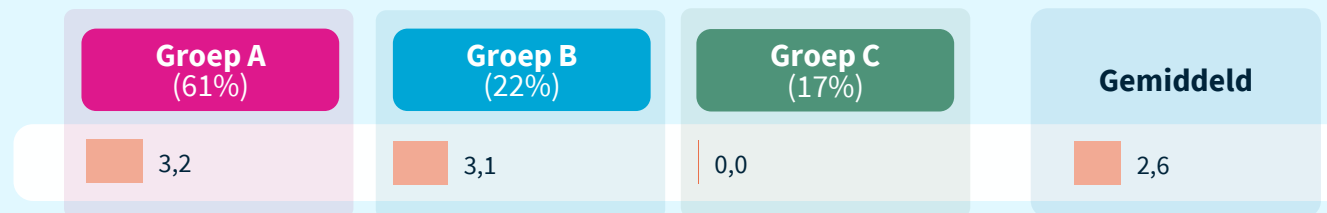
"Meer mensen weten meer samen en een beetje creativiteit en inspraak is niet verkeerd"

"De gemeente luistert toch niet naar haar inwoners."



De gemeente zorgt ervoor dat stroom of warmte die in de gemeente wordt gebruikt, zoveel mogelijk wordt gemaakt in de gemeente

- Dit doel krijgt gemiddeld 2,6 en daarmee de laagste prioriteit. Er zijn verschillen tussen de groepen, maar geen groep geeft dit doel prioriteit.
- Inwoners uit **Groep A** (gem. 3,2 punten) vinden de locatie van energie-opwek niet erg relevant. Zij vinden dat efficiëntie en betaalbaarheid van de opwek van energie het belangrijkste is en dat de locatie daaraan ondergeschikt is. Daarentegen schrijven sommigen wel dat ze lokale energie-onafhankelijkheid belangrijk vinden.
- Inwoners uit **Groep B** (gem. 3,1 punten) vinden ook lokale opwek van ondergeschikt belang. Sommigen benoemen voordelen van lokale energie-opwek zoals minder transport, energieverlies en netcongestie. Daarnaast schrijven sommigen ook dat schaalvergroting een voordeel zou kunnen zijn, of dat een andere locatie efficiënter of duurzamer zou kunnen zijn. Sommige deelnemers benoemen dat er binnen Amersfoort wellicht te weinig ruimte is voor de opwek van energie.
- Inwoners uit **Groep C** (gem. 0,0 punten) vinden de locatie waar energie wordt opgewekt minder belangrijk. Wel zijn inwoners uit Groep C tegen lokale opwek van windenergie en/of zonne-energie, met name door het gebrek aan ruimte binnen de gemeente.



“Als het goedkoper is ergens anders is dat ook goed”

“Anders is weer transport nodig, laten we proberen bron en doel zo dicht mogelijk bij elkaar te houden.”

“Mij boeit het niet waar energie wordt gemaakt mits duurzaam en efficiënt.”

“Logisch lijkt me. Transport van energie geeft enorme verliezen.”

“Als dit ook duurzamer is ben ik voor, maar dit klonk meer als een soort autarkisch ideaal wat me op gemeenteniveau niet nodig lijkt.”

“Zoveel mogelijk in de gemeente opwekken is gelijk aan zoveel mogelijk windmolens in de gemeente plaatsen.”

“Als het maar duurzaam is. Niet alles kan binnen de gemeente grenzen.”

“Fijn om als stad en met name als land onafhankelijk te zijn van anderen”



Samenvatting Deel 3 – Doelen bij het overstappen op duurzame energie

Figuur 3.2 (p.26)

Betaalbaarheid wordt gemiddeld genomen het allerbelangrijkste gevonden. Daarnaast vinden inwoners het gemiddeld genomen belangrijk dat inwoners ondersteuning en inspraakmogelijkheden krijgen.

- *(Hoge) prioriteit:* Eén doel krijgt gemiddeld genomen hoge prioriteit (meer dan 7,5 punten). Daarnaast krijgen twee doelen krijgen gemiddeld genomen prioriteit (meer dan 5 punten):
 - ‘De gemeente zorgt ervoor dat overstappen op duurzame warmte betaalbaar is voor zoveel mogelijk inwoners’ (9,3 punten);
 - ‘De gemeente helpt inwoners die willen overstappen op duurzame warmte in hun eigen huis’ (6,2 punten);
 - ‘De gemeente moet inwoners zoveel mogelijk laten meedenken en meedoen bij plannen voor duurzame warmte in hun buurt’ (5,4 punten);
- *Waarom worden deze drie doelen hoog geprioriteerd?* Bij het doel van betaalbare duurzame warmte wordt door veel deelnemers, met verschillende perspectieven op de overstap naar duurzame energie, genoemd dat ze betaalbaarheid van duurzame warmte zien als een voorwaarde voor de energietransitie. Daarnaast benadrukt een grote groep deelnemers (met verschillende perspectieven, bij verschillende doelen) dat het belangrijk is dat de gemeente inwoners (financieel) helpt bij het overstappen op duurzame warmte, met name inwoners met lagere inkomens of huurders. Voor de andere twee hoog geprioriteerde doelen geven verschillende groepen wel andere redenen voor die prioritering. Zo benadrukt een groep van 17% bij verschillende doelen de keuzevrijheid en autonomie van inwoners. Een groep van 22% legt juist de nadruk op regie vanuit de gemeente om de energietransitie mogelijk te maken voor iedereen.

Figuur 3.7 (p.33)

Inwoners geven deze drie doelen relatief hoge prioriteit, ook mensen die de overstap op duurzame energie een (heel) slecht idee vinden. Er zijn verschillen tussen groepen inwoners bij de prioritering van de andere doelen, met name over leiding nemen van de gemeente en veranderingen in de buurt.

- *Doel – De gemeente neemt de leiding bij het overstappen op duurzame warmte:* Er is een groep van 17% die hier geen prioriteit aan geeft. Zij schrijven dat ze weinig vertrouwen in de gemeente of overheid hebben en benadrukken het belang van autonomie van inwoners. Deze groep vindt het ook vaker dan andere groepen een (heel) slecht idee dat de gemeente overstapt op duurzame energie. Andere groepen, die meer prioriteit aan dit doel gaven, schrijven dat het goed zou zijn als de gemeente een regierol inneemt in de energietransitie, en vraagt om duidelijke communicatie en participatie over het proces.
- *Doel – De gemeente zorgt ervoor dat mijn buurt zo min mogelijk verandert door de overstap naar duurzame warmte:* Er is een groep van 22% die hier geen prioriteit aan geeft. Zij schrijven dat ze denken dat een verandering in de buurt onvermijdelijk en noodzakelijk is, en dat de energietransitie zo belangrijk is dat ze een verandering in de buurt geen probleem vinden. Een groep van 17% geeft daarentegen meer prioriteit aan dit doel en schrijft dat het tegengaan van overlast in de buurt belangrijk is voor het draagvlak van de energietransitie.

**4****Extra vragen over overstappen op duurzame energie****4A****Extra vragen voor woningeigenaren****4B****Extra vragen over de verdeling van geld en hulp van de gemeente****4C****Extra vragen over de communicatie en participatie**



4A

Extra vragen voor woningeigenaren

- We werken uit waar woningeigenaren staan in het proces van overstappen, welke redenen zij hebben om nog niet overgestapt te zijn en hoe de gemeente hen hiermee kan helpen.

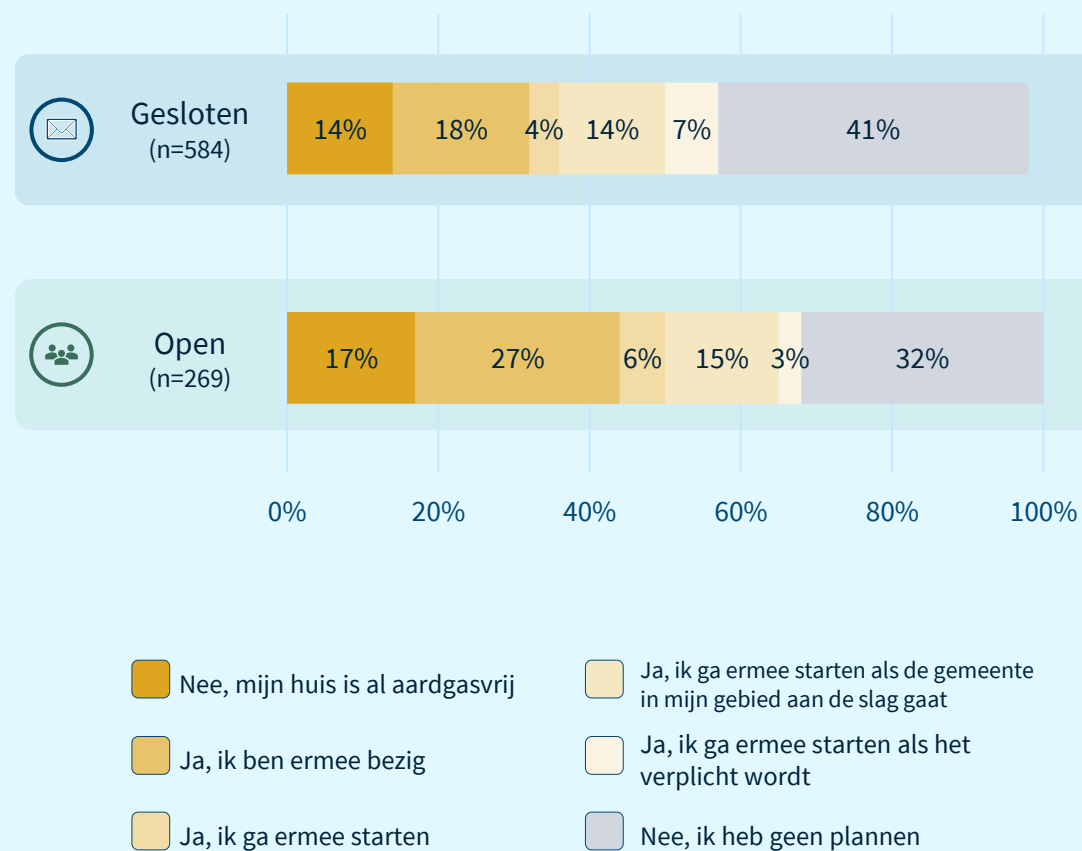
Een meerderheid van woningeigenaren is van plan hun huis aardgasvrij te maken, of is al van het gas af

- *Fase van overstappen:* We hebben deelnemers die woningeigenaar zijn de vraag gesteld: “Heb je plannen om je huis aan te passen om te stoppen met aardgas?”.
- Meer dan de helft van de inwoners (59%) heeft al een aardgasvrij huis of is van plan hun huis aardgasvrij te maken. Onder deelnemers van de open versie is deze groep groter (68%). Binnen deze groep zijn de meeste deelnemers (van beide versies) bezig met stoppen met aardgas (18% en 27%). Daarnaast zijn ook de groepen deelnemers die al met hun huis van het gas af zijn (14% en 17%) en die gaan starten met van het gas af gaan als de gemeente in hun gebied aan de slag gaat (14% en 15%) het grootst.
- Zo’n twee op de vijf inwoners (41%) hebben geen plannen om te stoppen met aardgas in hun huis. Van de open versie heeft 32% geen plannen om te stoppen met aardgas.

Figuur 4.1. Fase van overstappen

Woningeigenaren

“Heb je plannen om je huis aan te passen om te stoppen met aardgas?”



Redenen om nog niet van het gas af te zijn, zijn divers

- *Redenen om nog niet van het gas af te zijn:* We hebben deelnemers die woningeigenaar zijn en niet van het gas af zijn de vraag gesteld: “Wat is de reden dat je huis nu nog niet aardgasvrij is? (Je kan meerdere antwoorden kiezen)”.
- Onder inwoners is de meest gekozen reden om nog niet van het gas af te zijn ‘Ik vind het te duur / Ik heb het geld niet’ (54%). Onder deelnemers van de open versie is dat voor 45% een reden. Voor een meerderheid van de deelnemers van de open versie is een reden om nog niet van het gas af te zijn ‘Ik wacht op andere manieren om dit te kunnen doen, bijvoorbeeld andere technologieën’ (61%). Onder inwoners (gesloten versie) is dit voor 43% een reden.
- Ook de redenen ‘Ik vind het nu niet het goede moment hiervoor’ (36% en 30%) en ‘Ik weet niet wat goed is voor mijn situatie’ (32% en 43%) worden door relatief grote groepen deelnemers als reden gegeven om nog niet van het gas af te zijn.
- Wat daarnaast opvalt is de grote groepen deelnemers die ‘Anders, namelijk...’ hebben gekozen (28% en 69%). De meeste van deze deelnemers (van beide versies) geven aan dat ze in een VvE zitten en het daarom lastig is of lang duurt om hun huis aardgasvrij te maken. Anderen hebben complexere redenen waarbij meerdere oorzaken samenhangen.

Illustratieve antwoorden van ‘Anders, namelijk’:

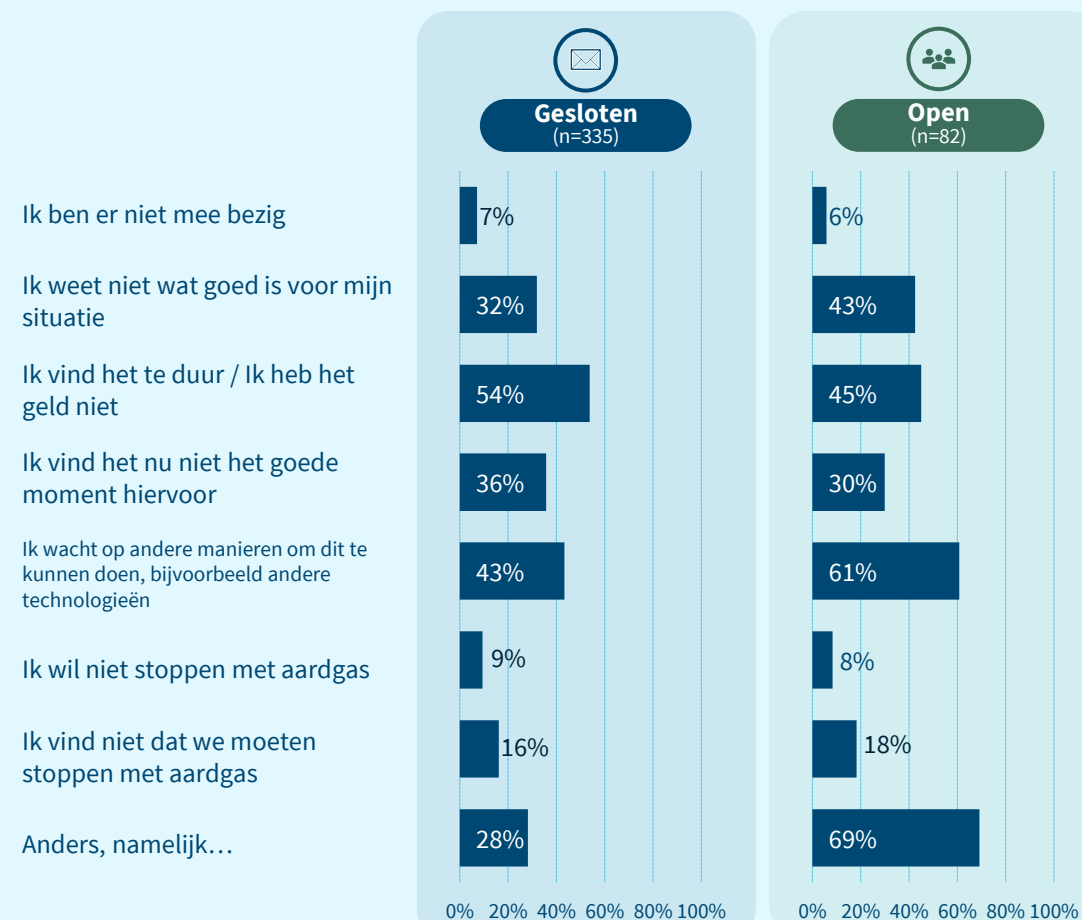
“Ik woon in een WE, dan ben ik afhankelijk van de goedkeuring van de leden. Beoogde verandering heeft consequenties voor de schil”

“We zijn ermee bezig, maar stap voor stap, dan is het ook financieel te doen, en kunnen we meeliften op nieuwe ontwikkelingen”

Figuur 4.2. Reden(en) om nog niet van het gas af te zijn

Woningeigenaren die nog niet van het gas af zijn

“Wat is de reden dat je huis nu nog niet aardgasvrij is? (Je kan meerdere antwoorden kiezen)”

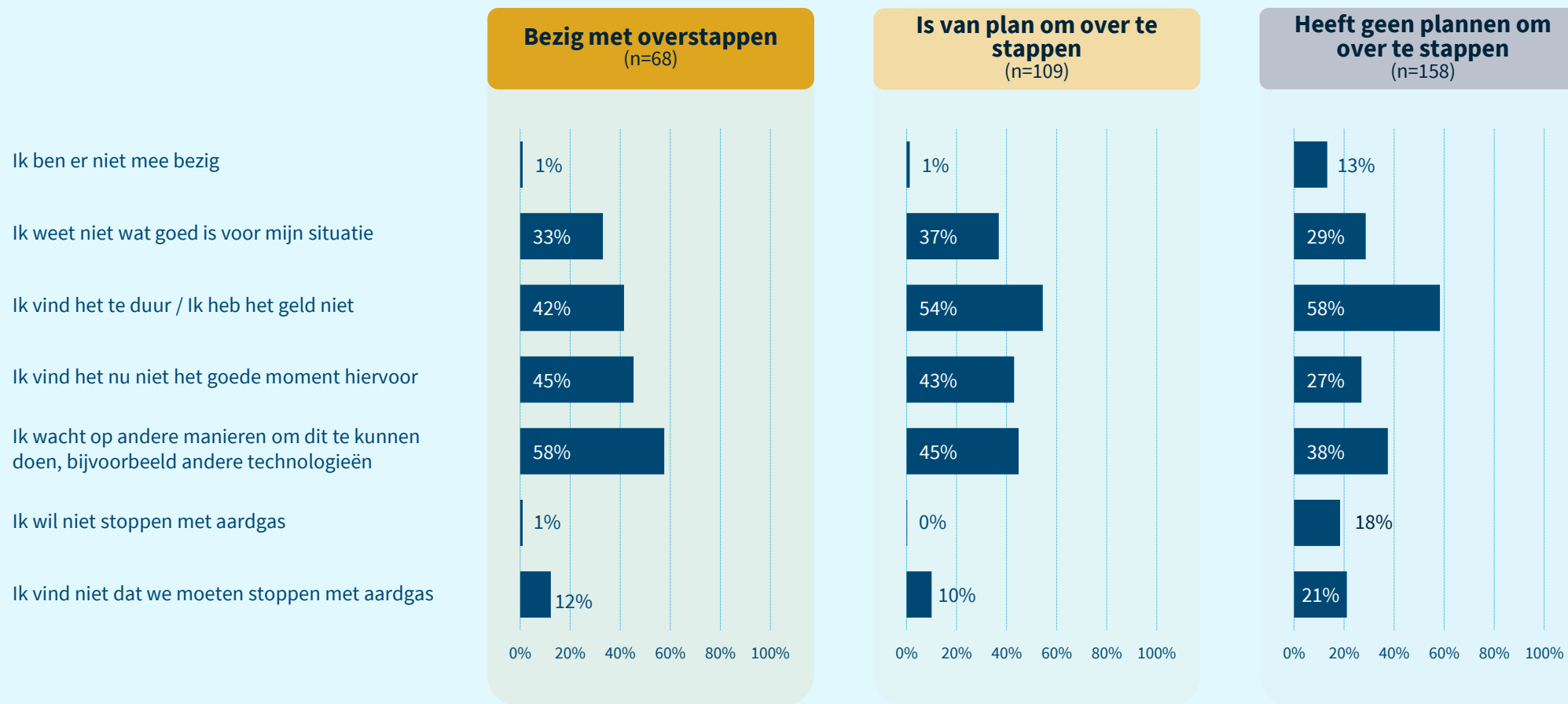




Figuur 4.3. Reden(en) om nog niet van het gas af te zijn – Per fase van overstappen

Woningeigenaren die nog niet van het gas af zijn

“Wat is de reden dat je huis nu nog niet aardgasvrij is? (Je kan meerdere antwoorden kiezen)”



Woningeigenaren die nog niet van het gas af zijn geven aan verschillende dingen nodig te hebben, met name duidelijkheid over de situatie in hun wijk en geld

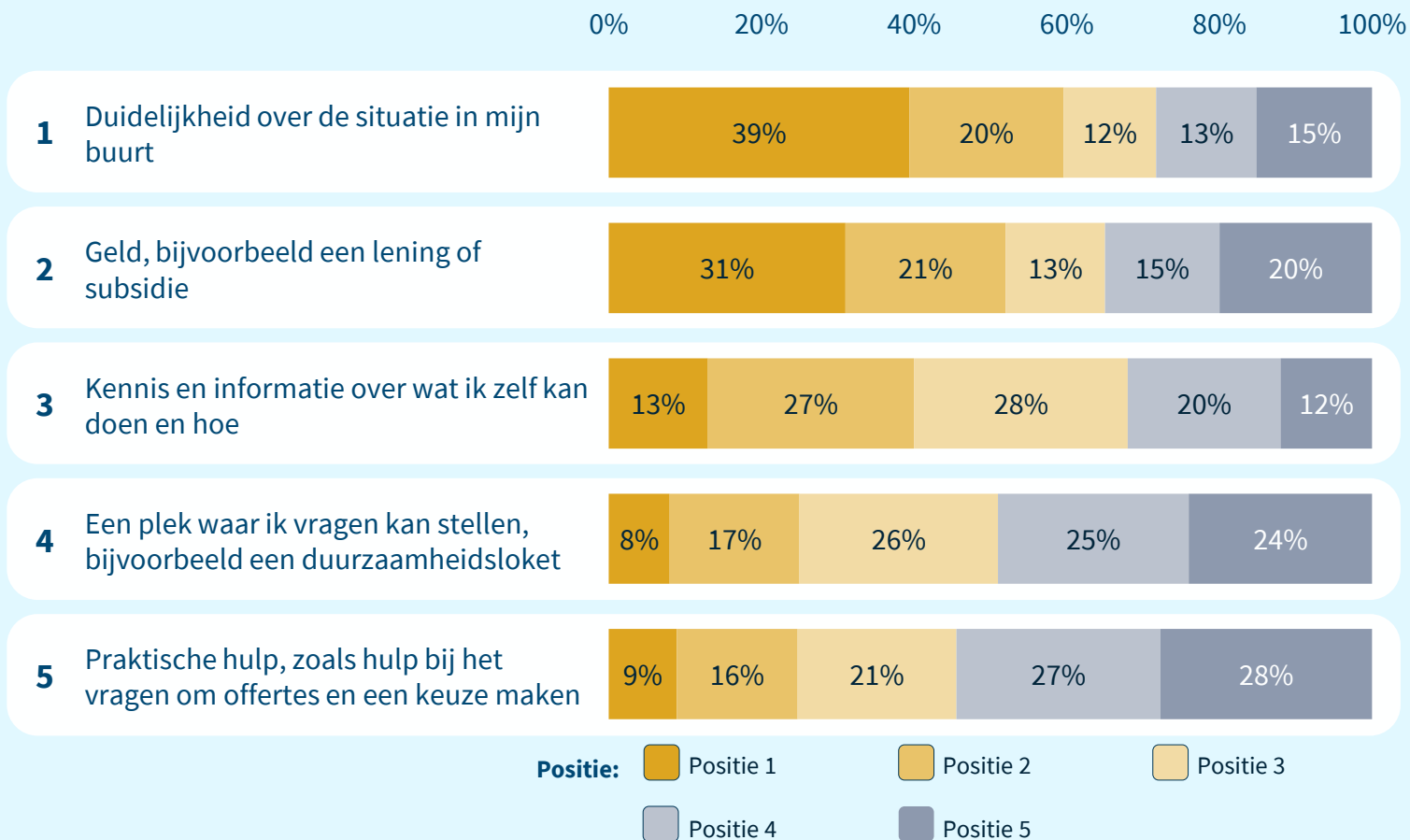
- **Rangschikkingsvraag.** Woningeigenaren die nog niet van het gas af zijn werd gevraagd hoe de gemeente hen het beste kan helpen om te stoppen met aardgas. Deelnemers werd gevraagd om vijf opties op volgorde van belangrijkheid te zetten. De vijf opties werden in willekeurige volgorde aan deelnemers getoond. Figuur 4.4 geeft per optie weer hoe vaak deze op een bepaalde plek is neergezet.
- **Prioriteiten.** De bovenste twee opties wordt door meer dan de helft van de deelnemers in de hoogste 2 geplaatst: 'Duidelijkheid over de situatie in mijn buurt' en 'Geld, bijvoorbeeld een lening of subsidie'. De twee laagste gerangschikte opties wordt door ongeveer de helft van de deelnemers bij de laagste 2 gezet: 'Een plek waar ik vragen kan stellen, bijvoorbeeld een duurzaamheidsloket' en 'Praktische hulp, zoals hulp bij het vragen om offertes en keuzes maken'.



Gesloten
Representatief

Figuur 4.4. Prioritering volgens deelnemers over hoe de gemeente hen het beste kan helpen om te stoppen met aardgas Woningeigenaren die nog niet van het gas af zijn (n=425)

"Hoe kan de gemeente jou het beste helpen om te stoppen met aardgas in jouw huis? Zet op volgorde van meest belangrijk naar minst belangrijk"





4B

Extra vragen over de verdeling van geld en hulp van de gemeente

- We werken uit hoe inwoners de verdeling van geld en hulp van de gemeente zouden zien.

Inwoners hebben verschillende voorkeuren voor wie vooral geld zou moeten krijgen, met name mensen met lagere inkomens en mensen die het meest kunnen verbeteren

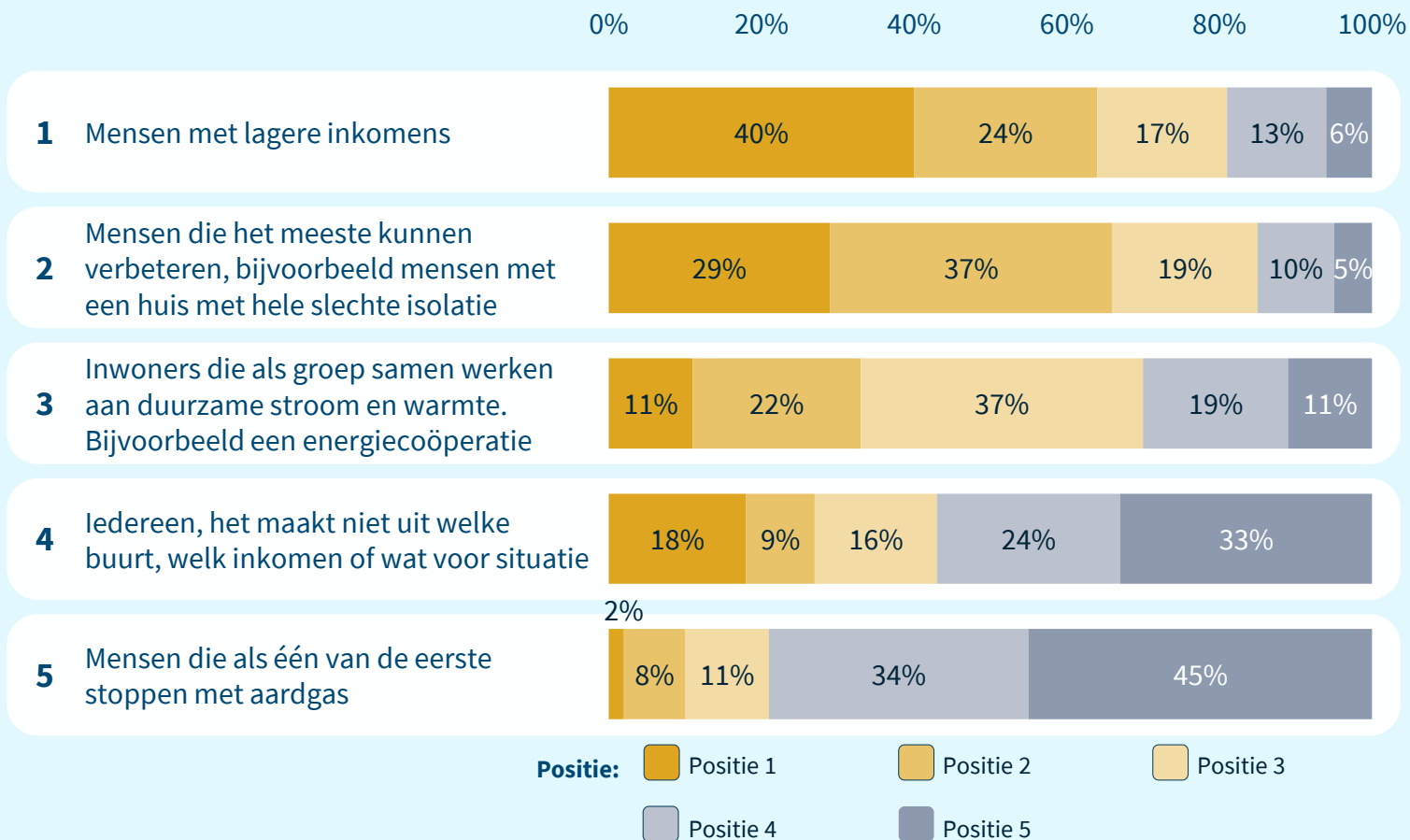
- **Rangschikkingsvraag.** Deelnemers werd gevraagd aan wie de gemeente vooral geld zou moeten uitgeven om te helpen overstappen op duurzame warmte. Deelnemers werden gevraagd om vijf opties op volgorde van belangrijkheid te zetten. De vijf opties werden in willekeurige volgorde aan deelnemers getoond. Figuur 4.5 geeft per optie weer hoe vaak deze op een bepaalde plek is neergezet.
- **Prioriteiten.** De bovenste twee opties worden door meer dan de helft van de deelnemers in de hoogste 2 geplaatst: ‘Mensen met lagere inkomens’ en ‘Mensen die het meeste kunnen verbeteren, bijvoorbeeld mensen met een huis met hele slechte isolatie’. De laagst gerangschikte opties worden door meer dan de helft van de deelnemers bij de laagste 2 gezet: ‘Iedereen, het maakt niet uit welke buurt, welk inkomen of wat voor situatie’ en ‘Mensen die als één van de eerste stoppen met aardgas’. Die laatste wordt door bijna de helft van de deelnemers op de laagste plek gezet.



Gesloten
Representatief

Figuur 4.5. Prioritering volgens deelnemers over wie de gemeente het beste geld kan geven om over te stappen op duurzame warmte (n=586)

“De gemeente wil het liefst alle inwoners helpen met overstappen naar duurzame warmte. Maar er is niet genoeg geld om alles te doen. Daarom moet de gemeente keuzes maken. Aan wie moet de gemeente volgens jou vooral geld uitgeven? Zet op volgorde van meest belangrijk naar minst belangrijk.”



Inwoners hebben verschillende voorkeuren in wie het meeste geholpen zou moeten worden, met name groepen inwoners en maatschappelijke organisaties

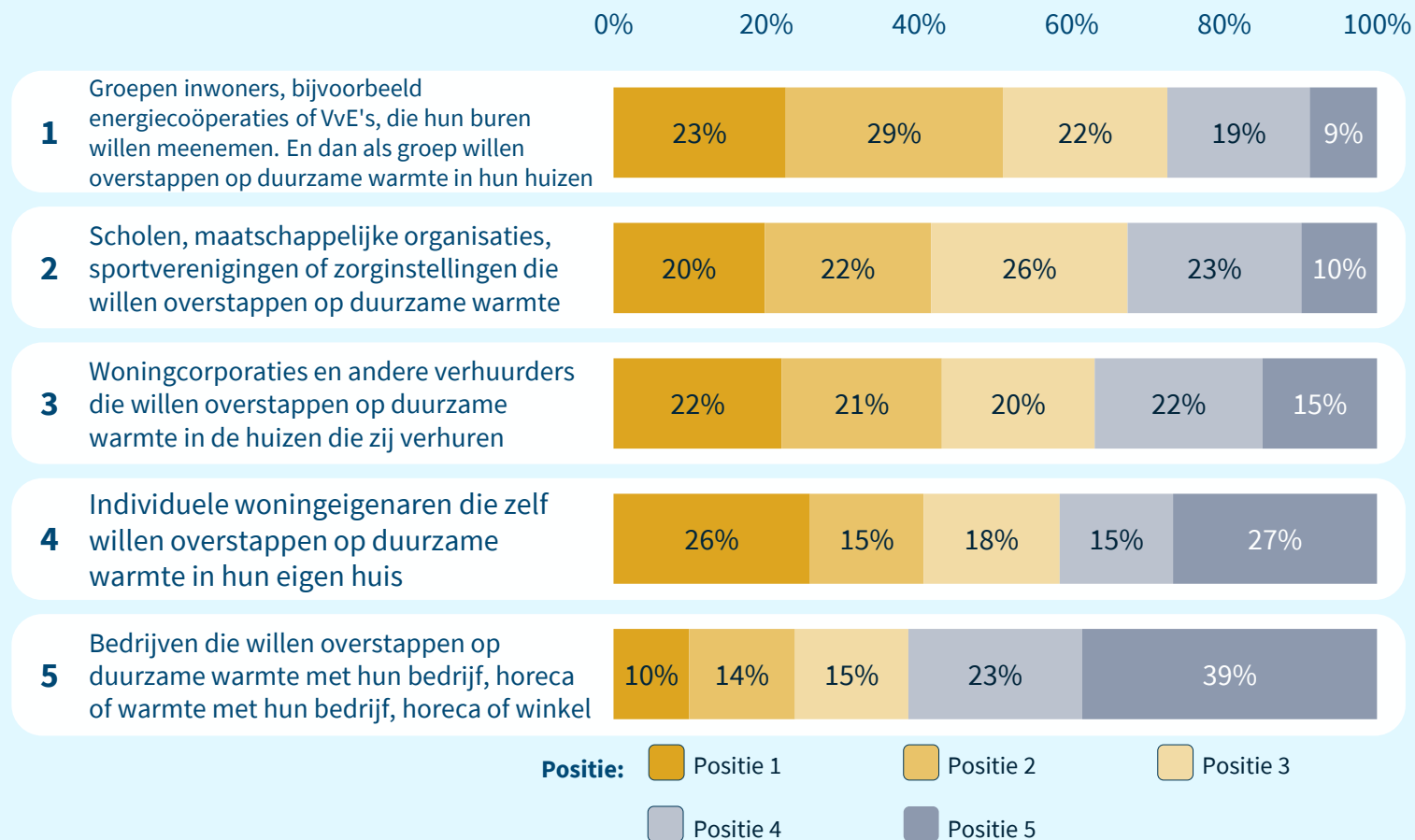
- *Rangschikkingsvraag.* Deelnemers werd gevraagd wie de gemeente het meeste zou moeten helpen bij het overstappen op duurzame warmte. Deelnemers werden gevraagd om vijf opties op volgorde van belangrijkheid te zetten. De vijf opties werden in willekeurige volgorde aan deelnemers getoond. Figuur 4.6 geeft per optie weer hoe vaak deze op een bepaalde plek is neergezet.
- *Prioriteiten.* De bovenste optie wordt door meer dan de helft van de deelnemers in de hoogste 2 geplaatst: ‘Groepen inwoners, bijvoorbeeld energiecoöperaties of VvE’s, die hun burens willen meenemen. En dan als groep willen overstappen op duurzame warmte in hun huizen’. Ook de optie ‘Scholen, maatschappelijke organisaties, sportverenigingen of zorginstellingen die willen overstappen op duurzame warmte’ wordt relatief vaak hoog geplaatst. De laagst gerangschikte optie wordt door meer dan de helft van de deelnemers bij de laagste 2 gezet: ‘Bedrijven die willen overstappen op duurzame warmte met hun bedrijf, horeca of winkel’.



Gesloten
Representatief

Figuur 4.6. Prioritering volgens deelnemers over wie de gemeente het meest moet helpen bij het overstappen op duurzame warmte (n=532)

“Wie moet de gemeente volgens jou het meeste helpen bij het overstappen op duurzame warmte? Zet op volgorde van meest naar minst belangrijk”





4C

Extra vragen over de communicatie en participatie

- We werken uit hoe inwoners het liefste de communicatie en participatie over de overstap naar duurzame energie zouden zien.

Een ruime meerderheid zou veel verschillende soorten informatie willen ontvangen, met name via een brief of een mail van de gemeente

- *Communicatiebehoeften van inwoners:* We hebben deelnemers de vraag gesteld: “Welke informatie wil je ontvangen van de gemeente? (Je kunt meerdere opties kiezen)”. De deelnemers die ten minste één soort informatie hadden gekozen kregen vervolgens de vraag “Hoe zou je de informatie van de gemeente willen ontvangen?”.
- Alle soorten informatie die deelnemers konden kiezen werden gekozen door meer dan de helft van de deelnemers. Slechts één op de tien (10%) geeft aan geen informatie te willen ontvangen.
- Van de inwoners die informatie zouden willen ontvangen, ontvangen de meesten dat het liefst via een mail van de gemeente (68%) of via een brief van de gemeente (63%).



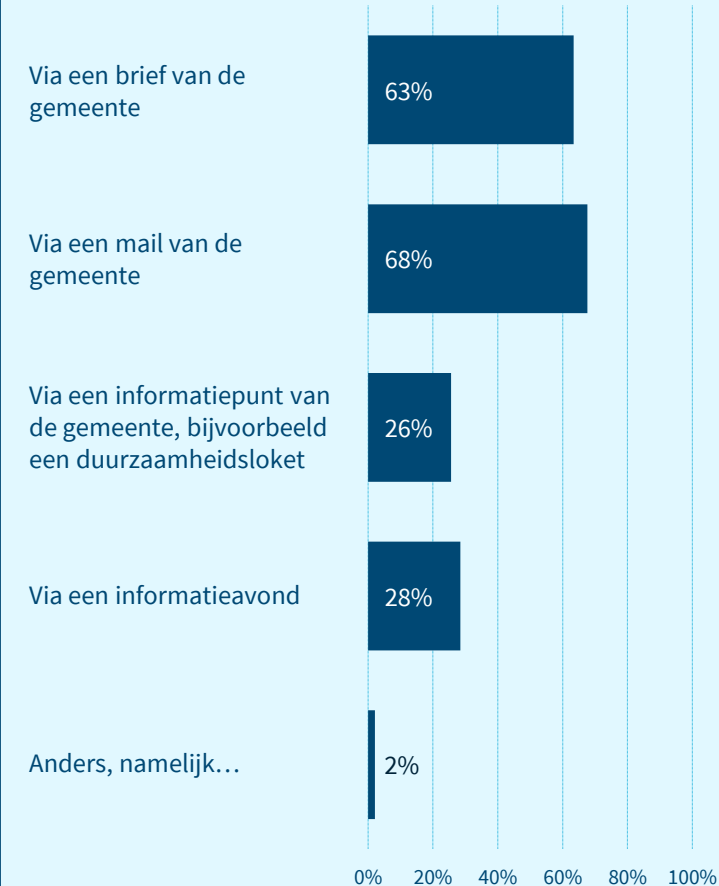
Gesloten
Representatief

Figuur 4.7. Communicatiebehoeften van inwoners

“Welke informatie wil je ontvangen van de gemeente? (Je kunt meerdere opties kiezen)”
(n=642)



“Hoe zou je de informatie van de gemeente willen ontvangen?”
Deelnemers die informatie willen ontvangen (n=535)



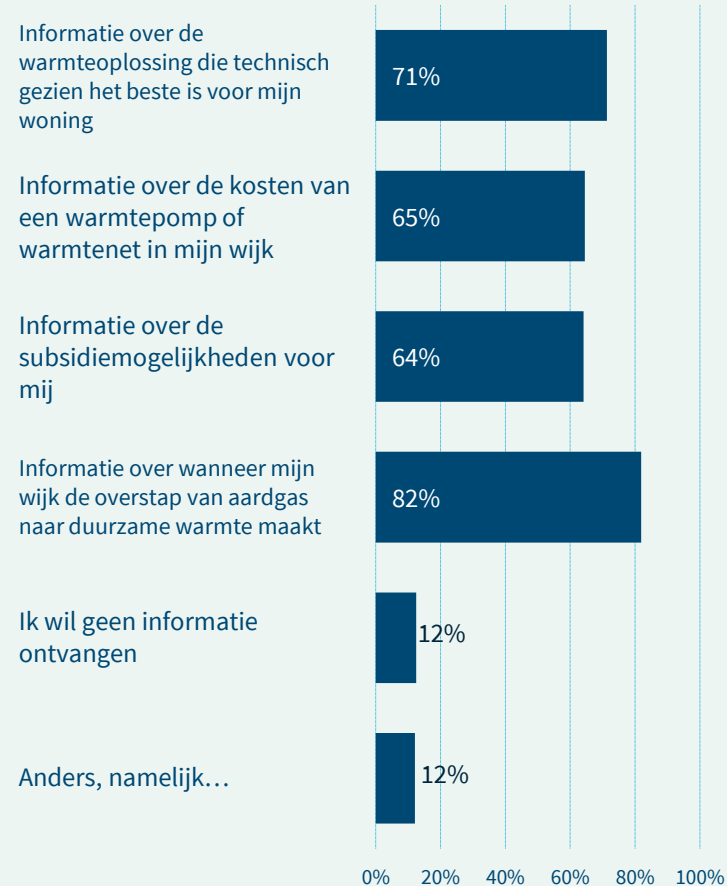


Een ruime meerderheid zou veel verschillende soorten informatie willen ontvangen, met name via een mail van de gemeente

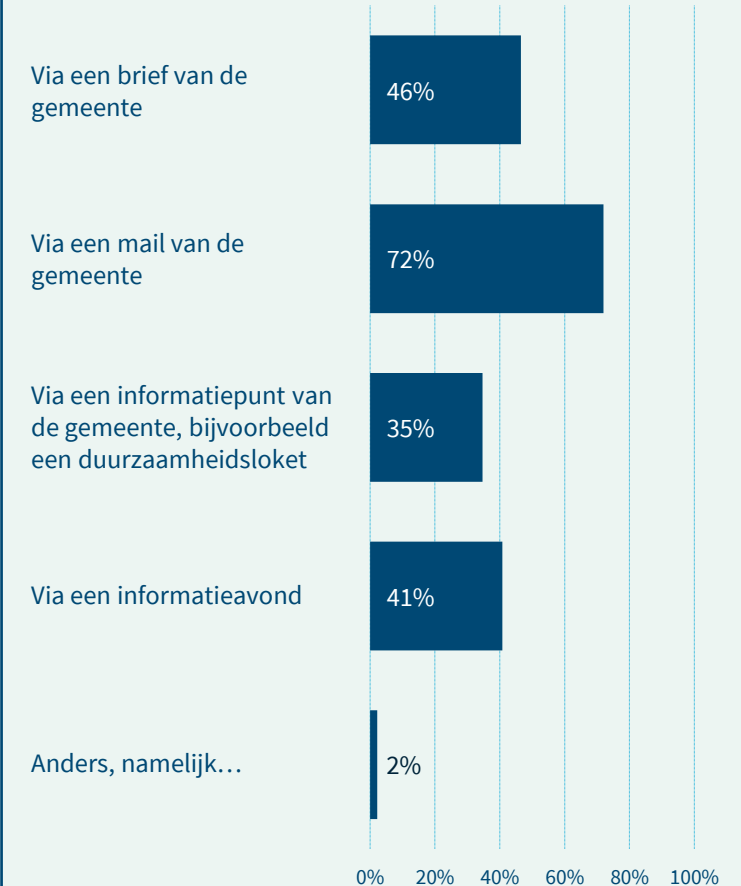
- *Communicatiebehoeften van inwoners:* We hebben deelnemers de vraag gesteld: “Welke informatie wil je ontvangen van de gemeente? (Je kunt meerdere opties kiezen)”. De deelnemers die ten minste één soort informatie hadden gekozen kregen vervolgens de vraag “Hoe zou je de informatie van de gemeente willen ontvangen?”.
- Alle soorten informatie die deelnemers konden kiezen werden gekozen door meer dan de helft van de deelnemers. Ongeveer een op de acht (12%) geeft aan geen informatie te willen ontvangen.
- Van de deelnemers die informatie zouden willen ontvangen, ontvangen de meesten dat het liefst via een mail van de gemeente (72%).

Figuur 4.8. Communicatiebehoeften van inwoners

“Welke informatie wil je ontvangen van de gemeente? (Je kunt meerdere opties kiezen)”
(n=265)



“Hoe zou je de informatie van de gemeente willen ontvangen?”
Deelnemers die informatie willen ontvangen (n=228)



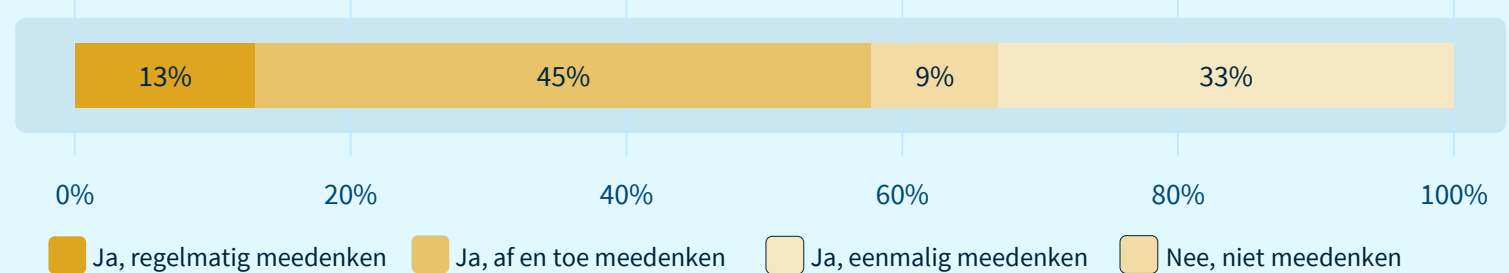


De meeste inwoners willen af en toe meedenken, als er een concreet plan ligt en via een onlineonderzoek

- *Participatiebehoeften van inwoners:* We hebben deelnemers de vraag gesteld: “Wil je meedenken over een plan om over te stappen op duurzame warmte in jouw wijk?”. De deelnemers die aangaven eenmalig of vaker te willen meedenken kregen vervolgens de vragen “Wanneer wil je meedenken met een plan? (Je kunt meerdere opties kiezen)” en “Hoe wil je meedenken? (Je kunt meerdere opties kiezen)”.
- De grootste groep inwoners (45%) wil af en toe meedenken, één op de drie (33%) wil niet meedenken.
- Van de inwoners die willen meedenken, wil een ruime meerderheid (76%) reageren als er een concreet plan ligt. 40% wil (ook) meedenken bij het opstellen en uitwerken van het plan.
- Van de inwoners die willen meedenken, wil een ruime meerderheid (82%) dit doen via een onlineonderzoek. 37% zou dit (ook) willen doen via een meedenkgroep, 44% (ook) via een bewonersavond.
- De deelnemers die ‘Anders, namelijk...’ invulden, gaven diverse antwoorden die zich niet goed laten analyseren.

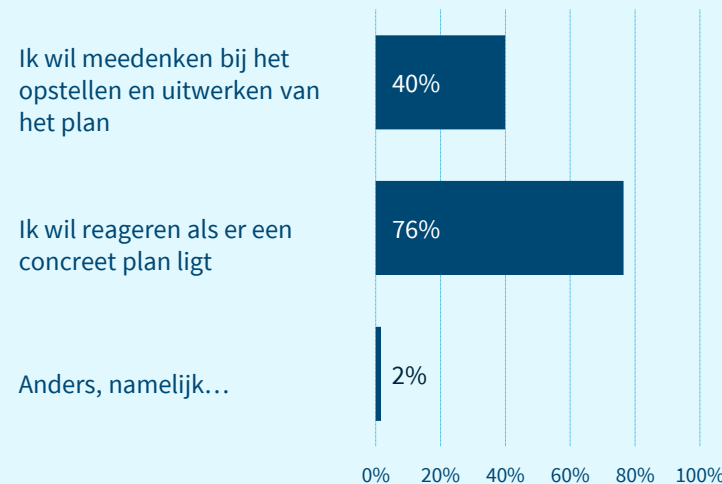
Figuur 4.9. Participatiebehoefte van inwoners

“Wil je meedenken over een plan om over te stappen op duurzame warmte in jouw wijk?”
(n=632)

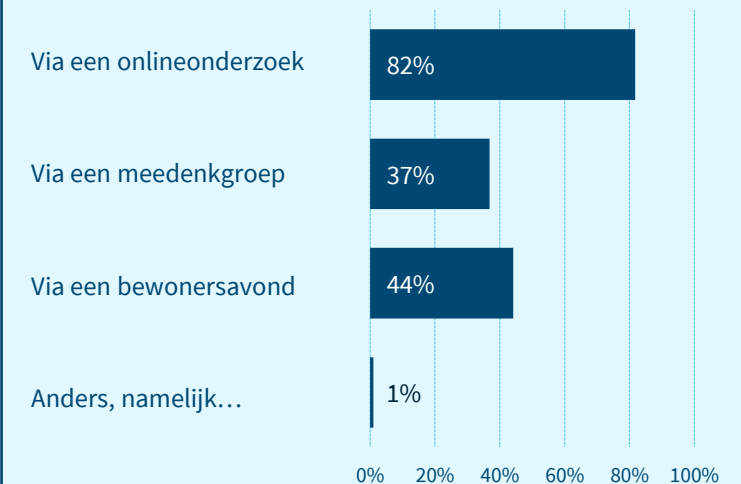


“Wanneer wil je meedenken met een plan? (Je kunt meerdere opties kiezen)”

Deelnemers die willen meedenken over een plan (n=387)



“Hoe wil je meedenken? (Je kunt meerdere opties kiezen)”
Deelnemers die willen meedenken over een plan (n=385)



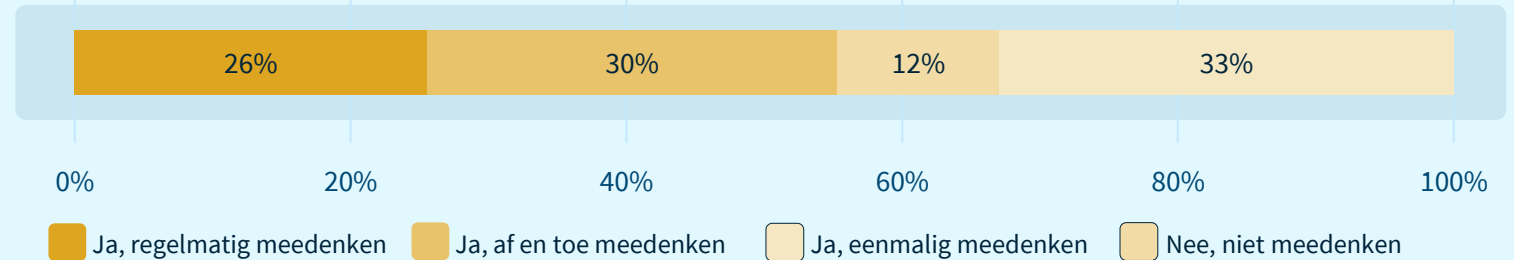


Extra verdieping participatiebehoefte groep C: regelmatig of af en toe meedenken, bij het opstellen en uitwerken van het plan

- *Participatiebehoefte van inwoners uit groep C.* Inwoners in groep C geven weinig prioriteit aan het doel dat de gemeente de leiding neemt, en geven relatief meer prioriteit aan het doel dat inwoners zoveel mogelijk moeten meedenken en meedoen bij plannen voor hun buurt. Om meer inzicht te krijgen in de participatiebehoefte van deze groep hebben wij de vragen over participatie specifiek uitgesplitst voor deze groep.
- In vergelijking met het gemiddelde van de [voorgaande pagina](#), zien we dat er in groep C meer behoefte is om eerder en vaker mee te denken in het proces van het opstellen van een plan voor duurzame warmte in hun buurt.
- Een derde van de inwoners uit groep C (30%) wil af en toe meedenken, een vierde (26%) wil regelmatig meedenken, en weer een op de drie (33%) wil niet meedenken.
- Van de inwoners uit deze groep die willen meedenken, wil een ruime meerderheid (65%) meedenken bij het opstellen en uitwerken van het plan. 51% wil (ook) reageren als er een concreet plan ligt.
- Van de inwoners uit groep C die willen meedenken, wil een ruime meerderheid (72%) dit doen via een onlineonderzoek. 57% zou dit (ook) willen doen via een meedenkgroep, 42% (ook) via een bewonersavond.

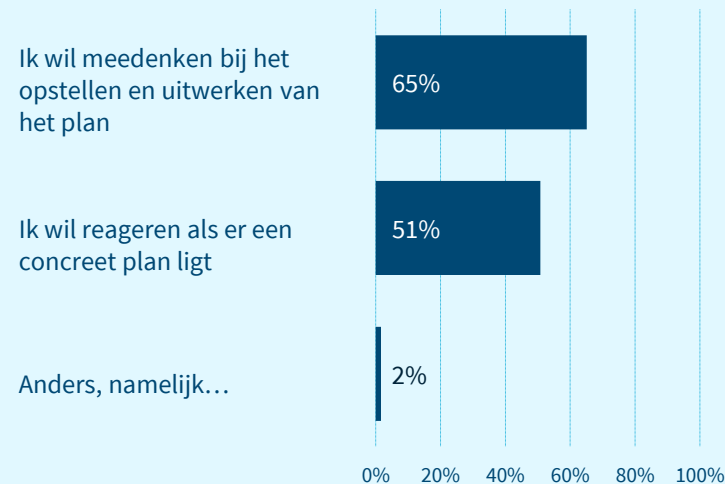
Figuur 4.10. Participatiebehoefte van inwoners uit groep C

“Wil je meedenken over een plan om over te stappen op duurzame warmte in jouw wijk?”
(n=94)

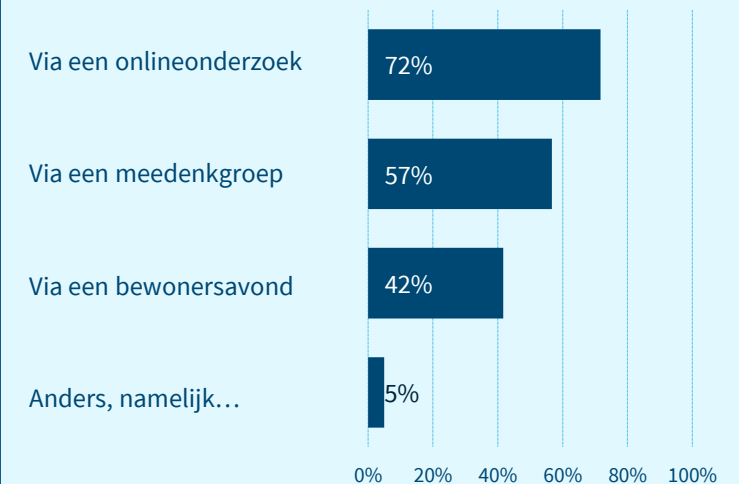


“Wanneer wil je meedenken met een plan? (Je kunt meerdere opties kiezen)”

Deelnemers die willen meedenken over een plan (n=63)



“Hoe wil je meedenken? (Je kunt meerdere opties kiezen)”
Deelnemers die willen meedenken over een plan (n=60)



Samenvatting Deel 4 – Extra vragen over overstappen op duurzame energie

Figuur 4.2 (p.51)

Een meerderheid van de woningeigenaren, is van plan hun huis aardgasvrij te maken, of is al van het gas af. De inwoners die nog niet van het gas af zijn met hun koopwoning, hebben hier met name financiële redenen voor. Van de gemeente hebben zij vooral duidelijkheid nodig, maar ook veel geven aan graag financiële middelen te willen van de gemeente.

- *Wat is de reden dat je huis nu nog niet aardgasvrij is?* Voor inwoners in verschillende fases van overstappen (bezig met overstappen tot geen plannen) is voor bijna alle groepen bij de meerderheid (een van de) reden(en) om nog niet aardgasvrij te zijn financieel: 'Ik vind het te duur / Ik heb het geld niet'. Inwoners die al bezig zijn met overstappen wachten in meerderheid nog op andere technologieën voordat ze volledig van het gas af kunnen.
- *Hoe kan de gemeente jou het beste helpen om te stoppen met aardgas in jouw huis? Zet op volgorde van meest belangrijk naar minst belangrijk.* De meeste woningeigenaren willen op (één van deze) twee manieren geholpen worden door de gemeente: 'Duidelijkheid over de situatie in mijn buurt' en 'Geld, bijvoorbeeld een lening of subsidie'.

Figuur 4.4 (p.56)

Inwoners zouden het liefst zien dat mensen met lage inkomens en mensen die het meest kunnen verbeteren in hun huis geld krijgen van de gemeente.

- *Aan wie moet de gemeente volgens jou vooral geld uitgeven? Zet op volgorde van meest belangrijk naar minst belangrijk.* Een meerderheid van de inwoners plaatst mensen met lagere inkomens en mensen die het meeste kunnen verbeteren op plek 1 of 2 wat betreft belangrijkheid om geld te ontvangen van de gemeente. Mensen die als één van de eerste stoppen met aardgas, en iedereen (onafhankelijk van buurt, inkomen of situatie) worden door meer dan de helft van de inwoners op de laagste twee plekken gezet.
- *Wie moet de gemeente volgens jou het meeste helpen bij het overstappen op duurzame warmte? Zet op volgorde van meest naar minst belangrijk.* Groepen inwoners (zoals energiecoöperaties en VvE's) en scholen, maatschappelijke organisaties, sportverenigingen of zorginstellingen worden relatief vaak hoog geplaatst wat betreft belangrijkheid, en relatief weinig laag geplaatst. Er is ook een relatief grote groep die individuele woningeigenaren als belangrijkste aangeeft, maar er is ook een relatief grote groep die die onderaan plaatst. Bedrijven worden door meer dan de helft van de inwoners op de onderste of een-na-onderste plek geplaatst.

Figuur 4.7 (p.59)

Inwoners willen graag verschillende soorten informatie ontvangen. Daarnaast wil de grootste groep af en toe meedenken, met name als er een concreet plan ligt.

- *Welke informatie wil je ontvangen van de gemeente?* Voor elke vooraf geformuleerde soort informatie geeft een meerderheid aan die te willen ontvangen. Meer dan de helft geeft aan dit via een brief en/of via een-mail van de gemeente te willen ontvangen.
- *Wil je meedenken over een plan om over te stappen op duurzame warmte in jouw wijk?* 45% van de inwoners wil af en toe meedenken, een derde van de inwoners wil niet meedenken. Een ruime meerderheid van de inwoners die ten minste eenmalig willen meedenken, zou dit willen doen als er een concreet plan ligt. Een ruime meerderheid wil dit doen via een onlineonderzoek.
- *Extra verdieping groep C:* Inwoners uit groep C willen vaker dan de gemiddelde inwoner regelmatig meedenken over een plan om over te stappen op duurzame warmte in hun wijk. Zij willen ook meer dan de gemiddelde Amersfoorter meedenken bij het opstellen en uitwerken van het plan en vaker via een meedenkgroep.



5

Over de raadpleging

- Hoe hebben deelnemers de raadpleging ervaren?
- Welk rapportcijfer geven zij?

Hoe hebben deelnemers aan de gesloten versie de raadpleging gewaardeerd?

Figuur 6.1 laat zien hoeveel deelnemers het (helemaal) eens en (helemaal) oneens waren met verschillende stellingen over de raadpleging. Het betreft hier de antwoorden van deelnemers aan de gesloten versie.

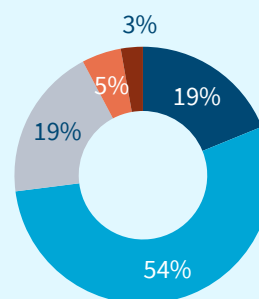
- Deelnemers zijn positief over de raadpleging: **93%** van de deelnemers geeft een voldoende. Ze beoordelen de raadpleging gemiddeld met een rapportcijfer **7,2**.
- De meeste deelnemers (73%) geven aan hun mening kwijt te kunnen in deze raadpleging. Dit zien we ook in andere, vergelijkbare raadplegingen. 8% geeft aan niet hun mening kwijt te kunnen in deze raadpleging.
- De meeste deelnemers (89%) geven aan dat ze het een belangrijk onderwerp om hun mening over te geven.
- De meeste deelnemers (84%) vonden de raadpleging niet moeilijk te begrijpen.
- De meeste deelnemers (77%) vinden dat de methode vaker zou moeten worden ingezet om inwoners te betrekken bij overheidsbeleid.

"Goed dat de gemeente actief met bewoners in gesprek gaat. Op die manier wordt de maatschappelijke impact bij het ontwikkelen van beleid goed meegenomen."

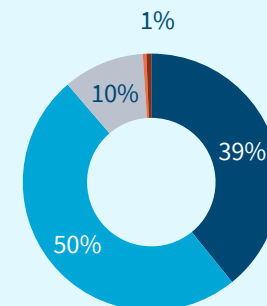
"Het is ook belangrijk dat de gemeente laat merken dat ze iets doet met de opgehaalde informatie. Ook als een advies van experts leidt tot een andere beslissing moet dat goed uitgelegd worden."

Figuur 5.1. Over hoe deelnemers de gesloten raadpleging waarden

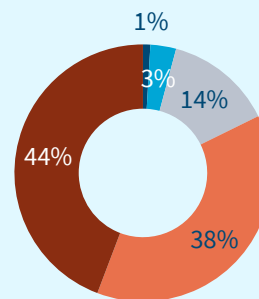
Ik kon mijn mening kwijt in deze raadpleging



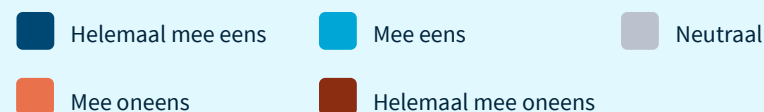
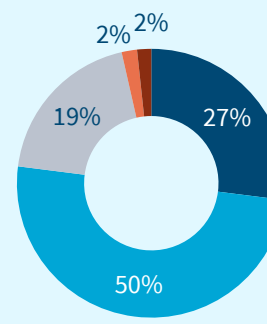
Ik vond dit een belangrijk onderwerp om mijn mening over te geven



Ik vond deze raadpleging moeilijk te begrijpen



Deze methode moet vaker worden ingezet om inwoners te betrekken bij overheidsbeleid



Hoe wegen deelnemers het advies van inwoners met het advies van experts?

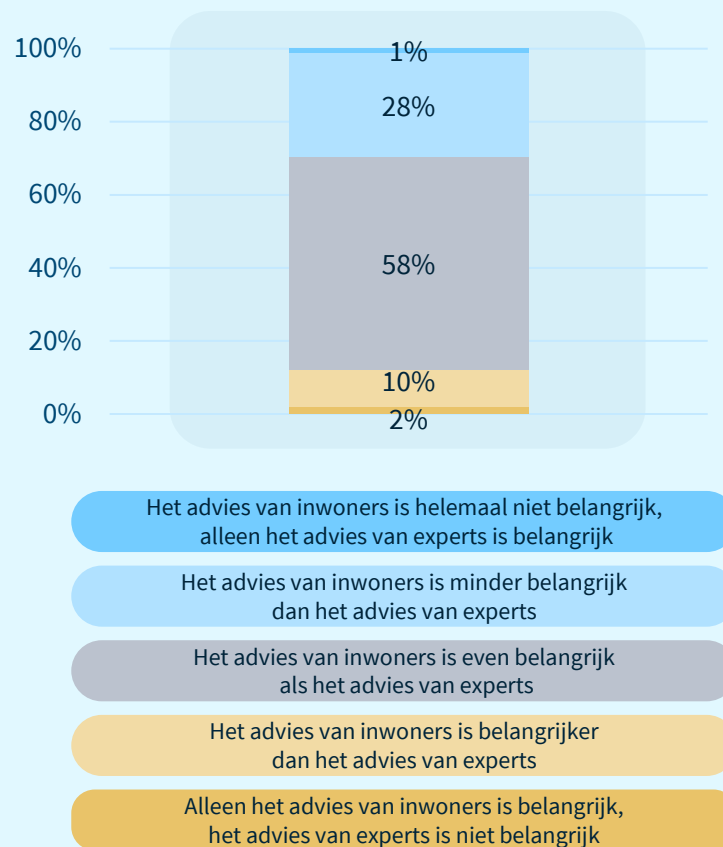
Figuur 6.2 laat zien hoe deelnemers het advies dat is gegeven door inwoners moet worden gewogen in combinatie met het advies van onafhankelijke experts. Het betreft hier de antwoorden van deelnemers aan de gesloten versie.

- De meeste deelnemers (58%) vinden dat beide adviezen even zwaar moeten wegen. 28% geeft aan dat het advies van experts zwaarder moet wegen, tegenover 10% van de deelnemers die aangeeft dat het advies van inwoners zwaarder moet wegen.
- Een kleine van groep (1%) geeft aan dat alleen het advies van experts belangrijk is. Een soortgelijk kleine groep (2%) geeft aan dat alleen het advies van inwoners belangrijk is.

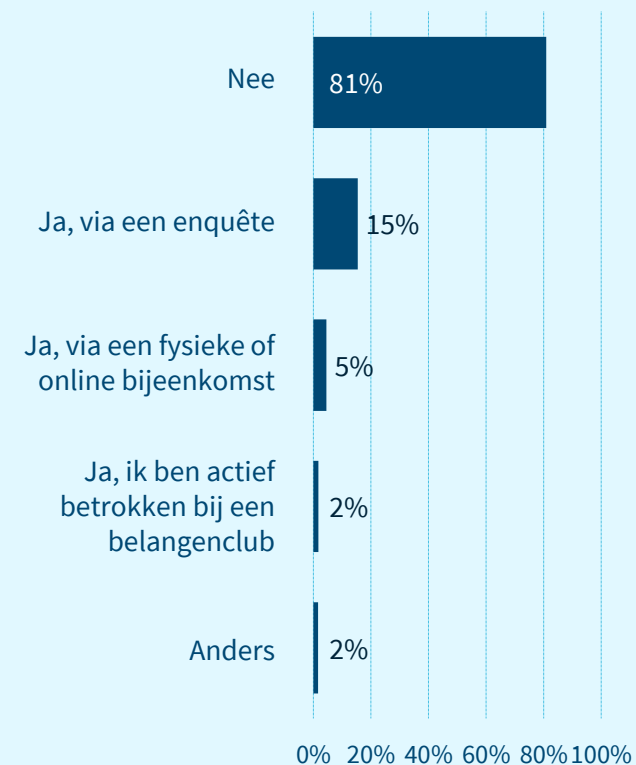
Ook geven veel deelnemers (81%) aan nog niet eerder hun mening te hebben gegeven over dit onderwerp. 15% heeft eerder hun mening gedeeld via een enquête. 5% via een fysieke of online bijeenkomst en 2% is actief betrokken bij een belangenclub. Deelnemers die aangeven op een andere manier hun mening hebben gegeven aan de overheid geven vaak aan werkzaam zijn in het energiedomein.

Figuur 5.2. Over hoe deelnemers de gesloten raadpleging waarderen

“In deze raadpleging hebben we het advies gevraagd aan de inwoners van Amersfoort. De gemeente vraagt ook advies aan onafhankelijke experts. Welk advies vindt je het belangrijkste?”
(n=665)



“Heb je al eens je mening gegeven aan de overheid over dit onderwerp?”
(n=617)



Hoe hebben deelnemers aan de open versie de raadpleging gewaardeerd?

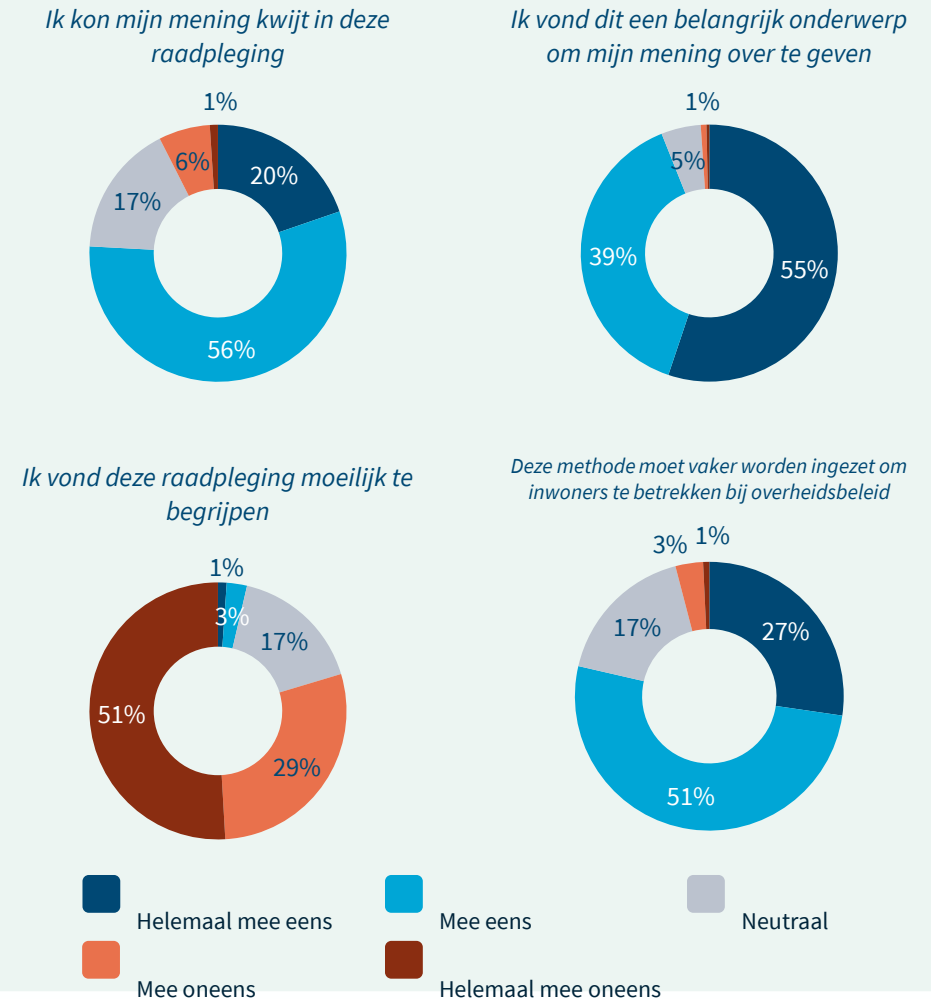
Figuur 6.3 laat zien hoeveel deelnemers het (helemaal) eens en (helemaal) oneens waren met verschillende stellingen over de raadpleging. Het betreft hier de antwoorden van deelnemers aan de gesloten versie.

- Deelnemers zijn positief over de raadpleging: **97%** van de deelnemers geeft een voldoende. Ze beoordelen de raadpleging gemiddeld met een rapportcijfer **7,4**.
- De meeste deelnemers (76%) geven aan hun mening kwijt te kunnen in deze raadpleging. Dit is meer dan bij andere, vergelijkbare raadplegingen. 7% geeft aan niet hun mening kwijt te kunnen in deze raadpleging.
- De meeste deelnemers (94%) geven aan dat ze het een belangrijk onderwerp om hun mening over te geven.
- De meeste deelnemers (80%) vonden de raadpleging niet moeilijk te begrijpen.
- De meeste deelnemers (78%) vindt dat de methode vaker zou moeten worden ingezet om inwoners te betrekken bij overheidsbeleid.

"Ik wil graag de uitslag ontvangen en het vervolgplan. Dan weet ik of het zin heeft om mee te doen aan dit soort raadpleging en dat het niet een soort schijndemocratie is."

"De gemeente werkt in dienst van de inwoners van Amersfoort. Zij moet doen wat de inwoners willen en niet denken dat zij het beter weet. Dus luister naar de Amersfoorters en voer uit wat zij willen, hóe zij dat willen."

Figuur 5.3. Over hoe deelnemers de open raadpleging waarderen



Hoe wegen deelnemers het advies van inwoners met het advies van experts?

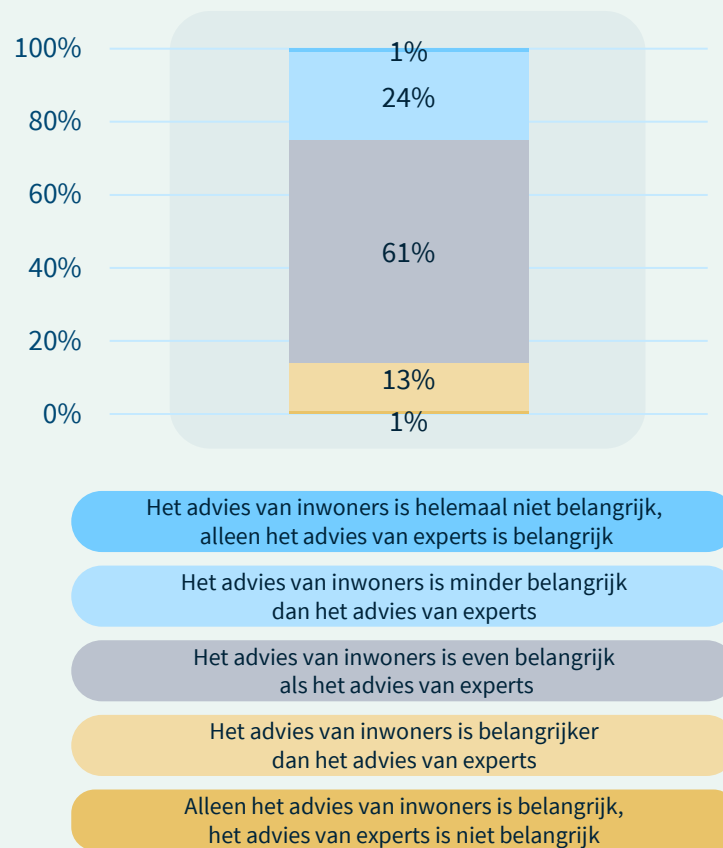
Figuur 6.4 laat zien hoe deelnemers vinden dat het advies dat is gegeven door inwoners moet worden gewogen in combinatie met het advies van onafhankelijke experts. Het betreft hier de antwoorden van deelnemers aan de open versie.

- De meeste deelnemers (61%) vinden dat beide adviezen even zwaar moeten wegen. 24% geeft aan dat het advies van experts zwaarder moet wegen, tegenover 13% van de deelnemers die aangeeft dat het advies van inwoners zwaarder moet wegen.
- Een kleine van groep (1%) geeft aan dat alleen het advies van experts belangrijk is. Een net zo kleine groep (1%) geeft aan dat alleen het advies van inwoners belangrijk is.

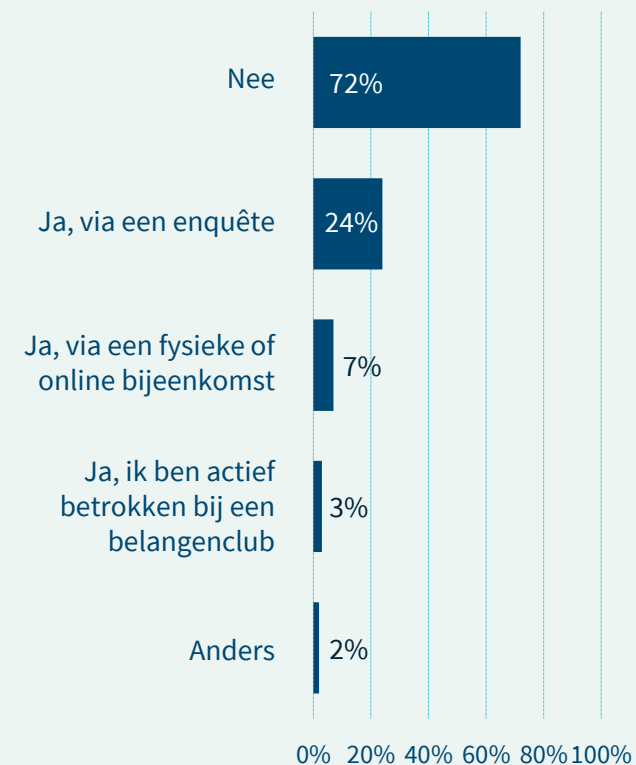
Ook geven veel deelnemers (72%) aan nog niet eerder hun mening te hebben gegeven over dit onderwerp. 24% heeft eerder hun mening gedeeld via een enquête. 7% via een fysieke of online bijeenkomst en 3% is actief betrokken bij een belangenclub. Deelnemers die aangeven op een andere manier hun mening hebben gegeven aan de overheid geven vaak aan werkzaam zijn in het energiedomein.

Figuur 5.4. Over hoe deelnemers de open raadpleging waarderen

“In deze raadpleging hebben we het advies gevraagd aan de inwoners van Amersfoort. De gemeente vraagt ook advies aan onafhankelijke experts. Welk advies vindt je het belangrijkste?”
(n=278)



“Heb je al eens je mening gegeven aan de overheid over dit onderwerp?”
(n=254)





populytics.nl